

Географія_магістр_фаховий_2021

Базовий рівень

1. Основну частину (78%) газового складу атмосфери становить:
 - а. кисень
 - б. вуглекислий газ
 - в. азот
 - г. інертні гази
2. Сукупність погодних умов, характерних для даної території, що повторюються з року в рік, називають:
 - а. кліматом
 - б. тиском
 - в. погодою
 - г. тропосферою
3. Межа суші і моря, яка може мати різну ступінь порізаності, називається:
 - а. береговою лінією
 - б. затокою
 - в. протокою
 - г. півостровом
4. Найнижчу частину річкової долини, тобто заглиблення, яке зайняте водою, називають:
 - а. руслом або річищем
 - б. терасою
 - в. гирлом
 - г. витокком
5. В районах, де протягом року випадає більше снігу, ніж встигає розтанути, утворюються:
 - а. улоговини
 - б. льодовики
 - в. яри
 - г. хребти
6. Водопроникна гірська порода – це:
 - а. пісок
 - б. глина
 - в. граніт
 - г. базальт
7. 7. Синонімами терміну "ландшафт" виступають:
 - а. природний територіальний комплекс чи географічний комплекс;
 - б. географічна оболонка;
 - в. нижні шари атмосфери, гідросфера і біосфера;
 - г. природне біологічне різноманіття.
8. Основною одиницею в ландшафтознавстві виступає:
 - а. ландшафт;
 - б. навколишнє середовище;

- в. біогеоценози;
- г. біота.

9. Аналогом терміну ландшафтознавство в західній географії виступає термін:

- а. геоекологія;
- б. екологія людини;
- в. біоекологія;
- г. геосистематика.

10. Основою, на якій формується ландшафт, є:

- а. річкова система і погодні умови;
- б. орографія і клімат;
- в. мезоформи рельєфу;
- г. геологічний фундамент, рельєф, клімат, води, ґрунти, рослинний і тваринний світ.

11. Вертикальну структуру будь-якого ландшафту формують:

- а. приземний шар повітря, рослинний і тваринний світ, ґрунти, поверхневі води, гірські породи, підземні води;
- б. орографія і клімат;
- в. мезоформи рельєфу;
- г. геологічний фундамент.

12. Вкажіть, як називається процес розробки прогнозів і спеціальні наукові дослідження, спрямовані на визначення перспективного стану об'єктів:

- а. планування
- б. прогнозування
- в. прогностика
- г. проектування

13. Найвищим умістом гумусу характеризуються ґрунти:

- а. дерново-підзолисті;
- б. чорноземи типові;
- в. чорноземи звичайні;
- г. чорноземи південні.

14. Найнижчим умістом гумусу характеризуються ґрунти:

- а. дерново-підзолисті;
- б. чорноземи типові;
- в. чорноземи звичайні;
- г. каштанові.

15. Зазначте, яку область України, можна назвати депресивною:

- а. Тернопільську
- б. Донецьку
- в. Херсонську
- г. Львівську

16. Управління земельними ресурсами регіону передбачає такі основні складові:

- а. створення земельного кадастру регіону
- б. розпорядження та використання земельними ресурсами
- в. контроль за використанням землі
- г. усі неправильні варіанти

17. Антарктична докембрійська платформа раніше була частиною давнього материка:
- а. Лавразія
 - б. Гондвана
 - в. Африка
 - г. Південна Америка
18. Країна змінила назву на "Есватіні" через співзвучність старої назви із англomовною назвою Швейцарії
- а. Свазіленд
 - б. Кенія
 - в. Лесото
 - г. Малаві
19. У якій частині Австралії спомтерігається найбільша кількість опадів
- а. центральній
 - б. північній
 - в. західній
 - г. південній
20. Роком відкриття Антарктиди вважають
- а. 1774
 - б. 1820
 - в. 1911
 - г. 1912
21. За площею серед континентів Південна Америка займає
- а. перше місце
 - б. друге місце
 - в. третє місце
 - г. четверте місце
22. Територію материка Південна Америка перетинають такі умовні лінії:
- а. екватор і два тропіки
 - б. південний тропік і екватор
 - в. південний тропік і полярне коло
 - г. північний тропік і екватор
23. Держава, економічний розвиток якої критично залежить від сфери послуг
- а. Мальта
 - б. Білорусь
 - в. Чехія
 - г. Словаччина
24. Річка Амазонка серед інших річок світу займає перше місце за:
- а. довжиною і швидкістю течії
 - б. падінням і похилом русла
 - в. площею басейну і водністю
 - г. крутизною схилу берегів
25. У північній та центральній частині Північної Америки переважно поширені:

- а. гірські системи
 - б. рівнини;
 - в. плоскогір'я та нагір'я
 - г. западини
26. Острови, які є предметом територіального спору Аргентини і Великої Британії, а суперечки через них вилилися у повномасштабну війну
- а. Оркнейські
 - б. Мен, Гернсі і Джерсі
 - в. Фолклендські
 - г. Мальдівські
27. На території Північної Америки відсутній:
- а. екваторіальний кліматичний пояс
 - б. арктичний кліматичний пояс
 - в. тропічний кліматичний пояс
 - г. помірний кліматичний пояс
28. Яка країна із переліку відповідає критеріям малої високорозвиненої держави
- а. Нова Зеландія
 - б. Йорданія
 - в. Франція
 - г. Японія
29. Автономний регіон Китаю
- а. Зовнішня Монголія
 - б. Внутрішня Монголія
 - в. Бутан
 - г. Сінгапур
30. Берегова лінія Північної Америки у порівнянні з іншими материками є:
- а. слабо розчленованою
 - б. сильно розчленованою
 - в. не розчленованою
 - г. помірно розчленованою
31. Зворотною стороною покращення клімату Євразії і Північної Америки було зникнення багатьох ссавців, які становили основу харчування мисливців пізнього палеоліту
- а. лось
 - б. мамонт і шерстистий носоріг
 - в. бізон
 - г. тапір
32. Великий каньйон – один із найбільших каньйонів світу утворила річка:
- а. Колорадо
 - б. Міссісіпі
 - в. Міссурі
 - г. Колумбія
33. Вперше вжив термін "ойкумена" для позначення заселеної людиною частини Землі
- а. Гекатей Мілетський (близько 546-480 рр. До народження Христа)
 - б. Теофраст (372-287 рр. до н. е.)

- в. Страбон (64-63 рр. до н. е. - 23-24 рр. н. е.)
- г. Л. Гіні (початок XVI ст.)

34. Географічні знання античності узагальнив у сімнадцяти книгах під загальною назвою "Географія" давньогрецький учений

- а. Аристотель (384-322 рр. до н. е.)
- б. Теофраст (372-287 рр. до н. е.)
- в. Л. Гіні (початок XVI ст.)
- г. Страбон (64-63 рр. до н. е. - 23-24 рр. н. е.)

35. Виберіть предмет дослідження біогеографії

- а. живі організми та їх угруповання в межах біосфери та її просторових частин усіх масштабних рівнів
- б. матеріальні об'єкти дослідження (рослини, тварини, регіони), й ідеальні реалії (знання суб'єкта-дослідника та його попередників)
- в. закони й закономірності поширення й розміщення живих організмів та їх угруповань у просторі й часі залежно від їхніх адаптивних можливостей та впливу на них екологічних чинників
- г. властивості і ознаки ПТК як природних тіл і об'єктів природокористування: генезис, просторова структура, тенденції функціонування, динаміки і розвитку, стійкість до зовнішнього впливу і можливості саморегуляції, природно-ресурсний потенціал

36. Науковий доробок біогеографії XX ст. ґрунтується на працях таких відомих постатей, як

- а. Ф. Заставний, О. Топчієв, Я. Жупанський, О. Шаблій
- б. В. Докучаєв, В. Вернадський, Г. Висоцький, Г. Вальтер
- в. М. Мальська, В. Федорченко, М. Рутинський, В. Круль
- г. А. Маслов, В. Петлін, В. Гуцуляк, Я. Скрипник

37. У XX-XXI ст. розвиток біогеографії визначають

- а. парадигми відновлюваних біотичних ресурсів та антропологічна
- б. біосферна й екологічна парадигми
- в. історична та парадигма біогеографічного картографування
- г. геоінформаційна та картографічна парадигми

38. До класичних напрямів розвитку біогеографії відносять

- а. історична біогеографія, біогеографічне картографування, біогеографічне районування
- б. дослідження біорізноманіття, оптимізація природокористування та охорона біоти, біогеографічне ресурсознавство
- в. моніторинг стану біотичних ресурсів, геногеографія,
- г. описова біогеографія, вікарійна біогеографія

39. Вікарійна біогеографія

- а. розглядає поширення геопросторово ізольованих споріднених таксонів як результат руху літосферних плит, що поділили єдиний раніше прадавній ареал.
- б. займається створенням біогеографічних карт нового покоління з охопленням більшої кількості об'єктів і параметрів, виявленням нових зв'язків, а також одночасним відображенням рослинності й тваринного населення (карти екосистем, біомів різного рівня, біорізноманіття).
- в. аналізує матеріали, що стосуються фауни Світового океану, мікрофлори ґрунтового покриву, найчисленнішої групи організмів - комах тощо та працює над єдиним біогеографічним районуванням
- г. вивчає закони географічного розповсюдження тварин і їх співтовариств на земній кулі як в

сучасний час, так і в минулому; сучасні і історичні фактори і закономірності, що визначають це розповсюдження, а також географічне розповсюдження екологічних групіровок

40. Моніторинг стану біотичних ресурсів

- а. полягає у вивченні динаміки острівних форм, зв'язку між кількістю видів і площею островів, співвідношенням процесів колонізації островів і вимиранням видів, яку застосовували А. Уоллес, Ф. Пренстон, Ф. Дарлінгтон, Р. Мак-Артур і Є. Вільсон
- б. з науково пошукового напрямку перетворився на практичну сферу діяльності, оскільки за допомогою індикаційних досліджень вдалося відкрити не одне родовище корисних копалин
- в. ґрунтується на мережі біосферних заповідників і дистанційних методах спостереження
- г. вивчає живі організми та їхні угруповання, які перебувають у тісній єдності з абіотичним природним довкіллям, видовий склад і структуру екосистем, що перебувають в динамічному зв'язку із зміною геопросторових чинників у просторі й часі

41. Геногеографія вивчає

- а. просторову мінливість генетичного фонду (в межах ареалу виду) на підставі синтезу методів географії, генетики й екології
- б. живі організми та їхні угруповання, які перебувають у тісній єдності з абіотичним природним довкіллям, видовий склад і структуру екосистем, що перебувають в динамічному зв'язку із зміною геопросторових чинників у просторі й часі
- в. динаміку острівних форм, зв'язку між кількістю видів і площею островів, співвідношенням процесів колонізації островів і вимиранням видів, яку застосовували А. Уоллес, Ф. Пренстон, Ф. Дарлінгтон, Р. Мак-Артур і Є. Вільсон
- г. вивчає раціональне природокористування через мережі біосферних заповідників за допомогою дистанційних методів спостереження

42. Флористико-фауністичний напрям біогеографічних досліджень

- а. визначає місцезональність окремих видів рослин і тварин та інших таксономічних категорій в просторі і часі, пізнаючи флору й фауну природних, природно-історичних та адміністративних регіонів.
- б. вивчає флору і фауну планети та її частин, зіставляє дані про ареали, рясність, автохтонність певних видів (родів та інших таксономічних категорій) організмів, що дає змогу виділяти флористичні, фауністичні й біотичні (біогеографічні) оригінальні регіони різних масштабних рівнів – від царства до району
- в. вивчає взаємовідношення між живими організмами та їхнім природним (і природно-антропогенним) довкіллям
- г. застосовується тоді, коли знання теперішніх особливостей природного середовища недостатньо, пояснення сучасного поширення і теперішнього місцезонального розповсюдження шукають в еволюції життя на нашій планеті

43. Історичний, або палеобіогеографічний напрям біогеографічних досліджень

- а. застосовується тоді, коли знання теперішніх особливостей природного середовища недостатньо, пояснення сучасного поширення і теперішнього місцезонального розповсюдження шукають в еволюції життя на нашій планеті
- б. займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропогенних чинників
- в. застосовується у випадку, коли дослідження впливу біотичних і антропогенних чинників на живі організми дають змогу не тільки з'ясувати причини змін у сучасному поширенні й розміщенні біоти, а й запропонувати практикам дійові заходи для виправлення негативної ситуації з метою досягнення оптимальних результатів
- г. вивчає флору і фауну планети та її частин, зіставляє дані про ареали, рясність, автохтонність певних видів (родів та інших таксономічних категорій) організмів, що дає змогу

виділяти флористичні, фауністичні й біотичні (біогеографічні) оригінальні регіони різних масштабних рівнів – від царства до району

44. Антропічний напрям біогеографічних досліджень

- а. застосовується тоді, коли знання теперішніх особливостей природного середовища недостатньо, пояснення сучасного поширення і теперішнього місцеположення шукають в еволюції життя на нашій планеті
- б. займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропічного чинників
- в. застосовується у випадку, коли дослідження впливу біотичних і антропічних чинників на живі організми дають змогу не тільки з'ясувати причини змін у сучасному поширенні й розміщенні біоти, а й запропонувати практикам дійові заходи для виправлення негативної ситуації з метою досягнення оптимальних результатів
- г. вивчає флору і фауну планети та її частин, зіставляє дані про ареали, рясність, автохтонність певних видів (родів та інших таксономічних категорій) організмів, що дає змогу виділяти флористичні, фауністичні й біотичні (біогеографічні) оригінальні регіони різних масштабних рівнів – від царства до району

45. Конструктивний напрям біогеографічних досліджень

- а. застосовується тоді, коли знання теперішніх особливостей природного середовища недостатньо, пояснення сучасного поширення і теперішнього місцеположення шукають в еволюції життя на нашій планеті
- б. займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропічного чинників
- в. застосовується у випадку, коли дослідження впливу біотичних і антропічних чинників на живі організми дають змогу не тільки з'ясувати причини змін у сучасному поширенні й розміщенні біоти, а й запропонувати практикам дійові заходи для виправлення негативної ситуації з метою досягнення оптимальних результатів
- г. вивчає флору і фауну планети та її частин, зіставляє дані про ареали, рясність, автохтонність певних видів (родів та інших таксономічних категорій) організмів, що дає змогу виділяти флористичні, фауністичні й біотичні (біогеографічні) оригінальні регіони різних масштабних рівнів – від царства до району

46. Стан біосфери, у якому людська діяльність відіграє головну роль, В. Вернадський називав

- а. екзосферою
- б. антропосферою
- в. ноосферою
- г. біосферою

47. До чинників, що лімітують сільськогосподарське виробництво, відносяться

- а. низька родючість, висока кислотність, еродованість, перезволоженість або солоність ґрунтів
- б. атрактивність ландшафтних комплексів, якість меліоративних заходів, можливості відновлення родючості
- в. територіальне сполучення всіх взаємозв'язаних компонентів природи, що є чинниками ерозії і визначають її інтенсивність і поширення
- г. правильної відповіді немає

48. Федеративна республіка (16 земель):

- а. Німеччина
- б. Австрія

- в. Швейцарія
- г. Бельгія

49. Головним багатством з паливних ресурсів є кам'яне (Рурський і Саарський басейни) та буре (Нижньорейнський басейн) вугілля, за запасами якого держава серед країн, які всією територією лежать у межах Європи, займає перше місце:

- а. Німеччина
- б. Велика Британія
- в. Польща
- г. Австралія

50. Найбільша за площею держава в регіоні Північної і Центральної Азії:

- а. Узбекистан
- б. Казахстан
- в. Туркменістан
- г. Афганістан

51. До найбільших міст світу відносять бразильське:

- а. Белен
- б. Сан-Паулу
- в. Порту-Алегрі
- г. Беллу-Орізонті

52. Гігантська скульптура Ісуса Христа є впізнаваним туристичним символом бразильського міста:

- а. Сан-Паулу
- б. Ріо-де-Жанейро
- в. Белен
- г. Порту-Алегрі

53. Святині буддизму є центром масового паломницького туризму у:

- а. Туреччині
- б. Ірані
- в. Камбоджі
- г. Афганістані

54. Найкращі умови для розвитку тонкорунного вівчарства є у:

- а. Швейцарії
- б. Ірландії
- в. Норвегії
- г. Австралії

55. Найбільші поклади бокситів у Європі зосереджені на півдні:

- а. Бельгії
- б. Франції
- в. Польщі
- г. Великої Британії.

56. Садівництво і виноградарство найкраще розвинене у штаті США:

- а. Індіана
- б. Каліфорнія
- в. Вайомінг
- г. Огайо

57. Сучасне населення країни сформувалося за рахунок іммігрантів:

- а. Швеція
- б. Єгипет
- в. Польща
- г. Канада

58. Пляжний туризм є головним напрямком сфери послуг цієї країни:

- а. Мальдівські острови
- б. Джибуті
- в. Йорданія
- г. Австрія

59. Популярним рекреаційним районом США є штат:

- а. Індіана
- б. Північна Дакота
- в. Канзас
- г. Флорида

60. Найбільша кількість країн, що розвиваються знаходяться у:

- а. Африці
- б. Латинській Америці
- в. Європі
- г. Східній Азії

61. Міжнародний Суецький морський канал знаходиться на території:

- а. Єгипту
- б. Ефіопії
- в. Лівії
- г. Ізраїлю

62. Країна, яка зберегла планову соціалістичну економіку:

- а. Алжир
- б. Куба
- в. Швеція
- г. Словаччина

63. Найбільш південним штатом США є:

- а. Канзас
- б. Техас
- в. Вермонт
- г. Айдаго

64. Канарські острови належать:

- а. Іспанії
- б. Сенегалу
- в. Мавританії
- г. Марокко

65. Найбільшим торгівельним партнером Канади є:

- а. Сальвадор
- б. Куба

- в. Еквадор
- г. США

66. У США найбільшим за чисельністю населення є місто:

- а. Мемфіс
- б. Сіетл
- в. Чикаго
- г. Нью-Йорк

67. У Канаді найбільшим за чисельністю населення є місто:

- а. Монреаль
- б. Торонто
- в. Ванкувер
- г. Оттава

68. Найбільший видобуток платини і золота на території Африки у:

- а. Південній Африці
- б. Кенії
- в. Мадагаскарі
- г. Ботсвані

69. Порт Кейптаун знаходиться у:

- а. Намібії
- б. Південній Африці
- в. Сенегалі
- г. Алжирі

70. Порт Ванкувер знаходиться у:

- а. Канаді
- б. Південній Африці
- в. Ірландії
- г. Великій Британії

71. Найбільшим об'єктом вивчення фізичної географії є

- а. літосфера
- б. географічна оболонка
- в. гідросфера
- г. атмосфера

72. Об'єктом вивчення фізичної географії України є географічна оболонка у межах

- а. тільки територій окремих областей
- б. тільки акваторії морів, що омивають Україну
- в. усієї території держави
- г. тільки території суходолу держави

73. У географії найдавнішим серед методів вивчення був

- а. аерокосмічний
- б. картографічний
- в. описовий
- г. геофізичний

74. Кампос-серадос характерні для

- а. Амазонії
- б. Венесуели
- в. Бразилії
- г. Канади

75. Тут трав'янистий покрив саван досить високий (до 2 м заввишки). Переважає злак аланг-аланг (імперата), дика цукрова тростина, злак міскантус. Ці савани розміщені у

- а. Африці
- б. Південно-Східній Азії
- в. Австралії
- г. Північній Америці

76. Серадос - це

- а. трав'янисті савани без дерев
- б. савани з поодинокими деревами і чагарниками
- в. савани зі значною кількістю дерев
- г. низькотравна прерія

77. На півночі Південної Америки в басейні р. Оріноко (Венесуела, Колумбія) розміщені

- а. кампос-лімпос
- б. кампос-серадос
<ли>в. льяноси- г. низькотравна прерія

78. На Бразильському нагір'ї і рівнині Гран-Чако розміщені

- а. кампоси
- б. кампіноси
- в. льяноси
- г. низькотравна прерія

79. Кордон України з Польщею проходить по річці

- а. Сян
- б. Прут
- в. Прип'ять
- г. Горинь

80. Яка європейська країна межує з найбільшою кількістю областей на західному кордоні України

- а. Польща
- б. Словаччина
- в. Угорщина
- г. Румунія

81. Серед наведених областей з Румунією межує

- а. Львівська
- б. Івано-Франківська
- в. Вінницька
- г. Хмельницька

82. Основоположником української географічної науки вважають

- а. А. Краснова
- б. С. Рудницького

- в. Є. Ромера
- г. П. Тутковського

83. Створив вчення про біосферу, праці з геохімії та геології, які мали значний вплив на розвиток різних наукових напрямків географії

- а. В. Вернадський
- б. П. Тутковський
- в. В. Кубійович
- г. Б. Срезневський

84. У Південній Америці трав'янисті угруповання з більш-менш зімкнутим травостоем, що складається переважно із ксерофільних рослин називаються

- а. степи
- б. пампи, пампаси
- в. прерії
- г. кампоси

85. Інтенсивність сумарної радіації разом з висотою місцевості

- а. знижується в середньому на 10% на кожний кілометр
- б. зростає в середньому на 10% на кожний кілометр
- в. залишається такою як у підніжжі вершини
- г. постійно однакова

86. Найвища точка рівнинної частини України знаходиться на

- а. Хотинській височині
- б. Подільській височині
- в. Донецькій височині
- г. Придніпровській височині

87. Гора Берда знаходиться на

- а. Хотинській височині
- б. Подільській височині
- в. Донецькій височині
- г. Придніпровській височині

88. За даними С. М'ягкова, на кожні 100 м підняття снігові запаси

- а. зменшуються на 200-500 мм
- б. зростають на 200-500 мм,
- в. зростають на 50-100 мм
- г. зменшуються на 50-100 мм

89. Територія нашої країни має загальний похил

- а. із заходу на схід
- б. з півночі на південь
- в. з півдня на північ
- г. із сходу на захід

90. У межах якої височини виділяються окремі масиви — Гологори, Кременецькі гори, Розточчя й Опілля, Товтри

- а. Волинської
- б. Придніпровської

- в. Подільської
- г. Донецької

91. У горах помірної зони північної півкулі у верхніх поясах домінують
- а. багатолітні рослини - низькорослі з вузькими річними кільцями у дерев, із зменшеною довжиною міжвузль у трав'янистих рослин
 - б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
 - в. стелюхи, розеткові й подушкоподібні форми, що пристосувалися до різких змін температури повітря протягом доби
 - г. правильної відповіді немає
92. У Кримських горах виділяють три пасма серед яких Головне має висоти
- а. 250—350 м
 - б. 400—600 м
 - в. 1200—1500 м
 - г. 1400—2000 м
93. Гідротехнічний вид меліорації включає
- а. осушення, зрошення або обводнення земель
 - б. промивку засолених ґрунтів, вапнування кислих ґрунтів, гіпсування солонців, окислювання лужних ґрунтів
 - в. прибирання каменів, дискування глинистих ґрунтів, глинування піщаних і торф'яних ґрунтів, терасування схилів
 - г. агролісомеліорацію
94. Найбільшу площу серед платформених областей в межах території України займає
- а. Східноєвропейської платформа
 - б. Західноєвропейська платформа
 - в. Скіфська плита
 - г. Мармароський кристалічний масив
95. Найбільші поклади марганцевих руд в Україні зосереджені
- а. Іршанського родовища
 - б. Керченського родовища
 - в. Криворізького родовища
 - г. Нікопольському басейні
96. З північного заходу на південний схід більш як на 270 км при ширині близько 100 км простяглися
- а. Східні Карпати
 - б. Українські Карпати
 - в. Сербські Карпати
 - г. Ґорґани
97. У межах Українських Карпат до тектонічних зон Зовнішніх (Флішевих) Карпат не належить:
- а. Скибова зона Карпат;
 - б. Кросненська зона Карпат;
 - в. зона Полонинсько-Чорногірських покривів;
 - г. зона Пенінських стрімчаків
98. Середньорічна кількість опадів становить до 1500 мм у

- а. Закарпатті
- б. високогір'ї Карпат
- в. середньогір'я Карпат
- г. Передкарпатті

99. Річки південно-західного макросхилу Українських Карпат теж несуть свої води в Дунай через систему його найбільшої притоки

- а. Дністра
- б. Тиси
- в. Черемошу
- г. Сірету

100. Серед озер Українських Карпат вулканічне походження має озеро

- а. Бребенескул
- б. Ворочівське
- в. Несамовите
- г. Синевир

101. Поєднання усіх підприємств і установ у межах держави, що покликані задовольняти матеріальні і духовні потреби населення, називають

- а. натуральним господарством
- б. товарним господарством
- в. національною економікою
- г. світовим господарством

102. Обробна промисловість зміщується до країн "третього світу" внаслідок

- а. зростання попиту на різноманітну продукцію у цих державах
- б. суттєвого зростання у них кількості висококваліфікованих працівників
- в. дешевизни у них робочої сили
- г. наявності у них розвинутої транспортної мережі, що здешевлює торгівлю товарами

103. Найбільш кількість ТНК була заснована та концентрується на сьогодні у

- а. Німеччині
- б. США
- в. Японії
- г. Республіці Корея

104. Головним виробником кукурудзи у світі є

- а. Індія
- б. Японія
- в. Аргентина
- г. США

105. Вкажіть першу п'ятірку найбільших вуглевидобувних країн у другому десятилітті XXI століття

- а. Україна, Велика Британія, Німеччина, Франція, Польща
- б. Китай, США, Індія, Австралія, Індонезія
- в. Колумбія, Бразилія, Іспанія, Південна Африка, Сенегал
- г. Японія, Південна Корея, Велика Британія, о. Тайвань, Італія

106. За розмірами видобутку мідної руди першість у світі утримує

- а. Індонезія
- б. Чилі

- в. Ямайка
 - г. Австралія
107. Сьогодні у світі найбільше електроенергії виробляють три основні типи електростанцій
- а. вітрові, гідравлічні та атомні
 - б. теплові, гідравлічні та геотермальні
 - в. теплові, гідравлічні та атомні
 - г. атомні, сонячні та геотермальні
108. Виробництвом чавуну, сталі, феросплавів займається
- а. гірничодобувна промисловість
 - б. чорна металургія
 - в. кольорова металургія
 - г. металургія рідкоземельних металів
109. Виробництво сирів є предметом національної гордості в таких країнах як
- а. Непал, Монголія, КНР
 - б. Швейцарія, Франція, Австрія
 - в. Португалія, Мальта, Кіпр
 - г. Японія, Тайвань, Південна Корея
110. Найбільший обсяг експорту України припадає на
- а. країни ЄС
 - б. країни Південно-Східної Азії
 - в. країни Африки
 - г. країни Латинської Америки
111. Вкажіть міжнародну організацію, яка здійснює регулювання світового фінансового ринку у глобальному масштабі
- а. Асоціація держав Південно-Східної Азії
 - б. Міжнародний валютний фонд
 - в. Європейський Союз
 - г. Північноамериканська зона вільної торгівлі
112. Унікальний об'єкт екотуризму біосферний заповідник "Асканія Нова" розташований на території
- а. Одеської області
 - б. Миколаївської області
 - в. Херсонської області
 - г. Запорізької області
113. Унікальний об'єкт екотуризму – "Долина нарцисів" розташований у гірській частині
- а. Львівської області
 - б. Закарпатської області
 - в. Івано-Франківській області
 - г. Чернівецькій області
114. ПОднією із відмінностей між природними зонами і висотними поясами є те, що
- а. ширина зон вимірюється сотнями кілометрів, а висотних поясів - сотнями метрів.
 - б. природних зон налічується більше, ніж висотних поясів
 - в. довжина висотних поясів вимірюється сотнями кілометрів, а зон – сотнями метрів
 - г. правильної відповіді немає

115. У всіх висотних поясах поширені
- види великих деревоподібних трав'янистих рослин - "трав'янисті дерева", які утворюють великі розетки з листя, що розкриваються вдень і закриваються увечері.
 - форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
 - Скелі й кам'янисті розсипи
 - вічнозелені чагарники
116. В Українських Карпатах даний пояс має ширину до 800 м з певними відхиленнями у Передкарпатті і Закарпатті
- пояс букових лісів
 - криволісся
 - полонини
 - скелі та кам'яні розсипи
117. Місто Вилкове розташоване на воді відноситься до туристичних атракцій
- Запорізької області
 - Одеської області
 - Херсонської області
 - Миколаївської області
118. Вище від гірської тундри поширені
- кам'янисті й льодовикові пустелі
 - угруповання парамо
 - високогірні пустелі-пуни
 - правильної відповіді немає
119. Високогірна пустеля-пуна характерна для
- екваторіальних гірських системах Південної Америки та Східної Африки
 - високогір'їв сухих тропіків Анд
 - високогір'я субарктики і помірною поясу
 - правильної відповіді немає
120. Найдовшою печерою в Україні є
- Озерна
 - Кришталева
 - Оптимістична
 - Мармурова
121. Угруповання парамо - високогірної рослинності, поширеної на висотах 3,5-4,2 км між поясом криволісся та сніговою лінією характерні для
- екваторіальних гірських системах Південної Америки та Східної Африки
 - високогір'їв сухих тропіків Анд
 - високогір'я субарктики і помірною поясу
 - правильної відповіді немає
122. Шацький національний природний парк розташований на території
- Волинської області
 - Рівненської області
 - Житомирської області
 - Полтавської області

123. Курортне місто Скадовськ знаходиться в
- Львівській області
 - Миколаївській області
 - Одеській області
 - Херсонській області
124. Характерною особливістю рослинності високогір'їв Українських Карпат є те, що тут
- немає верхнього поясу високогірної рослинності – субнівального
 - є нівальний пояс на відміну від інших низьких гір
 - головним типом рослинності є лісова
 - правильної відповіді немає
125. Об'єктом вивчення суспільної географії є
- рекреаційно-територіальні системи
 - суспільство і його окремі компоненти чи сфери
 - природно-територіальні комплекси та ландшафти
 - локальні геометричні об'єкти, підпорядковані лінійним і однорідним трансформаційним законам
126. Геоморфологія - це
- наука про будову земної кори
 - наука про форму земної поверхні
 - наука про утворення земної поверхні
 - наука про рельєф земної поверхні
127. Рельєф – це
- опуклі частини земної поверхні
 - нерівності земної поверхні
 - сукупність усіх форм земної поверхні
 - зігнуті форми земної поверхні
128. Об'єктом вивчення геоморфології є
- рельєф Землі
 - планета Земля в цілому
 - географічна оболонка Землі
 - вплив людини на навколишнє середовище
129. Палеогеоморфологічний метод дослідження в геоморфології
- полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
 - ґрунтується на вивченні геологічної інформації
 - ґрунтується на вивченні різноманітної геологічної та палеогеографічної інформації
 - передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
130. Що є джерелом ендегенних процесів на Землі?
- внутрішня енергія Землі
 - енергія Сонця
 - гравітаційна енергія планети
 - дія припливних сил Місяця та Сонця
131. Що є джерелом екзогенних процесів на Землі?

- а. внутрішня енергія Землі
 - б. енергія Сонця
 - в. вулканізм та інтрузивний магматизм
 - г. неотектонічні рухи земної кори
132. Які з перелічених геоморфологічних процесів відносяться до ендогенних?
- а. дія води та льодовиків
 - б. дія вітру та дія живих організмів
 - в. вулканізм та інтрузивний магматизм
 - г. вивітрювання гірських порід та метаморфізм
133. Які з перелічених геоморфологічних процесів відносяться до екзогенних?
- а. землетруси земної кори
 - б. вивітрювання, дія води
 - в. вулканізм та інтрузивний магматизм
 - г. утворення тектонічних розломів
134. Головним типом рослинності Українських Карпат є
- а. степова
 - б. лісостепова
 - в. лісова
 - г. лучна
135. Рівнини висотою від 200 до 500 метрів н.р.м. називаються:
- а. низовини
 - б. щити
 - в. височини
 - г. депресії
136. Рівнини висотою вище 500 метрів н.р.м. називаються:
- а. низовини
 - б. нагір'ями
 - в. височини
 - г. депресії
137. Рівнини, що мають одноманітну рівну поверхню, нахил якої не перевищує перепад висот в 10м на 1км за морфологічною класифікацією називаються:
- а. хвилястими
 - б. плоскими
 - в. увігнутими
 - г. нахиленими
138. За сучасними уявленнями, найближчою фігурою до істинної форми Землі вважають
- а. сфероїд
 - б. еліпсоїд обертання
 - в. геоїд
 - г. еліпс
139. У верхній частині мантії є шар, в якому гірські породи знаходяться у пластичному розрідженому стані. Його називають
- а. астеносферою
 - б. зовнішнім ядром

- в. надастеносферним шаром
- г. земною корою

140. Пінгвіни, трубконості (із птахів), південний морський котик, морський слон (із ластоногих) характерні для

- а. Субарктики
- б. субантарктики
- в. Субтропіків
- г. Помірних широт

141. У Євразії трав'янисті угруповання з більш-менш зімкнутим травостоєм, що складаються переважно із ксерофільних рослин називаються

- а. степи
- б. пампи, пампаси
- в. прерії
- г. сельва

142. У Південній Америці трав'янисті угруповання з більш-менш зімкнутим травостоєм, що складаються переважно із ксерофільних рослин називаються

- а. степи
- б. пампи, пампаси
- в. прерії
- г. сельва

143. У Північній Америці трав'янисті угруповання з більш-менш зімкнутим травостоєм, що складаються переважно із ксерофільних рослин називаються

- а. ваді
- б. пампи, пампаси
- в. прерії
- г. сельва

144. Основні біоми даного типу знаходяться в областях справжнього екваторіального клімату

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

145. У басейні Амазонки в Південній Америці та басейні Конго і гвінейському узбережжі Західної Африки поширені

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

146. Найбільш характерна риса гіротермічного середовища даних біомів - достатнє цілорічне зволоження і рівні високі температури.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. степи

147. Під даними біомами ґрунти - червоні, червоно-жовті, що пов'язане з надлишком окисів заліза. Протягом року панує сильний промивний режим, через що ґрунти дуже бідні на елементи мінерального живлення (азот, калій, кальцій, фосфор, мікроелементи тощо)

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. степи

148. Для даного біому характерна складна вертикальна структура - багатоярусність. Найчастіше тут розрізняють 4-5 основних ярусів при відсутності чагарникового ярусу.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. степи

149. Гілея отримала назву сельви у

- а. Африці
- б. Південній Америці
- в. Південно-Східній Азії
- г. Північній Америці

150. Кліматичні умови існування даного біому такі: температура і кількість опадів змінюються протягом року, обумовлюючи наявність сухого (зимового) і вологого (літнього) сезонів.

Температури протягом усього року залишаються досить високими.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. степи

151. Речовина зірок знаходиться у:

- а. газоподібному стані
- б. твердому стані
- в. рідкому стані
- г. стані плазми

152. До зовнішніх планет не належить:

- а. Юпітер
- б. Марс
- в. Сатурн
- г. Нептун

153. Уявна лінія, навколо якої обертається Земля – це:

- а. екватор
- б. вісь
- в. орбіта
- г. меридіан

154. Наслідками обертання Землі навколо своєї осі є:

- а. зміна пір року
- б. виникнення припливної хвилі

- в. зміна дня і ночі
 - г. різниці в часі на різних меридіанах
155. Лінія зміни дат проходить по:
- а. меридіану
 - б. паралелі
 - в. 180 меридіану
 - г. 90 паралелі
156. День осіннього рівнодення настає
- а. 21 березня
 - б. 22 червня
 - в. 23 вересня
 - г. 22 грудня
157. Ери в історії розвитку Землі змінювалися у такому порядку
- а. протерозойська, архейська, мезозойська, кайнозойська, палеозойська
 - б. архейська, протерозойська, палеозойська, мезозойська, кайнозойська
 - в. кайнозойська, протерозойська, палеозойська, мезозойська, архейська
 - г. палеозойська, архейська, протерозойська, кайнозойська, мезозойська
158. До внутрішніх процесів рельєфоутворення не належить:
- а. вулканізм
 - б. вивітрювання
 - в. землетруси
 - г. тектонічні рухи
159. Землетруси – це:
- а. переміщення речовини земної кори, які ведуть до зміни її будови
 - б. різкі раптові струси земної кори, які проявляються на поверхні у вигляді поштовхів
 - в. виверження на поверхню Землі розплавленої магми
 - г. руйнування гірських порід під впливом зовнішніх факторів
160. Інтенсивність землетрусів оцінюють за:
- а. 12 бальною шкалою
 - б. за 5 бальною шкалою
 - в. за 10 бальною шкалою
 - г. за 9 бальною шкалою
161. Хімічне вивітрювання відбувається під впливом:
- а. різких змін температури і замерзання у тріщинах порід води
 - б. сили земного тяжіння
 - в. води, повітря та діяльності живих організмів
 - г. діяльності живих організмів
162. Результатом руйнівної роботи води є утворення:
- а. ярів
 - б. барханів
 - в. лійок
 - г. дюн
163. Високо підняті над рівнем моря і сильно розчленовані ділянки земної поверхні – це:

- а. гірські долини
 - б. гори
 - в. горби
 - г. рівнини
164. До відкритих морів не належить:
- а. Берингове море
 - б. Аравійське море
 - в. Мармурове море
 - г. море Лаптевих
165. Солоність океанічної води вимірюють у:
- а. грамах
 - б. процентах
 - в. літрах
 - г. проміле
166. Планктон – це:
- а. тварини, що живуть на дні океану
 - б. рослини, що живуть у товщі води
 - в. жителі товщі води, які не можуть активно переміщуватися
 - г. рослини прикріплені до океанічного дна
167. Підземні води, які лежать нижче ґрунтових і відділені від них водонепроникними породами, називаються:
- а. седиментаційними водами
 - б. артезіанськими водами
 - в. магматичними водами
 - г. ґрунтовими водами
168. Річковий басейн – це:
- а. лінійно витягнуте пониження, дном якого протікає річка
 - б. частина річкової долини, яку заливають талі води
 - в. головна річка разом з притоками
 - г. площа з якої річкова система збирає воду
169. Результатом руйнівної роботи річок є:
- а. річкові системи
 - б. річкові басейни
 - в. річкові долини
 - г. вододіли
170. Значення річок у географічній оболонці полягає в тому, що вони:
- а. спричиняють утворення ярів
 - б. здійснюють перенесення вологи з одного району в інший
 - в. надають рельєфу Землі рівнинного характеру
 - г. створюють своєрідні ландшафти, які залежать від них
171. Озера, які колись були частиною океану, називають:
- а. вулканічними
 - б. водно-ерозійними

- в. тектонічними
- г. реліктовими

172. На процес утворення болота не впливає:

- а. руйнівна робота річок
- б. заболочування суші у зв'язку із виходом на поверхню ґрунтових вод
- в. заростання озер
- г. заболочування суші у зв'язку із заляганням близько до поверхні водостійких порід

173. Альbedo – це:

- а. відношення поглинутої радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню
- б. відношення радіації що надійшла на земну поверхню до відбитої
- в. відношення розсіяної радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню
- г. відношення відбитої радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню

174. Нестача насичення повітря водяною парою за даної температури – це:

- а. абсолютна вологість
- б. максимальна вологоємність
- в. відносна вологість
- г. дефіцит вологи

175. Туман утворюється коли:

- а. тепле повітря дотикається до холодної земної поверхні
- б. змішуються різні за температурою повітряні маси
- в. повітря охолоджується з підняттям вгору
- г. холодне повітря дотикається до теплої земної поверхні

176. Приладами для вимірювання тиску повітря є:

- а. опадомір
- б. гігрометр
- в. термометр
- г. барометр-анероїд

177. Зниження тиску на певну величину на відстані 111,1 км по меридіану – це:

- а. центр дії атмосфери
- б. ізобара
- в. барична ступінь
- г. баричний градієнт

178. Антициклони – це:

- а. стійкі повітряні течії сезонного характеру
- б. системи замкнутих ізобар, які обмежують зону низького тиску
- в. системи замкнутих ізобар, які обмежують зону високого тиску
- г. постійний рух повітря від тропіків до екватора

179. Зонально на Землі змінюється:

- а. температура
- б. тваринний світ
- в. землетруси
- г. кількість опадів

180. Вертикальна поясність зумовлена:

- а. сонячною активністю
 - б. обертанням кулястої Землі у потоці сонячних променів
 - в. зменшенням з висотою кількості випромінюваного Землею тепла
 - г. рухом Землі навколо своєї осі
181. Географія як наука відрізняється від інших галузей знань тим, що вона досліджує
- а. структурно-функціональну організацію надорганізмівих систем
 - б. організацію та управління матеріальним виробництвом
 - в. поведінку та властивості матерії в широких межах її проявів
 - г. особливості та закономірності розміщення об'єктів та явищ на земному просторі (їх геопросторову організацію)
182. Згідно з класифікацією І.Канта та А.Гетнера, географію слід відносити до наук
- а. хорологічних
 - б. сутнісних
 - в. систематичних
 - г. класифікаційних
183. Географія як наука розвивається на стику двох головних галузей знань
- а. природничих і психологічних
 - б. суспільних і психологічних
 - в. суспільних і філософських
 - г. природничих і суспільних
184. Єдиним загальним для всієї системи географічних наук об'єктом вивчення більшість науковців вважають
- а. техносферу
 - б. соціосферу
 - в. біосферу
 - г. ландшафтну сферу
185. Частину географічної оболонки, що освоєна людиною й утягнута в суспільне виробництво, а отже, є матеріальною основою існування людського суспільства називають
- а. географічним середовищем
 - б. техносферою
 - в. соціосферою
 - г. антропосферою
186. Частини географічного середовища, докорінно перетвореного людиною на технічні та техногенні об'єкти називають
- а. біосферою
 - б. техносферою
 - в. суспільством або соціосферою
 - г. антропосферою
187. Справжня наукова історія географії на думку С. Рудницького починається у стародавній
- а. Індії
 - б. Греції
 - в. Швеції
 - г. Фінікії

188. Підперіод великих географічних відкриттів відносять до періоду історії географії, який називають

- а. Новим
- б. Новітнім
- в. Арабським
- г. Класичним

189. У класичному періоді виділяють три підперіоди історії географії, серед яких найдавніший

- а. Давньогрецьким
- б. Великих географічних відкриттів
- в. Новим
- г. Арабським

190. Уважав, що історія повинна розглядатися географічно, а географія — історично у V ст. до н. е.

- а. Арістотель
- б. Геродот
- в. Ератосфен
- г. Страбон

191. Автор книг "Метеорологія" та "Політика" в античну епоху, певною мірою родоначальник гідрології, океанології, метеорології

- а. Арістотель
- б. Платон
- в. Ератосфен
- г. Страбон

192. Написав книгу "Географічні записки", де з'єднав у географії, як точній науці, дані математики, фізики, природознавства, історії

- а. Платон
- б. Птолемей
- в. Ератосфен
- г. Страбон

193. Написав "Географію" у 17 книгах римський учений, грек за національністю

- а. Платон
- б. Птолемей
- в. Ератосфен
- г. Страбон

194. Розрізняв географію і хорографію, ввів у науку поняття географічної і картографічної генералізації, поняття зв'язку масштабу вивчення і його змісту

- а. Платон
- б. Птолемей
- в. Ератосфен
- г. Страбон

195. Безпосередньою спадкоємицею старогрецької стала географія

- а. вавілонська
- б. індійська

- в. арабська
- г. фінікійська

196. В Арабський період географічних досліджень критикував геоцентричну систему Птолемея, займався визначенням розмірів Землі, питанням положення ряду астрономічних пунктів

- а. Ібн Гаукаль
- б. Аль Біруні
- в. Авіценна
- г. Ідрісі

197. У XVI столітті на карті світу уже достатньо добре відображені сучасні контури материків, півостровів, островів, морів. Цю карту створив

- а. Микола Коперник
- б. Жан Боден
- в. Марко Поло
- г. Герард Меркатор

198. Перший у світі історико-географічний атлас видав у 1570 році

- а. Микола Коперник
- б. Жан Боден
- в. Авраам Ортелій
- г. Френсіс Бекон

199. У 1650 році вийшла з друку "Географія генеральна", автором якої був

- а. Рене Декарт
- б. Бернхард Варен
- в. Френсіс Бекон
- г. Жан Боден

200. Впродовж кайнозойської ери відбувається горотворення:

- а. байкальське;
- б. альпійське;
- в. каледонське;
- г. герцинське.

201. Скільки епох горотворення (тектоно-магматичних епох) відбулося впродовж трьох останніх ер?

- а. три;
- б. чотири;
- в. п'ять;
- г. шість.

202. Області складчастості, які сформувалися у певну епоху горотворення, відображають на карті:

- а. фізичній;
- б. тектонічній;
- в. геоморфологічній;
- г. геологічній.

203. У яку еру давні осередки літосферних плит, фундамент яких остаточно сформувався, стають відносно стійкими структурними елементами земної кори?

- а. кайнозойську;
- б. архейську;
- в. палеозойську;
- г. протерозойську.

204. Як називають епоху горотворення (тектоно-магматичну епоху), яка відбувалася у кінці протерозойської та початку палеозойської ери?

- а. байкальською;
- б. альпійською;
- в. каледонською;
- г. герцинською.

205. Кіммерійська тектоно-магматична епоха відповідає у часі:

- а. кайнозойській ері;
- б. протерозойській ері;
- в. архейській ері;
- г. мезозойській ері.

206. Ділянки платформ, де потужність осадових порід дуже незначна (до 200 м), називають:

- а. щитами;
- б. тектонічними западинами;
- в. плитами;
- г. масивом або тектонічним підняттям.

207. Ділянки платформ, де кристалічний фундамент вгнутий і лежить на великих глибинах (2–10 тис. м) вважають:

- а. щитами;
- б. тектонічними западинами;
- в. плитами;
- г. масивом або тектонічним підняттям.

208. Велика товща осадових відкладів свідчить про існування у давні геологічні періоди:

- а. суходолу;
- б. морського басейну;
- в. гірської системи;
- г. інтенсивного вулканізму.

209. Ділянки платформ, де кристалічні породи виходять на поверхню, називають: [МС]

- а. щитами;
- б. тектонічними западинами;
- в. плитами;
- г. масивом або тектонічним підняттям.

210. Під впливом внутрішніх процесів сформувались найбільші (планетарні) форми земної поверхні:

- а. материки і западини океанів;
- б. хребти і улоговини;
- в. яри і балки;
- г. горби і скелі.

211. Основні макроформи земної поверхні суші – це насамперед:

- а. материки і западини океанів;
 - б. яри і балки;
 - в. хребти і улоговини;
 - г. рівнинні і гірські країни.
212. Території, що підняті над рівнем моря до 200 м, – це:
- а. височини;
 - б. низовини;
 - в. плоскогір'я;
 - г. гори.
213. Рівнини, що підняті над рівнем моря від 200 до 500 м, – це:
- а. височини;
 - б. низовини;
 - в. плоскогір'я;
 - г. западини.
214. Рівнини, що підняті над рівнем моря понад 500 м, – це:
- а. височини;
 - б. низовини;
 - в. плоскогір'я;
 - г. западини.
215. Низовини, поверхня яких лежить нижче рівня моря, називають:
- а. височинами;
 - б. височинними рівнинами;
 - в. плоскогір'ями;
 - г. западинами.
216. За характером поверхні рівнини усіх рівнів можуть бути:
- а. височинними;
 - б. плоскими і горбистими;
 - в. плоскогірними;
 - г. западинами.
217. Форми поверхні з абсолютними висотами від 1000 до 2000 м над рівнем моря – це:
- а. височини;
 - б. високі гори;
 - в. середні за висотою гори;
 - г. низовини.
218. Форми поверхні з абсолютними висотами вище 2000 м над рівнем моря – це:
- а. височини;
 - б. високі гори;
 - в. середні за висотою гори;
 - г. низовини.
219. Ланцюг гір, що лінійно витягнутий на порівняно велику відстань і обмежений щонайменше з двох сторін глибокими паралельними долинами, називають:
- а. гірським хребтом;
 - б. нагір'ям;

- в. горбогір'ям;
- г. гірським масивом.

220. Низку гірських хребтів чи масивів, що простягаються на велику відстань, називають:

- а. плоскогір'ям;
- б. горбогір'ям;
- в. нагір'ям;
- г. гірським пасмом.

221. Гірську країну, де поєднуються гірські хребти і високо підняті над рівнем моря рівнинні ділянки, називають:

- а. плоскогір'ям;
- б. горбогір'ям;
- в. нагір'ям;
- г. гірським пасмом.

222. Який із процесів рельєфотворення не належить до екзогенних?

- а. вивітрювання;
- б. вулканізм;
- в. денудація;
- г. акумуляція.

223. Як називають сукупність процесів руйнування гірських порід водою, вітром льодовиками та зносу продуктів вивітрювання?

- а. гравітацією;
- б. магматизмом;
- в. денудацією;
- г. акумуляцією.

224. Яке з джерел енергії не визначає характер протікання екзогенних рельєфотвірних процесів?

- а. сонячне випромінювання;
- б. сила тяжіння;
- в. добовий рух;
- г. магнітне поле Землі.

225. Який з наведених генетичних типів рельєфу належить до екзогенних?

- а. вулканічний;
- б. рифтовий;
- в. тектонічний;
- г. карстовий.

226. Під дією сили тяжіння можуть зсуватися вниз великі суцільні пласти гірських порід, утворюючи таку форму поверхні, яку називають:

- а. яр;
- б. балкою;
- в. зсувом;
- г. осипищем.

227. Якщо гірська порода внаслідок вивітрювання перетворилася на уламки різного розміру, то під впливом сили тяжіння вони скотяться вниз, утворивши:

- а. яр;
- б. балку;

- в. зсув;
- г. осипище.

228. Дощова і тала вода спричиняють змивання поверхні гірських порід по всій площі схилу, а, зібравшись у потік, можуть утворювати:

- а. яри;
- б. кратери;
- в. зсуви;
- г. осипища.

229. До чималих змін земної поверхні призводить дія підземних вод, які, розчиняючи деякі гірські породи, формують:

- а. яри;
- б. кратери;
- в. зсуви;
- г. печери.

230. Переміщуючись, край льодовика в одних місцях вигортає гірські породи, а в місці танення залишає їх у формі:

- а. льодовиків;
- б. балок;
- в. витягнутих моренних горбів;
- г. осипищ.

231. У піщаних пустелях вітер утворює:

- а. бархани;
- б. кратери;
- в. зсуви;
- г. печери.

232. На узбережжях морів і рік місцеві вітри призводять до утворення видовжених піщаних пагорбів:

- а. барханів;
- б. кратерів;
- в. зсувів;
- г. дюн.

233. Найбільші площі серед рівнин займають ті, що утворені:

- а. річковими наносами;
- б. лавою;
- в. відкладами льодовика;
- г. зруйнованими горами.

234. Узбережну частину океану з глибинами до 200 м називають:

- а. шельфом;
- б. океанічною котловиною;
- в. материковим схилом;
- г. ложем океану.

235. Від ізобати 200 м глибини океану, здебільшого, починають досить різко зростати. Цю ділянку океанічного дна називають:

- а. шельфом;
- б. материковим схилом;
- в. ложем океану;
- г. глибоководним жолобом.

236. На стику материкових і океанічних частин літосферних плит, що рухаються, утворюються ланцюжки островів переважно вулканічного походження та зниження, яке називають:

- а. рифтом;
- б. материковим схилом;
- в. ложем океану;
- г. глибоководним жолобом.

237. Найглибший серед глибоководних жолобів:

- а. Маріанський жолоб – 11 022 м;
- б. Алеутський – близько 11 022 м;
- в. Алеутський – близько 3600 м;
- г. Маріанський жолоб – близько 3600 м

238. Найдовший серед глибоководних жолобів:

- а. Маріанський жолоб – 11 022 м;
- б. Алеутський – близько 11 022 м;
- в. Алеутський – близько 3600 км;
- г. Маріанський жолоб – близько 3600 км

239. Основна частина дна Світового океану, яка займає більше половини його площі, з переважаючими глибинами від 4 до 6 км:

- а. шельф;
- б. материковий схил;
- в. ложе океану;
- г. глибоководні жолоби.

240. У межах Українських Карпат до тектонічних зон Внутрішніх Карпат не належить:

- а. Мармароський масив;
- б. Внутішня зона Передкарпатського крайового прогину;
- в. зона Мармароських стрімчаків;
- г. зона Пенінських стрімчаків

241. Зовнішній край Карпатської складчастої системи прилягає до Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ

- а. Скибовою зоною Карпат
- б. Кросненською зоною Карпат
- в. Передкарпатським крайовим прогином
- г. Закарпатським крайовим прогином

242. До Зовнішньофлішевих Карпат належать

- а. Сколівські Бескиди
- б. Свидовець
- в. Чорногора
- г. Мармароський масив

243. Гора Сивуля Велика — найвища вершина

- а. Вододільно-Верховинських Карпат
 - б. Полонинсько-Чорногірських Карпат
 - в. Зовнішньофлішевих Карпат
 - г. Закрпатського низькогір'я
244. Головний карпатський вододіл, що розділяє Карпати на два макросхили, проходить у
- а. Українських Бескидах
 - б. Вододільно-Верховинських Карпатах
 - в. Зовнішньофлішевих Карпатах
 - г. Покутсько-Буковинських Карпатах
245. Найбільше високогірних масивів з висотами понад 2500 знаходиться у:
- а. Південних Карпатах;
 - б. Східних Карпатах;
 - в. Західних Карпатах;
 - г. Сербських Карпатах
246. Залишками давнього гірського масиву Пракарпат, який сформувався в палеозойську еру і зазнав омолодження у кайнозої, є
- а. Вигорлат-Гутинський вулканічне пасмо
 - б. Рахівські і Чивчинські гори
 - в. Привододільні Горгани
 - г. гори Гриняви і Яловичори
247. Сучасна незалежна Україна успадкувала свою територію від УРСР, державний кордон якої на заході з 1921 по 1939 роки проходив по річці
- а. Західний Буг
 - б. Збруч
 - в. Сян
 - г. Тиса
248. Українські Карпати є частиною
- а. Південних Карпат
 - б. Західних Карпат.
 - в. Східних Карпат.
 - г. Сербських Карпат
249. Середня температура січня становить -2°C у
- а. Закарпатті
 - б. високогір'ї Карпат
 - в. середньогір'я Карпат
 - г. Передкарпатті
250. Висоти вершин не перевищують 1700 метрів тільки у межах Трансільванського плато та:
- а. Південних Карпат;
 - б. Східних Карпат;
 - в. Західних Румунських гір;
 - г. Сербських Карпат
251. В північно-західній частині Українських Карпат невелика кількість водних потоків належить до системи річки Сян — притоки

- а. Дністра
- б. Тиси
- в. Західного Бугу
- г. Вісли

252. У тектонічному відношенні Карпатська гірська країна є частиною:

- а. складчастих споруд герцинської складчастості;
- б. Балтійського кристалічного щита;
- в. альпійських споруд Європейського Середземномор'я;
- г. складчастих споруд каледонської складчастості

253. Зовнішній край Українських Карпат прилягає до Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ:

- а. Скибовою зоною Карпат;
- б. Зовнішньою зоною Передкарпатського крайового прогину;
- в. Внутрішньою зоною Передкарпатського крайового прогину;
- г. зоною Пенінських стрімчаків

254. У передгірному поясі Українських Карпат, який піднімається до 400–600, ростуть мішані ліси, що складаються в основному з

- а. бука і ялини
- б. ялини і ялиці
- в. сосни і ялиці
- г. дуба, граба, ялини

255. Понад половину лісової площі Карпат займають

- а. дубові ліси
- б. грабово-букові ліси
- в. ялинові або смерекові ліси
- г. луки

256. Від Подільської височини Передкарпаття відділяється річковими долинами

- а. Черемошу та Прута
- б. Сірету та Прута
- в. Дністра та Прута
- г. Дністра та Сірету

257. Найбільш піднятою частиною Зовнішньофлішевих Карпат є

- а. Східні Бескиди
- б. Покутсько-Буковинські Карпати
- в. Привододільні Ґорґани
- г. Скибові Ґорґани

258. У сучасному рельєфі важливу роль відіграють полонинські поверхні вирівнювання, структурно-денудаційні форми, давньольодовикові (кари, цирки), глибокі річкові долини в природно-географічній області Карпат

- а. Передкарпатській височинній
- б. Полонинсько-Чорногірській
- в. Зовнішньофлішевій
- г. Вододільно-Верховинській

259. Масив Чорна Гора Карпатського біосферного заповідника поблизу м. Виногорова розміщений в природно-географічній області Карпат

- а. Вододільно-Верховинській
- б. Мармароського кристалічного масиву
- в. Зовнішньофлішевій
- г. Закарпатського низькогір'я

260. У межах Східноєвропейської платформи виділяють

- а. Дніпровсько-Донецьку западину
- б. Західноєвропейську платформу
- в. Скіфську плиту
- г. Мармароський кристалічний масив

261. Тектонічна структура, яка займає майже всю рівнинну частину Криму

- а. Нижньопрутський виступ Північної Добруджі
- б. Український кристалічний щит
- в. Скіфська плита
- г. Мармароський кристалічний масив

262. Молода платформа, яка невеличкою вузькою смугою заходить у західній частині України на південний захід від Львова

- а. Західноєвропейська платформа
- б. Волино-Подільська плита
- в. Мармароський кристалічний масив
- г. Український кристалічний щит

263. На поверхні структури здебільшого лежать метаморфізовані відклади пермського періоду палеозойської ери, юрського періоду мезозою, які підняті до 1700–1900 м н. р. м.

- а. складчаста споруда Донбасу
- б. Волино-Подільська плита
- в. Мармароський кристалічний масив
- г. Український кристалічний щит

264. Складчасті структури Донбасу, Добруджі, Мармарошу сформувалися в епоху складчастості

- а. байкальської
- б. альпійської
- в. герцинської
- г. киммерійської

265. Переважаючими у геологічній будові цього тектонічного утворення є породи тріасового, юрського та крейдового періодів мезозойської ери

- а. складчаста споруда Донбасу
- б. Воронезький кристалічний масив
- в. Гірський Крим
- г. Українські Карпати

266. Найвища точка Поліської низовини, яка знаходиться на Словечансько-Овруцькому кряжі, має висоту

- а. 471 м
- б. 367 м

- в. 330 м
- г. 250 м

267. У межах якої височини виділяються окремі масиви — Мізоцький кряж, Пелчанські висоти?
- а. Волинської
 - б. Придніпровської
 - в. Подільської
 - г. Донецької
268. Найвища точка цієї височини – г. Могила-Бельмак (324 м)
- а. Придніпровської
 - б. Приазовської
 - в. Подільської
 - г. Донецької
269. Найнижча точка рівнинної частини України знаходиться на
- а. Придніпровській низовині
 - б. узбережжі Куяльницького лиману
 - в. Поліській низовині
 - г. Полтавській рівнині
270. Для виявлення тісноти зв'язку між досліджуваними явищами, наприклад зміною середньорічних температур і врожайністю виноградників у певній місцевості, використовують
- а. Радіовуглецевий аналіз
 - б. Кореляційний аналіз
 - в. Радіометричний метод
 - г. Масспектрометричний метод
271. Вивчення слідів минулої антропогенної дії, знаходження на місцевості меж колишніх землеволодінь, окремих угідь, визначення місцезнаходження давніх поселень, наприклад вивчаючи рельєф місцевості, найзручніше робити за допомогою
- а. Дендрохронологічного методу
 - б. Історико-географічних зрізів
 - в. Діахронічного аналізу
 - г. Візуальне спостереження на місцевості
272. Шестиканальне сканування теплового випромінювання земної поверхні здійснює
- а. Інфрачервоний багатоспектральний сканер (TIMS)
 - б. Радіолокаційний пристрій із синтезованою апаратурою (SAR)
 - в. Ехолотатор
 - г. Пристрій географічного позиціонування GPS
273. Вимірює температуру ґрунту або інших осадових порід, що дає можливість встановити навіть незначні відмінності в щільності та вологості та визначити місце розташування стародавніх поселень
- а. Інфрачервоний багатоспектральний сканер (TIMS)
 - б. Радіолокаційний пристрій із синтезованою апаратурою (SAR)
 - в. Ехолотатор
 - г. Пристрій географічного позиціонування GPS
274. Особливо корисний прилад космічних супутників для виявлення лінійних і геометрично правильних форм, приміром каналів, водосховищ і доріг

- а. Інфрачервоний багатоспектральний сканер (TIMS)
- б. Радіолокаційний пристрій із синтезованою апаратурою (SAR)
- в. Ехолотатор
- г. Пристрій географічного позиціонування GPS

275. Це програмне забезпечення допомагає будь-якому досліднику не виходячи із дому на моніторі комп'ютера знаходити сліди антропогенної дії стародавньої людини на довкілля

- а. CorelDraw
- б. Google Earth
- в. Facebook
- г. Excel

276. Найбільш динамічні компоненти ландшафту (біогенні – ліс, гідроморфні – русло, дельта ріки, ґрунти, а також літогенні – опущені ділянки суші, наприклад поблизу узбережжя Палестини, де виявлені затоплені біблійні міста) вивчають за допомогою

- а. Дендрохронологічного методу
- б. Історико-географічних зрізів
- в. Діахронічного аналізу
- г. Групи історико-фізико-географічних методів

277. Обов'язково слід враховувати ландшафтні уявлення авторів документів і хронік (спотворене уявлення про величини) у процесі застосування

- а. Історичного методу
- б. Історико-географічних зрізів
- в. Діахронічного аналізу
- г. Групи історико-фізико-географічних методів

278. Найдавнішими документами про особливості клімату є звіти про цвітіння вишні, які з'явилися тисячу років тому у

- а. Єгипті
- б. Ефіопії
- в. Китаї
- г. Японії і Кореї

279. Метод вивчення дат збору врожаю винограду, його ще називають виноградологія , і це визнаний напрямок історико-географічних досліджень в європейській і американській науці, започаткований у

- а. США
- б. Іспанії
- в. Франції
- г. Італії

280. Існують достовірні дані про початок збору врожаю винограду в Бургундії за період

- а. 50 років
- б. 100 років
- в. 150 років
- г. 200 років

281. Зафіксовані у церковних хроніках молебні у випадку надмірної посухи чи повені, які класифікуються за п'ятьма рівнями більш чи менш тривалих і напружених церемоній з метою подолання нещастя, рівнями, які йдуть від звичайної молитви до великого паломництва стали об'єктом дослідження історико-географа

- а. М.Барріендоса
- б. М.Дністрянського
- в. М. Ґарньє
- г. Е. Дугласа

282. Якщо уважно прослідкувати народні назви осідлостей в таких географічних областях, де природний географічний пейзаж неодноразово перебував глибокі катастрофи, то по цих назвах можна відтворити первинний пейзаж окремих місцевостей в давнину – стверджував географ

- а. М.Барріендос
- б. М.Дністрянський
- в. М. Ґарньє
- г. Семенов-Тян-Шанський

283. Ландшафтно-лексикологічний метод дослідження передбачає вивчення

- а. Власні назви річок
- б. Власні назви гір
- в. Діалектичних назв окремих географічних об'єктів і явищ
- г. Діалектичні назви окремих мешканців і поселень

284. Вивчення лексичного багатства мови, мовних конструкцій окремих груп населення в горах, на узбережжі рік, у лісових хащах допомагає зрозуміти, яке значення мали ті, чи інші сили природи у пристосуванні людської спільноти до природних умов за допомогою [МС]

- а. Історичного методу
- б. Історико-географічних зрізів
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Групи історико-фізико-географічних методів

285. Науковий метод датування, що базується на аналізі росту річних кілець дерев, називається

- а. Дендрохронологічний метод
- б. Історико-географічних зрізів
- в. Діахронічного аналізу
- г. Історичний метод

286. Послідовність товщини річних кілець дерев певної породи в певній місцевості, від сучасного моменту і якомога далі в минуле відображає

- а. Геохронологічна шкала
- б. Шкала Ріттера
- в. Шкала Бофорта
- г. Дендрохронологічна шкала

287. Віллардом Ліббі в 1946 році (Нобелівська премія з хімії, 1960) запропонований метод датування

- а. Дендрохронологічний метод
- б. Радіовуглецеве датування
- в. Діахронічного аналізу
- г. Історичний метод

288. Радіовуглецеве датування реалізується за допомогою вимірювання радіоактивності радіовуглецю і називається

- а. Радіометричним методом
- б. Масспектрометричним методом

- в. Радіаційним методом
- г. Дендрохронологічним методом

289. Радіовуглецеве датування реалізується за допомогою визначення співвідношення мас ізотопів вуглецю і називається

- а. Радіометричним методом
- б. Масспектрометричним методом
- в. Радіаційним методом
- г. Дендрохронологічним методом

290. Протягом двох останніх століть площа смерекових лісів Карпат

- а. зменшилась
- б. зросла
- в. не змінилася
- г. смерекові ліси зникли

291. Для вивчення рослинного покриву ландшафту у далекому минулому використовують

- а. Радіометричний метод
- б. Масспектрометричний метод
- в. Метод виявлення спорово-пилкових спектрів
- г. Дендрохронологічним методом

292. Графіки Зумбюля (1980) і діаграми Гольцгаузера відображають

- а. Рослинний покрив ландшафту у далекому минулому
- б. Просування альпійських льодовиків
- в. Послідовність товщини річних кілець дерев певної породи
- г. Зафіксовані у церковних хроніках молебні у випадку надмірної посухи чи повені

293. Довгі циліндричні стовпці льоду, добуті шляхом буріння льодових щитів Гренландії, Шпіцбергена, Антарктиди, андських і тибетських високогір'їв, дають хронологічно неперервну інформацію про зміни температури, добути за допомогою вимірювання співвідношень стійких ізотопів кисню та водню в молекулах води, з яких складається крига, називаються

- а. Дендрохронологічна шкала
- б. Керни
- в. Спектри
- г. Градієнти

294. Швидкі темпи нагромадження осаду на морському дні забезпечили порівняно докладний літопис середньорічного потепління та похолодання в районі

- а. Затоки Каріако поблизу узбережжя Венесуели
- б. Затоки Маракайбо поблизу узбережжя Венесуели
- в. Біскайської затоки поблизу узбережжя Іспанії
- г. Ботнічної затоки поблизу узбережжя Фінляндії

295. Як головна форма рекреаційної діяльності у сучасному світі сприймається:

- а. лікування;
- б. навчання;
- в. туризм;
- г. оздоровлення

296. Корали, які ростуть поблизу від морської поверхні, мають щільні річні прожилки карбонату кальцію. Вимірюючи варіативне співвідношення ізотопів кисню ^{18}O та ^{16}O , дослідники з'ясовують температурні коливання у минулому. Із них вдається отримати інформацію про зміни клімату

- а. 5-10 тис. р. тому
- б. 3-5 тис. р. тому
- в. 1-3 тис. р. тому
- г. 200-300 р. тому

297. Чітким встановленням часових меж зміни досліджуваного явища повинно супроводжуватись використання

- а. Картографічного методу
- б. Радіовуглецевого датування
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Методу історико-географічних зрізів

298. Зв'язати історичні зрізи і визначити загальні тенденції розвитку географічного об'єкту за історичний час передбачає використання

- а. Радіовуглецевого датування
- б. Діахронічного методу
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Методу історико-географічних зрізів

299. В історичному процесі зміни природи і господарства необхідно вивчати інерційність еволюції. Можна говорити про тренд (напрямок розвитку) і циклічно змінні елементи природного середовища. Все це досліджується за допомогою

- а. Топонімічного методу
- б. Діахронічного методу
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Методу історико-географічних зрізів

300. Отримання карт, які показують динаміку розвитку ландшафту можливе шляхом накладання різночасових карт одного масштабу одна на одну із відображенням змін, що відбулись за певний проміжок часу, передбачає

- а. Радіовуглецеве датування
- б. Картографічний метод
- в. Ландшафтно-лексикологічний метод
- г. Метод історико-географічних зрізів

301. В історичній географії використовують кількісні параметри соціально-економічних, природно-історичних явищ і процесів. Для їх дослідження використовують

- а. Діахронічний метод
- б. Топонімічний метод
- в. Статистичний метод
- г. Метод історико-географічних зрізів

302. Найбільш розповсюдженою формою оформлення статистичних матеріалів є

- а. Карти
- б. Керни
- в. Таблиці
- г. Рисунки

303. Виявити ступінь дії певних ознак-факторів на ті чи інші показники дозволяє

- а. Радіовуглецевий аналіз
 - б. Кореляційний аналіз
 - в. Регресійний аналіз
 - г. Масспектрометричний метод
304. Залежність загального стану географічної системи (наприклад міста і його приміської зони) від функціонування тих чи інших її сторін, наприклад від функціонування транспорту, промисловості, мереж магазинів, поширення відпочинкових зон дозволяє вивчити
- а. Факторний аналіз
 - б. Кореляційний аналіз
 - в. Регресійний аналіз
 - г. Масспектрометричний метод
305. Вище від висот 1000-1200 і до 1500 м у Карпатах розташований пояс
- а. смерекових лісів
 - б. дубових лісів
 - в. букових лісів
 - г. кленових лісів
306. Найбільші масиви криволісся Карпат приурочені до
- а. високогір'я Чорногори, Свидовця, Чивчин та інших хребтів.
 - б. південно-східної частини низькогір'я Українських Карпат
 - в. високогірних схилів Горган, Чорногори, Чивчин від 1 200 до 1500 (1600) м н. р. м.
 - г. обмежених площ низькогір'я
307. Альпійський пояс в Українських Карпатах займає
- а. південно-східні і південно-західні макросхили Карпат з висотами 900-1 200 м н. р. м.
 - б. високогірні схили Горган, Чорногори, Чивчин від 1 200 до 1500 (1600) м н. р. м.
 - в. обмежені площі вище від 1800 м н. р. м
 - г. обмежені площі низькогір'я
308. У XVII ст. найбільш об'єктивним і найточнішим є "Опис України" (1650)
- а. Костянтина VII Порфірородного (X ст.)
 - б. Г. Л. Боплана
 - в. С. Рудницького
 - г. Пилипа Орлика
309. Суцільні масиви рослинності у межах альпійського поясу в Українських Карпатах є
- а. лише в Чорногорі та Мармарошських горах.
 - б. високогір'ях Чорногори, Свидовця, Чивчин та інших хребтів.
 - в. на високогірних схилах Горган, Чорногори, Чивчин
 - г. на обмежених площах низькогір'я
310. Рослинність і тваринне населення Кримських гір суттєво відрізняються на макросхилах
- а. північному і південному
 - б. східному та західному
 - в. північно-західному та південно-східному
 - г. правильної відповіді немає
311. Загальним редактором "Атласу України й сумежних країв" є видатний український географ
- а. В. Кубійович
 - б. Г. Л. Боплан

в. С. Рудницький
г. Я. Дашкевич

312. Для розв'язання проблем етнічної ідентифікації населення різних археологічних культур істотне значення може мати вивчення антропологічних параметрів людських останків, які називають

- а. Етнологічні джерела
- б. Статистичні джерела
- в. Антропологічні джерела
- г. Топонімічні джерела

313. Шибляк - це

- а. важкопрохідні зарості, утворені дубом пухнастим і грабняком, що має чагарниковоподібну форму
- б. рослинність на високогірних схилах Горган, Черногори, Чивчин
- в. найсухіші схили і вершини гряд з чорноземними і дерново-карбонатними ґрунтами
- г. правильної відповіді немає

314. Важливу інформацію (переважно закодовану у символи) щодо минулих епох несуть народні легенди, перекази, міфи, істотно доповнюючи дані писемних та речових джерел, які називають

- а. Речові джерела
- б. Статистичні джерела
- в. Етнографічні джерела
- г. Топонімічні джерела

315. Карта "Етнічні групи південно-західної України (Галичини) на 1.1.1939" (опублікована у 1953 р., у 1983 р. перевидана з доповненнями), що детально, з точністю до 5%, відображає етнічний склад населення всіх поселень Галичини в межах української етнічної території напередодні Другої світової війни, складена зусиллями українського географа

- а. В. Кубійовича
- б. Г. Л. Боплана
- в. С. Рудницького
- г. Я. Дашкевича

316. Острови різного походження займають площі суходолу нашої планети близько

- а. 6%
- б. 16%
- в. 26%
- г. 36%

317. Перша закономірність щодо формування біоти островів полягає в тому, що

- а. кількість особин острівних популяцій завжди є більшою порівняно з кількістю такої ж території континенту, але не досягає того мінімуму, який необхідний для нормального розмноження в умовах тривалої ізоляції.
- б. кількість особин острівних популяцій завжди є меншою порівняно з кількістю такої ж території континенту і не досягає того мінімуму, який необхідний для нормального розмноження в умовах тривалої ізоляції.
- в. кількість особин острівних популяцій завжди є меншою порівняно з кількістю такої ж території континенту, але досягає того мінімуму, який необхідний для нормального розмноження в умовах тривалої ізоляції.
- г. правильної відповіді немає.

318. Описано територію Київської Русі, поділ на племена, розкрито династичні відносини, які істотно впливали на територіально-політичні взаємини того часу у документі [МС] [МС]

- а. Студії з поля статистики
- б. Повість минулих літ
- в. Вісник статистики України
- г. Францисканська метрика

319. Із поясів високого тиску 30-х широт у напрямку до екватора спрямовуються постійні вітри, які називають:

- а. пасатами;
- б. західними;
- в. північно-східними;
- г. південно-східними.

320. Вітри, що дмуть від поясів високого тиску 30-х широт в напрямку до широт 50° – 70° пн. і пд. ш., відхиляються вправо або вліво залежно від півкулі настільки сильно, що їх називають:

- а. пасатами;
- б. західними;
- в. північно-східними;
- г. південно-східними.

321. На напрямок вітру впливає обертання Землі навколо своєї осі, внаслідок чого вітер завжди відхиляється від свого початкового напрямку в північній півкулі:

- а. праворуч;
- б. ліворуч;
- в. тільки на захід;
- г. тільки на схід.

322. Ступінь вітрового хвилювання оцінюють за шкалою:

- а. 3-бальною;
- б. 10-бальною;
- в. 9-бальною;
- г. 5-бальною.

323. Закономірність щодо формування біоти островів полягає в тому, що

- а. чим даліше від континенту розміщений острів, тим менший на нього вплив океану.
- б. чим ближче до континенту розміщений острів, тим більший на нього вплив океану.
- в. чим даліше від континенту розміщений острів, тим більший на нього вплив океану.
- г. усі відповіді правильні

324. Велика різниця між температурами різних територій материка Північна Америка зумовлена передусім:

- а. відмінностями у характері підстилаючої поверхні;
- б. різним впливом океанічних течій;
- в. відмінностями в абсолютних висотах територій;
- г. великою протяжністю материка з півночі на південь.

325. Розташуйте шари атмосфери від поверхні Землі і до космічного простору за ознакою зміни температури повітря:

- а. тропосфера – стратосфера – мезосфера – термосфера – екзосфера
- б. стратосфера – мезосфера – тропосфера – термосфера – екзосфера

- в. гомосфера – гетеросфера
- г. озоносфера – іоносфера – нейросфера

326. Розташуйте шари атмосфери від поверхні Землі і до космічного простору за ознакою складу повітря:

- а. гомосфера – гетеросфера
- б. стратосфера – тропосфера – мезосфера – термосфера – екзосфера
- в. стратосфера – мезосфера – термосфера
- г. озоносфера – іоносфера – нейросфера

327. Гори Аппалачі за віком утворення складок належать до:

- а. байкальської складчастості;
- б. каледонської та герцинської складчастості;
- в. мезозойської складчастості;
- г. докембрійських фаз горотворення.

328. Утворення сильних ураганів (торнадо) зумовлене:

- а. великою різницею тисків та температур між повітряними масами;
- б. існуванням високих гірських хребтів, що зумовлюють сильне завихрення повітря;
- в. особливостям простягання основних орографічних елементів поверхні;
- г. протяжності материка з півночі на південь.

329. У тропічному поясі на високих плато Центральної Америки панують:

- а. савани;
- б. лісостепи;
- в. вологі вічнозелені ліси;
- г. твердолистяні ліси.

330. У внутрішніх районах Кордильєр розміщена зона:

- а. напівпустель;
- б. саван;
- в. пустель;
- г. твердолистяних лісів.

331. На півночі помірного поясу Північної Америки в умовах прохолодного літа і надмірного зволоження сформувалася зона:

- а. тундри;
- б. мішаних лісів;
- в. лісотундри;
- г. тайги.

332. В епоху якої складчастості сформувалися Берегові хребти Кордильєр на території США?

- а. каледонської;
- б. герцинської;
- в. мезозойської;
- г. альпійської.

333. Численні зниження та горби на рівнинних просторах північної частини материка Північна Америка утворилися внаслідок:

- а. рухів літосферних плит;
- б. діяльності материкового зледеніння;

- в. вулканізму;
 - г. зсувів і осипищ.
334. Відкрив півострови Ньюфаундленд та Лабрадор:
- а. Генрі Гудзон;
 - б. Джон Кабот;
 - в. Джон Девіс;
 - г. Вітус Берінг.
335. У якій природній зоні Євразії зустрічаються чорний гімалайський ведмідь, бамбуковий ведмідь – панда, леопарди, мавпи – макаки і гібони?
- а. перемінно-вологих (мусонних) лісів;
 - б. савани і рідколісся;
 - в. твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників;
 - г. вологих екваторіальних лісів.
336. Особливістю найбільших річок басейну Тихого океану Євразії є те, що вони:
- а. мають переважаюче льодовикове живлення;
 - б. усі взимку замерзають;
 - в. розливаються в основному влітку під час мусонних дощів;
 - г. усі при впадінні в море утворюють естуарій.
337. Особливістю річок басейну Північного Льодовитого океану Євразії є те, що вони:
- а. живляться в основному за рахунок літніх дощів;
 - б. більшість річок мають льодовикове живлення;
 - в. своє скресання починають з верхів'їв;
 - г. усі при впадінні у море утворюють дельту.
338. Який тип атмосферної циркуляції панує на більшості території континентальної Європи?
- а. Арктичного максимуму;
 - б. західних вітрів;
 - в. Азіатського максимуму;
 - г. Атлантичного мінімуму.
339. Особливістю однієї з найбільших річок басейну Індійського океану – річки Інд є те, що:
- а. річка утворює величезну спільну дельту з Брахмапутрою;
 - б. на річці бувають грандіозні повені, що загрожують загибеллю густонаселеним островам;
 - в. на рівнині вона тече повільно, розпадається на рукави, утворює озеровидні розширення;
 - г. річка у посушливі сезони іноді не досягає Аравійського моря.
340. Найбільше вулканів та землетрусів фіксується у Євразії у межах:
- а. узбережжя Північного Льодовитого океану;
 - б. центральних частин Європи;
 - в. узбережжя Тихого океану;
 - г. гір Тибету і Забайкалля.
341. Рельєф Євразії дуже різноманітний, тому що:
- а. на її території дуже різноманітні кліматичні умови;
 - б. її територія має давню історію геологічного розвитку та складну тектонічну будову;
 - в. в основі материка лежить одна велика платформа, яка складена різноманітними гірськими породами;
 - г. у межах її території є давні платформи та області складчості.

342. Скандинавські ріки басейну Атлантичного океану:
- повноводні узимку і міліють сухим літом;
 - утворюють дельти з декількома рукавами;
 - короткі, порожисті, течуть по твердих породах;
 - течуть начебто по насипу, який утворений власними наносами.
343. Типовими деревами вологих екваторіальних лісів Євразії є:
- вічнозелені дуби, дика маслина, благородний лавр, південна сосна – пінія, кипариси;
 - магнолії, камфорний лавр, камелії, тунгове дерево, бамбук;
 - дуб, бук, граб, особливі види сосни, кипариси;
 - велика кількість видів пальм (до 300 видів), бамбука;
344. Від тропічних пустель Африки й Австралії азійські пустелі помірного поясу відрізняються:
- вищими літніми температурами;
 - відсутністю рослин, що запасують воду в тканинах – сукулентів;
 - теплішою зимою;
 - тим, що бурі і сіро-бурі ґрунти тут не утворюють суцільного покриву.
345. Багато природних зон Євразії не мають суцільного поширення, або їх простягання істотно відхиляється від широтного напрямку тому, що:
- материк сильно витягнутий з півночі на південь;
 - у межах географічних поясів характерні значні відмінності у температурах літніх місяців;
 - характерні значні відмінності у середніх температурах на різних широтах;
 - характерні значні відмінності у величинах та режимах зволоження різних частин географічних поясів.
346. У якій частині материка розміщені найбільші болота Євразії
- північній
 - східній
 - західній
 - південній
347. У лісостепу Євразії переважає трав'яниста рослинність на ґрунтах:
- дерново-підзолистих
 - чорноземних
 - каштанових
 - сіро-бурих
348. На заході материка у зоні тайги Євразії переважає:
- модрина та клен
 - кедр та дуб
 - модрина та кедр
 - сосна і ялина
349. У якій природній зоні Євразії вирубані ліси не відновлюються, а їхнє місце займають чагарникові формації?
- перемінно-вологих (мусонних) лісів;
 - савани і рідколісся;
 - твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників;
 - вологих екваторіальних лісів.
350. Найбільш типовими низькорослими деревами лісотундрового рідколісся Євразії є:

- а. береза, ялина, модрина
- б. кедр, дуб, бук
- в. модрина, кедр, сосна
- г. липа, береза, вільха

351. Одні з найбільших покладів кам'яного вугілля материка розташовані на територіях:

- а. півостровів Південної Європи;
- б. Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ;
- в. Центральної та Південно-Західної Азії;
- г. півострова Індостан та Великої Китайської рівнини.

352. Шельф у Тихому океані займає відносно невелику площу, а ширина його поблизу берегів Євразії:

- а. не перевищує десятків кілометрів;
- б. вимірюється сотнями кілометрів;
- в. не перевищує кілька десятків метрів;
- г. не перевищує 10 000 км.

353. Велика частина Тихого океану знаходиться в екваторіальному, субекваторіальному і тропічному поясах. Температура повітря над цими акваторіями:

- а. увесь рік становить +16 ...+24 °С;
- б. увесь рік становить +10...+12°;
- в. близько 0°;
- г. не завжди додатня.

354. У Європі, в умовах достатньої кількості тепла й опадів, переважають широколистяні ліси:

- а. букові;
- б. дубові;
- в. кленові;
- г. грабові.

355. Тигр живе у мішаних та широколистяних лісах Євразії:

- а. на території Японії;
- б. у басейні Амуру;
- в. у Тибеті;
- г. в Сибіру.

356. До озер утворених у тектонічних розломах належать озера:

- а. Онезьке, Каспійське;
- б. Байкал, Мертве море;
- в. Балхаш, Ельтон;
- г. Світязь, Аральське.

357. До омолоджених гір герцинського горотворення у Євразії не належать гори:

- а. Алтай;
- б. Тянь-Шань;
- в. Кунь-лунь;
- г. Уральські.

358. До Альпійсько-Гімалайського поясу відносять гори:

- а. Гімалаї, Тянь-Шань, Алтай, Альпи;
- б. Гімалаї, Кавказ, Альпи, Карпати;

- в. Гімалаї, Тибет, Кавказ, Іранське нагір'я;
- г. Гімалаї, Кавказ, Уральські гори, Альпи.

359. Що таке розсіювання радіації:

- а. часткове перетворення радіації, яка має певний напрямок поширення (а саме такою є пряма сонячна радіація, що поширюється у вигляді паралельних променів), у радіацію, що йде по всіх напрямках
- б. процес поглинання сонячної радіації в атмосфері Землі
- в. розсіювання, яке відбувається на молекулах і комплексах молекул
- г. зменшення густини радіації у всіх напрямках

360. У Північному Льодовитому океані поблизу берегів Євразії переважає багаторічний лід товщиною 2–4 м і більше, що називається:

- а. торос;
- б. пак;
- в. шуга;
- г. крига.

361. Від Чукотського і Східносибірського морів води в океані рухаються у зворотному напрямку, утворюючи Трансарктичну течію, що спрямована:

- а. з півдня на північ;
- б. з півночі на південь;
- в. із заходу на схід;
- г. зі сходу на захід.

362. Моря Північного Льодовитого океану лежать у північному субполярному поясі. До помірного поясу відноситься тільки море:

- а. Норвезьке;
- б. Чукотське;
- в. Східносибірське;
- г. Лаптевих.

363. На західну частину материка Північна Америка на північ від паралелі 30° пн. ш. найбільший вплив мають вітри:

- а. пасати;
- б. західні;
- в. північно-східні;
- г. мусонні.

364. закономірність щодо формування біоти островів полягає в тому, що

- а. Біота та її видове різноманіття перебуває у прямій залежності від розмірів острова
- б. Біота та її видове різноманіття перебуває у зворотній залежності від розмірів острова
- в. Біота та її видове різноманіття не залежить від розмірів острова
- г. Усі відповіді правильні

365. На прикладі Антильських островів Ф. Дарлінгтон (1966) довів, що

- а. зі зменшенням площі острова в десять разів кількість видів, зокрема земноводних і плазунів, збільшується вдвічі
- б. зі зменшенням площі острова в десять разів кількість видів, зокрема земноводних і плазунів, зменшується вдвічі
- в. зі збільшенням площі острова в десять разів кількість видів, зокрема земноводних і

- плазунів, зменшується вдвічі
- г. Усі відповіді правильні

366. Про яке явище йдеться: "Освітлення Сонцем, яке знаходиться під горизонтом, високих шарів атмосфери, завдяки чому освітлюється поверхня Землі, що перебуває в тіні":

- а. Сутінки
- б. Блакитний колір неба
- в. Зміна забарвлення прямого сонячного світла
- г. Розсіяне світло в денні години

367. До давніх платформи у межах Євразії належить:

- а. Західноєвропейська;
- б. Західносибірська;
- в. Східноєвропейська;
- г. Туранська.

368. У високих Альпійських горах бере початок одна з великих річок Європи:

- а. Одра;
- б. Дунай;
- в. Рейн;
- г. Вісла.

369. Руйнування берегів морськими водами, називається:

- а. акрецією;
- б. корозією;
- в. абразією;
- г. абляцією.

370. У період каледонського етапу сформували низькі і середньовисокі гори:

- а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
- б. Кузнецький Алатау;
- в. Східний Саян;
- г. Великий Хінган.

371. Мезозойські складчасті структури – це:

- а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
- б. Кузнецький Алатау;
- в. Східний Саян;
- г. Великий Хінган.

372. До структур байкальського віку (байкаліди) належить:

- а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
- б. Кузнецький Алатау;
- в. Східний Саян;
- г. Великий Хінган.

373. Герцинські складчасті структури сформували:

- а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
- б. Кузнецький Алатау;
- в. Східний Саян;
- г. Великий Хінган.

374. До монголо-охотського геосинклінального поясу не належить:
- а. Саяни;
 - б. гори Прибайкалля і Забайкалля;
 - в. Станове нагір'я;
 - г. хребти Ельбурс і Загрос.
375. Анабарське плато розміщується в межах:
- а. Західносибірської височини;
 - б. Середньосибірського плоскогір'я;
 - в. Східносибірського плоскогір'я;
 - г. Єнісейського кряжу.
376. Ураганний вітер, який супроводжується піщаною бурею, в Азії називають:
- а. Хамум;
 - б. Хамсун;
 - в. Хамсін;
 - г. Самум.
377. Площа внутрішніх областей Азії, які майже позбавлені поверхневих вод і не мають стоку в Світовий океан складає:
- а. 13 %;
 - б. 15 %;
 - в. 40 %;
 - г. 10 %.
378. Наступ моря на суходіл, називається:
- а. трансгресією;
 - б. регресією;
 - в. насувом;
 - г. абразією.
379. Третя за довжиною річка в Азії:
- а. Хуанхе;
 - б. Меконг;
 - в. Амур;
 - г. Янцзи.
380. Для островів властиві нелітаючі форми птахів і комах. Це пояснюють
- а. відсутністю на таких островах хижаків, які їх знищують.
 - б. малою площею островів
 - в. видовими особливостями, які зберігаються і на островах
 - г. правильної відповіді немає
381. Серед країн Азійсько-Тихоокеанського регіону за рівнем розвитку паркової індустрії лідирує:
- а. Китай;
 - б. Японія;
 - в. Індонезія;
 - г. Філіппіни
382. Про яке явище йдеться: "Завдяки існуванню атмосфери вдень ясно і там, куди сонячні промені не потрапляють та тоді, коли Сонце ховається за хмарами":

- а. Розсіяне світло в денні часи
 - б. Сутінки
 - в. Блакитний колір неба
 - г. Зміна забарвлення прямого сонячного світла
383. Геосинклінальними областями називаються
- а. окремі підняття
 - б. виходи на поверхню кристалічних порід
 - в. ділянки, які характеризуються інтенсивними рухами земної кори і гороутворенням
 - г. западини
384. Геосинкліналі характеризуються
- а. інтенсивною тектонічною рухливістю
 - б. малорухливістю
 - в. стійкістю і незмінністю впродовж тисячоліть
 - г. немає правильної відповіді
385. За визначенням В.Е. Хаїна, геосинкліналі – це
- а. зони високої рухливості, значного розчленування і підвищеної проникності земної кори, які характеризуються на початкових стадіях свого розвитку переважанням інтенсивних занурень, а на заключних – інтенсивних піднятть
 - б. ділянка земної кори з відносно малою інтенсивністю тектонічних рухів і магматичних проявів
 - в. фундамент, що складається з інтенсивно деформованих кристалічних і метаморфічних гірських порід
 - г. статичні утворення
386. На ранніх етапах розвитку геосинкліналь представляє собою
- а. морську область зі складним рельєфом, де виділяються мілководдя, глибоководні морські западини, ланцюги островів з характерним для них вулканічним рельєфом
 - б. складний складчастий пояс – мегантиклінорій з системою окремих синкліноріїв і антикліноріїв
 - в. ділянку земної кори з відносно малою інтенсивністю тектонічних рухів і магматичних проявів
 - г. правильної відповіді немає
387. На місці підняття складчастих структур утворюються:
- а. заглибини
 - б. западини
 - в. синклінорії
 - г. антиклінорії
388. На місці понижених ділянок земної кори утворюються:
- а. підняття
 - б. синклінорії
 - в. антиклінорії
 - г. Складчасті області
389. Після розвитку складчастості на місці геосинкліналей утворюється
- а. морська область зі складним рельєфом, де виділяються мілководдя, глибоководні морські западини, ланцюги островів з характерним для них вулканічним рельєфом
 - б. складний складчастий пояс – мегантиклінорій з системою окремих синкліноріїв і

- антикліноріїв
 - в. мілководдя
 - г. правильної відповіді немає
390. Картографічна дисципліна, яка розробляє способи вимірювань на картах різних масштабів:
- а. картографічна топоніміка
 - б. картографічна інформатика
 - в. картометрія
 - г. топографія.
391. Вік геосинклінальних поясів розрізняється за часом
- а. складчастості, яка створила на їх місці складчастий пояс.
 - б. формування платформи, що лежить в основі формування материка
 - в. формування магматичних гірських порід
 - г. утворення моря, яке заповнило западину
392. Виділяються складчасті пояси такого віку:
- а. протерозойського, каледонського, герцинського і альпійського
 - б. докембрійського, післякембрійського, антропогенного і сучасного
 - в. докембрійського, герцинського і антропогенного
 - г. кайнозойського, мезозойського, антропогенного і неогенного
393. “Гірська країна” – це
- а. ізольована височина, залишок зруйнованої і зниженої процесами денудації більш високої поверхні
 - б. високо підняті над навколишньою територією і дуже розчленовані великі ділянки земної поверхні
 - в. високий вертикальний або майже вертикальний виступ гірської породи
 - г. правильної відповіді немає
394. Гірські країни простягаються на
- а. десятки кілометрів
 - б. сотні і тисячі метрів
 - в. сотні і тисячі кілометрів
 - г. десятки метрів
395. Вчені вважають, що життя зародилося в
- а. Палеозойській ері
 - б. Архейській ері
 - в. Кайнозойській ері
 - г. Мезозойській ері
396. Гора – це
- а. зниження земної поверхні в межах суші, а також дна океанів та морів.
 - б. позитивна форма рельєфу порівняно невеликої горизонтальної протяжності, яка має чітко виражене підніжжя (підошву).
 - в. форма рельєфу, при якій поверхня землі в межах видимого горизонту є рівною або слабо хвилястою
 - г. правильної відповіді немає
397. Ландшафт острівних гір характерний для

- а. Європи, Середньої Азії
- б. Африки, деяких місцевостях Південної Америки і т.п.
- в. Прибалтики та Скандинавії
- г. України та Польщі

398. Гірські хребти – це

- а. позитивна форма рельєфу порівняно невеликої горизонтальної протяжності, яка має чітко виражене підніжжя (підшву)
- б. форма рельєфу, при якій поверхня землі в межах видимого горизонту є рівною або слабо хвилястою
- в. великі, лінійно витягнуті позитивні форми рельєфу, обмежені нахиленими поверхнями (схилами), які опускаються у протилежні боки
- г. правильної відповіді немає

399. Найвища частина гірського хребта – це

- а. підшва
- б. останець
- в. гребінь
- г. схил

400. Гребні гірських хребтів зазвичай

- а. нерівні
- б. плоскі
- в. виположені
- г. прямолінійні

401. За зовнішньою формою розрізняють наступні типи вершин:

- а. столова гора, купол, пік
- б. скеля, останець, пік
- в. скеля, купол, вершина
- г. правильної відповіді немає

402. Вершинна поверхня рівна, плоска характерна для

- а. столових гір
- б. куполів
- в. піків
- г. останців

403. Вершинна поверхня заокруглена характерна для

- а. столових гір
- б. куполів
- в. піків
- г. останців

404. Вершина загострена, конічна, пірамідальна характерна для

- а. столових гір
- б. куполів
- в. піків
- г. останців

405. Найнижчі ділянки гребнів гірських країн називаються

- а. перевалами
- б. столовими горами
- в. куполами
- г. хребтами

406. Широкі перевали називаються

- а. столовими горами
- б. сідловинами
- в. улоговинами
- г. хребтами

407. Великі за площею, високо підняті ділянки суші, складені дислокованими породами, але які мають рівнинну чи хвилясту поверхню, часто розчленовану долинами річок, представляють собою

- а. гори
- б. плоскогір'я
- в. перевали
- г. хребти

408. Гірська країна, де чергуються гірські хребти і високо розташовані над рівнем моря рівнинних ділянок, називається

- а. нагір'ям
- б. хребтом
- в. гірським ланцюгом
- г. піком

409. За походженням і будовою гори розподіляються на:

- а. карстові, завальні, тектонічні
- б. тектонічні, вулканічні, ерозійні
- в. покривні, острівні, акумулятивні
- г. правильної відповіді немає

410. Вулканічні гори

- а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
- б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
- в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
- г. правильної відповіді немає

411. Ерозійні гори

- а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
- б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
- в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
- г. правильної відповіді немає

412. Тектонічні гори

- а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
 - б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
 - в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
 - г. правильної відповіді немає
413. Льодовики здійснюють механічний вплив на тверду поверхню: рухаючись по схилу, вони виносять за межі снігової лінії продукти руйнування гірських порід і залишають їх у вигляді
- а. моренних гряд і конусів виносу
 - б. пікоподібної форми вершин
 - в. коритовидних долин
 - г. столових гір
414. Коритовидна долина, зроблена льодовиком і заповнена річковими долинами називається
- а. пік
 - б. трог
 - в. перевал
 - г. хребет
415. Нижче нівального поясу рельєфу в горах помірних широт лежить широкий
- а. пояс з лісовою рослинністю
 - б. пояс альпійських лук
 - в. пояс делювіальних шлейфів
 - г. правильної відповіді немає
416. Нижче альпійського поясу у помірних широтах розташований
- а. пояс з лісовою рослинністю
 - б. нівальний пояс
 - в. пояс делювіальних шлейфів
 - г. правильної відповіді немає
417. Нівальний пояс може бути єдиним висотним поясом у
- а. Горах високих широтх
 - б. Горах помірних широт
 - в. Дуже високих горах
 - г. Екваторіальних гір
418. Гори помірних широт, вершини яких лежать нижче снігової лінії
- а. мають дуже широкий нівальний пояс
 - б. нівального поясу не мають
 - в. не мають інших поясів, крім нівального
 - г. правильної відповіді немає
419. Радіальне (променисто видне) розчленування гір – це коли
- а. окремі гірські хребти виходять з гірського вузла у різних напрямках. Переважно це важко прохідна країна;
 - б. від головного вододільного хребта більш-менш перпендикулярно йому відходять інші
 - в. від головного хребта відходять бокові хребти з однобічним напрямом, прикриваючи під

- гострим кутом один одного
- г. правильної відповіді немає

420. Враховуючи походження гір, їх геологічний вік та ступінь перетвореності початкового рельєфу екзогенними і ендегенними факторами, виділяють три морфологічних типи гір –

- а. високі, середні і низькі
- б. тектонічні, акумулятивні і ерозійні
- в. стрімкі, скулясті, куєстові
- г. правильної відповіді немає

421. За морфологією виділяються наступні типи гір:

- а. високі, середні і низькі
- б. складчасті, брилові, складчасто-брилові і столово-брилові
- в. тектонічні, акумулятивні і ерозійні
- г. прадавні, давні, сучасні

422. Молоді складчасті гори характеризуються

- а. поступовому зниженні їх абсолютної висоти, зникненні різких форм
- б. великими амплітудами висот, крутизною і скелястістю схилів
- в. заокругленими вершинами, виположеними схилами
- г. тривалою докембрійською історією формування

423. На земній поверхні брилові гори

- а. займають більшу площу, ніж складчасті
- б. займають однакову площу зі складчастими
- в. займають меншу площу, ніж складчасті
- г. старі і зруйновані

424. При розломах і зміщеннях ділянок земної кори виникають гори

- а. складчасті
- б. флішеві
- в. столово-брилові
- г. залишкові

425. Столово-брилові гори зустрічаються

- а. дуже рідко
- б. дуже часто
- в. тільки на островах
- г. тільки на дні океану

426. Виберіть твердження, що стосується біосфери

- а. розташована на контактній газовой, літогенній і водній оболонках Землі і займає придонну частину повітряного океану й поверхневий горизонт кори вивітрювання і акваторій планети
- б. найпростіша за складом компонентів, найбільш анізотропна у просторі і найдинамічніша в часі
- в. структурно складається з найвищого, найщільнішого і багатого енергією горизонту тропосфери, ґрунту із підґрунтям, придонних горизонтів водних просторів, рослин, тварин й мікроорганізмів
- г. цілісна частина ландшафтної оболонки Землі, що утворилася в результаті складної й тривалої взаємодії основних геокомпонентів планети в певних умовах середовища, і як наслідок - набула характерного вигляду в просторі

427. Стійкість ландшафтів

- а. розраховується за певною методикою шляхом кількісного і якісного оцінювання природних властивостей окремих компонентів ландшафтів з точки зору їх стійкості по відношенню до певного чинника впливу
- б. це сукупність заходів з поліпшення земель з метою тривалого підвищення їх родючості
- в. негативні зміни природних умов, які викликані господарською діяльністю людини і супроводжуються погіршенням умов життя
- г. враховує основні меліоративні ознаки ландшафтних комплексів і дає уяву про ступінь їх придатності для меліорації

428. Логічним завершенням агровиробничої оцінки ландшафтів є

- а. розробка рекомендацій з оптимізації сільськогосподарського використання земельних ресурсів у формі пропозицій щодо: зміни структури землекористування, перерозподілу земель між користувачами тощо
- б. визначення відповідності природних умов вимогам, які пред'являють до них певні культурні рослини або тварини
- в. кількісна, і якісна меліоративні оцінки засновані на порівняльному аналізі як якісних, так і кількісних показників природних компонентів
- г. дослідження з метою оцінки природних умов як рекреаційних ресурсів, що ґрунтуються на ландшафтознавчому підході

429. Об'єктами меліорації

- а. можуть слугувати як ландшафтний комплекс загалом і його окремі складові частини (ґрунти, ліси, луки, водойми, клімат)
- б. є природні умови (клімат, водойми і водотоки, рельєф, гірські породи, рослинність і тваринний світ), які визначають можливості для здійснення різних видів рекреаційних занять
- в. можуть слугувати унікальні чи просто рідкісні геологічні, геоморфологічні і водні об'єкти, або ландшафти загалом, які є своєрідними еталонами натурального ландшафту
- г. є сумарний індекс, який отримується шляхом сумування питомої ваги показників окремих природоохоронних проблем

430. Під стійкістю розуміється

- а. властивість ландшафтних комплексів зберігати значення власних якісних і кількісних параметрів в певних межах під впливом зовнішніх природних, а головне антропогенних чинників
- б. виявлення ступеня сприятливості ландшафтних умов для ведення сільського господарства
- в. оцінка ландшафтних комплексів з точки зору необхідності і можливостей їх меліорації
- г. оцінка природних і соціально-економічних можливостей ландшафтних комплексів певної території, тобто рекреаційних ресурсів, для організації відпочинку

431. Поняття "ноосфера" (νοος - з грец. - розум і ασφάίρα - куля), або сфера розуму, запровадили

- а. М. Вавилов і О. Гумбольт
- б. Е. Леруа і Е. Геккель
- в. А. Тенслі і К. Мьобіус
- г. Е. Леруа і П. Теяр-де-Шарден

432. Найпоширенішими шляхами заселення островів організмами є

- а. водний і за допомогою птахів
- б. водний і повітряний

- в. повітряний і за допомогою тварин
- г. правильної відповіді немає

433. Карпатська гірська країна простяглася велетенською дугою від Гайнбурга на Дунаї (Австрія) до міста Ниш (Сербія) на:

- а. 110 км;
- б. 280 км;
- в. 1200 км;
- г. 1500 км

434. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від Братіслави до річки Попрад називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Східними Карпатами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

435. Особливості та закономірності поширення природних явищ та об'єктів у географічній оболонці є

- а. предмет вивчення фізичної географії
- б. об'єктом вивчення будь якої науки про Землю
- в. предметом вивчення будь якої науки про Землю
- г. методом вивчення географії

436. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від річки Попрад до річки Прагова, називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Східними Карпатами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

437. Яскраво вираженим ендемізмом, де з 600 видів рослин і удвічі більше тварин 3/4 становлять ендеміки, характеризується озеро

- а. Свитязь
- б. Танганьїка
- в. Байкал
- г. Ньяса

438. Як називають ріки, що впадають в головну ріку?

- а. Ріки третього порядку
- б. Ріки першого порядку
- в. Приймальні водойми
- г. Ріки другого порядку

439. Частину Карпатської гірської країни, яка лежить на захід від Трансільванського плато, називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Західними Румунськими горами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

440. Для річкової системи якого типу характерне сходження приток до центру головного русла?

- а. Доцентрової
- б. Мішаної
- в. Прямокутної
- г. Деревовидної

441. Найвища вершина Карпатської гірської країни знаходиться у масиві:

- а. Ретезат;
- б. Фегераш;
- в. Татри;
- г. Родна

442. Українські Карпати є частиною:

- а. Південних Карпат;
- б. Східних Карпат;
- в. Трансільванського плато;
- г. Західних Карпат

443. Найвища вершина Східних Карпат знаходиться у масиві:

- а. Ретезат;
- б. Фегераш;
- в. Татри;
- г. Родна (Роднянські Альпи)

444. З північного заходу на південний схід більш як на 270 км при ширині близько 100 км простяглися:

- а. Українські Карпати;
- б. Східні Карпати;
- в. Бещади;
- г. Молдово-Семиградські Карпати

445. Найвища вершина Карпатської гірської країни:

- а. Говерла;
- б. Герлаховський штит;
- в. П'єтрос;
- г. Молдов'яну

446. Найвища вершина Карпатської гірської країни знаходиться у:

- а. Південних Карпатах;
- б. Східних Карпатах;
- в. Західних Карпатах;
- г. Сербських Карпатах

447. Найвища вершина Карпат у Польщі:

- а. Баб'я;
- б. Кукурбета;
- в. Тарниця;
- г. Риси

448. Головні потоки туристів формуються в:

- а. Південній Америці та Африці;
- б. Північній та Південній Америці;

- в. Близькому Сході та Африці;
- г. Європі та Північній Америці.

449. Відносно екватора Україна знаходиться між

- а. паралелями 44° – 53° пн. ш.
- б. паралелями 44° – 53° пд. ш.
- в. меридіанами 22° – 40° сх. д.
- г. меридіанами 44° – 53° сх. д.

450. Найближча до екватора точка України знаходиться

- а. с. Рання Зоря
- б. на мисі Тарханкут
- в. на мисі Сарич
- г. біля с. Грем'яч

451. Найближча до північного полюса точка України знаходиться

- а. с. Рання Зоря
- б. на мисі Тарханкут
- в. на мисі Сарич
- г. біля с. Грем'яч

452. Найближча до початкового меридіана точка України знаходиться

- а. біля с. Рання Зоря
- б. біля с. Соломонове
- в. на мисі Тарханкут
- г. на мисі Сарич

453. Найвища вершина Південних Карпат:

- а. Бельяніца;
- б. Кукурбета;
- в. Тарниця;
- г. Молдов'яну

454. Найвища вершина Сербських Карпат:

- а. Шияк;
- б. Кукурбета;
- в. Тарниця;
- г. Пеляга

455. Територія України простягається із заходу на схід на

- а. 900 км
- б. 1300 км
- в. 1960 км
- г. 7640 км

456. Яка європейська країна межує з найбільшою кількістю областей на західному кордоні України?

- а. Польща
- б. Словаччина
- в. Угорщина
- г. Румунія

457. У тектонічному відношенні Карпатська гірська країна поділяється на дві відмінні у своєму геологічному розвитку частини:
- а. Внутрішні (Флішеві) і Зовнішні Карпати;
 - б. Внутрішні (Полонининські) і Скибові Карпати;
 - в. Внутрішні і Зовнішні (Флішеві) Карпати;
 - г. Внутрішні і Зовнішні (Вулканічні) Карпати
458. Екваторіальний радіус Землі становить
- а. 12742 км
 - б. 6378 км
 - в. 6371 км
 - г. 6357 км
459. На поверхню Світового океану від всієї площі Землі припадає
- а. 21%
 - б. 29%
 - в. 78%
 - г. 71%
460. До географічних наслідків осьового обертання Землі не належить
- а. сплюснутість фігури планети
 - б. зміна пір року
 - в. добовий хід температури
 - г. дія сили Коріоліса
461. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до даної точки на поверхні Земної кулі
- а. географічна широта
 - б. географічна висота
 - в. географічна довгота
 - г. змінюється від 0 до 180°
462. Географічна широта може мати найбільше значення
- а. 180°
 - б. 90°
 - в. 270°
 - г. 360°
463. Точка з географічними координатами 0° ш. , 0° д. — це
- а. точка перетину 180-го меридіана та екватора
 - б. точка перетину меридіана, протилежного до гринвіцького і екватора
 - в. точка перетину 0-го меридіана та тропіка
 - г. точка перетину 0-го меридіана та екватора
464. На один градус Земля повертається за
- а. 24 хвилини
 - б. 15 хвилин
 - в. 4 хвилини
 - г. 12 хвилин
465. За одну годину Земля повертається на

- а. 4°
 - б. 12°
 - в. 24°
 - г. 15°
466. З 1990 року Україна живе за поясным часом, який відрізняється від всесвітнього на
- а. дві години
 - б. одну годину
 - в. три години
 - г. десять годин
467. Вісь добового обертання Землі нахилена до площини її орбіти під кутом
- а. 23,5°
 - б. 66,5°
 - в. 73,5°
 - г. 76,5°
468. Причиною зміни тривалості дня і ночі на всіх широтах, окрім екватора, пір року є
- а. нахил осі Землі до площини орбіти
 - б. тільки рух Землі по орбіті
 - в. добовий рух Землі
 - г. тривалість року
469. Тектонічний розлом, який розділяє Внутрішні і Зовнішні (Флішеві) Карпати простягається вздовж:
- а. зони Пенінських стрімчаків;
 - б. Зовнішньою зоною Передкарпатського крайового прогину;
 - в. Кросненської зони Карпат;
 - г. Скибової зони Карпат
470. 22 червня, коли вісь Землі північним кінцем нахилена до Сонця, його промені опівдні падають прямовисно на
- а. південному тропіку
 - б. північному полярному колі
 - в. північному тропіку
 - г. південному полярному колі
471. Впродовж доби завжди буває день і ніч
- а. на усіх широтах
 - б. між північним полярним колом і північним полюсом
 - в. між полярними колами
 - г. на усіх широтах між полярними колами
472. Енергію течії річок, яку можна використати для виробництва електроенергії, за геосферним підходом відносять до ресурсів
- а. літосфери
 - б. атмосфери
 - в. гідросфери
 - г. біосфери

473. Компоненти і сили природи, які безпосередньо використовуються у виробництві та служать здебільшого для нього сировиною або джерелом енергії, а також безпосередньо можуть споживатися населенням, називають
- а. природними умовами
 - б. природними засобами
 - в. споживчими ресурсами
 - г. природними ресурсами
474. Компоненти і сили природи, які які впливають на виробництво, але безпосередньо у ньому не використовуються, називають
- а. природними умовами
 - б. природними засобами
 - в. споживчими ресурсами
 - г. природними комплексами
475. Частина долини ріки, яка в повінь або в паводок заливається водою називається:
- а. перекатом
 - б. плесом
 - в. терасою
 - г. заплавою
476. Виберіть правильну закономірність:
- а. Густота річкової мережі в Карпатах і південних областях України характеризується приблизно однаковими значеннями
 - б. Густота річкової мережі значно більша в Карпатах, ніж в південних районах України
 - в. Немає чіткої залежності між густотою річкової мережі в Карпатах та південних районах України
 - г. Густота річкової мережі менша в Карпатах, ніж в південних районах України
477. Виберіть ознаки, характерні для великих річкових басейнів.
- а. усі відповіді доповнюють одна одну
 - б. площа басейну більше 50 000 км кв.
 - в. басейн лежить в декількох географічних зонах
 - г. гідрологічний режим великих рік не притаманний рікам окремих зон
478. Що називають режимом ріки?
- а. Це період нормального рівня ріки
 - б. Меженний період, коли ріки є найбільш повноводними
 - в. Закономірності коливання витрат і рівня води впродовж року, які обумовлені кліматичними умовами території
 - г. Це період значного підйому рівня води в річці, який повторюється в один і той же час щорічно
479. Земельні ресурси за геосферним підходом, відносять до ресурсів
- а. літосфери
 - б. атмосфери
 - в. гідросфери
 - г. біосфери
480. Внутрішню енергію Землі за геосферним підходом, відносять до ресурсів

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

481. Енергію вітру, а також енергію Сонця за геосферним підходом, відносять до ресурсів

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

482. Прісні води, які придатні для споживання в житловому і сільському господарстві, промисловості, вважають

- а. гідроресурсами
- б. водними ресурсами
- в. біологічними ресурсами
- г. ресурсами атмосфери

483. Серед тваринних ресурсів особливо велике значення для суспільного виробництва мають

- а. рибні
- б. лісові ссавці
- в. свійські тварини
- г. мисливські птахи

484. Геоморфологічні процеси та їх наслідки, форми рельєфу за геосферним підходом, відносять до ресурсів нематеріального виробництва (рекреації і туризму)

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

485. Водні об'єкти з прибережною зоною за геосферним підходом, відносять до ресурсів нематеріального виробництва (рекреації і туризму)

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

486. Усю сукупність процесів у атмосфері, які створюють комфортність середовища для людини або мають сприятливий оздоровчий ефект пропонується розглядати як

- а. агрокліматичні
- б. воднокліматичні
- в. рекреаційнокліматичні
- г. туриськокліматичні

487. Джерела (особливо ті, які є витокami великих річок, мінеральними, гарячими, фонтануючими), відносять до ресурсів нематеріального виробництва (рекреації і туризму)

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

488. Живі організми, які у літній та осінній сезони виступають стимулами найбільш масових рекреаційних міграцій та туризму, належать за своєю природною сутністю до окремого царства

- а. дроб'янки
- б. гриби
- в. рослини
- г. тварини

489. Які поняття характеризують особливі періоди в режимі ріки?

- а. Період нормального рівня води
- б. Закономірності коливання витрат і рівня води
- в. Випаровування, опади, стік
- г. Межень, водопілля, паводок

490. Виберіть визначення, що відповідає поняттю межені ріки:

- а. це період максимального рівня води у річці
- б. це період мінімального рівня води у річці
- в. період короткочасного нерегулярного підйому рівня води, викликаний переважно випаданням дощів
- г. це період значного підйому рівня води в річці, який повторюється в один і той же час щорічно

491. Для річкової системи якого типу характерне приєднання приток під прямим кутом до головного русла?

- а. Деревовидної
- б. Доцентрової
- в. Прямокутної
- г. Мішаної

492. Як називають закономірні зміни в часі стоку, швидкості течії, рівнів води і нахилів водної поверхні?

- а. Водним режимом ріки
- б. Фазами водного режиму ріки
- в. Водопіллям
- г. Меженню

493. Як називають повторювану щорічно в один і той же сезон фазу найбільшої водності з високим та тривалим підвищенням рівнів?

- а. Межень
- б. Повінь
- в. Витрата води
- г. Режим ріки

494. Що є причиною паводків?

- а. Водний режим ріки
- б. Фаза водного режиму ріки, що характеризується тривалим стоянням низьких рівнів
- в. Закономірності коливання витрат і рівня води
- г. Інтенсивні випадання дощів або танення снігу під час відлиг

495. Як в гідрології називаємо природні водоймища суші із сповільненим водообміном (стоком)?

- а. Болотами
- б. Озерами

- в. Річками
 - г. Поєднанням боліт і озер
496. Які об'єкти вивчення гідрології належать до штучних водойм?
- а. малі гідроелектростанції
 - б. стави, водосховища
 - в. озерні улоговини
 - г. болота
497. Сукупність природних ресурсів території, які можуть бути використані у національному господарстві з урахуванням тенденцій науково-технічного прогресу називають
- а. природно-ресурсним капіталом
 - б. виробничо-ресурсним потенціалом
 - в. природно-виробничим потенціалом
 - г. природно-ресурсним потенціалом
498. Природокористування це
- а. особливий сфера національного господарського комплексу і світового господарства
 - б. синонім до терміну суспільне виробництво
 - в. сукупність процесів, які спрямовані на використання природи з метою задоволення суспільних потреб
 - г. процес залучення людиною природних ресурсів тільки до матеріального виробництва
499. У залежності від факторів, які впливають на гірські породи, а також результатів цього впливу на процеси, вивітрювання поділяються на два типи –
- а. внутрішнє і зовнішнє
 - б. фізичне і хімічне
 - в. біологічне і антропогенне
 - г. аридне та вологе
500. Фізичне вивітрювання поділяється на
- а. температурне і механічне
 - б. біологічне і зоологічне
 - в. ендогенне і екзогенне
 - г. хімічне і антропогенне

Основний рівень

1. Вкажіть авторів глобальної прогностичної моделі "Стратегія виживання"
 - а. Деніс і Донелла Медоузи
 - б. А. Сахаров і В. Курчатов
 - в. В. Леонтьєв і М. Месарович
 - г. М. Месарович і Е. Пестель
2. Вкажіть автора першої глобальної прогностичної моделі, що передбачала перенаселення Землі:
 - а. Т. Мальтус
 - б. Е. Говард
 - в. Д. Медоуз
 - г. М. Месарович
3. Назвіть систему наукових передбачень, напрямів і тенденцій майбутнього стану економіки:

- а. економічне прогнозування
 - б. економічна прогностика
 - в. економічне планування
 - г. економічний проект
4. Вкажіть, який з перелічених видів прогнозів не належить до економічного прогнозування:
- а. рекреаційні прогнози
 - б. науково-технічні прогнози
 - в. прогнози стану довкілля
 - г. соціальні прогнози
5. Як називається прогнозування природних явищ, а також процесів взаємодії суспільства і довкілля:
- а. географічне
 - б. економічне
 - в. біологічне
 - г. екологічне
6. Вкажіть назву прогностичної доповіді Національної розвідувальної ради США:
- а. "Світ у 2025 році"
 - б. "Зміни світу у XXI ст."
 - в. "Світ через 30 років"
 - г. "Глобальні зміни світу – 2025"
7. Назвіть дві країни, які згідно доповіді Національної розвідувальної ради США "Глобальні зміни світу – 2025" будуть світовими лідерами у середині XXI ст.:
- а. США і Японія
 - б. Індія і Китай
 - в. Китай і Японія
 - г. США і Бразилія
8. Якій країні світу європейські та американські футурологи прогнозують розпад
- а. Китай
 - б. Австралія
 - в. Росія
 - г. Франція
9. Вкажіть брак яких ресурсів відчуватиме людство у майбутньому через зміни клімату?
- а. кліматичних
 - б. мінеральних
 - в. бальнеологічних
 - г. водних
10. Вкажіть один із негативних наслідків глобального потепління:
- а. пересихання водойм
 - б. аридизація клімату
 - в. поширення карет
 - г. міграції тварин
11. Адміністративно-територіальний розподіл України здійснюється з урахуванням:
- а. соціально-економічних особливостей
 - б. природно-географічних особливостей

- в. етнокультурних особливостей
 - г. усі відповіді вірні
12. Харківська область входить в економічний район:
- а. Столичний регіон
 - б. Центрально-український регіон
 - в. Північно-Східний регіон
 - г. Східний регіон
13. Обласний регіон має такі ознаки:
- а. відносна самостійність господарювання в межах національної економіки і наявність регіонального органу управління
 - б. наявність територіально-виробничої структури в межах обласного регіону й можливість створення кінцевої продукції
 - в. наявність і функціонування регіональної інфраструктури
 - г. усі відповіді вірні
14. Регіональна економічна політика – це:
- а. сукупність напрямків, які розробляють органи державної влади для ефективного розвитку регіонів на основі раціонального використання їхнього ресурсного потенціалу
 - б. система поглядів на шляхи й методи економічного розвитку регіону
 - в. заходи, спрямовані на забезпечення економічного розвитку регіону
 - г. усі відповіді вірні
15. Цілі й завдання регіональної політики залежать від:
- а. глави обласної державної адміністрації
 - б. наявності природних і трудових ресурсів у регіоні
 - в. спеціалізації господарства регіону
 - г. рівня, специфіки розвитку регіону та місця в міжрегіональному і міжнародному поділі праці
16. До органів місцевого самоврядування належать:
- а. сільські, селищні, міські ради
 - б. обласні та районні ради
 - в. обласні та районні державні адміністрації
 - г. сільські, селищні та міські голови
17. Основними напрямками діяльності органів місцевого самоврядування щодо підвищення ефективності управління пасажирським транспортом у політиці регіонального розвитку є:
- а. оновлення рухомого складу пасажирського транспорту
 - б. розробка і реалізація комплексу дієвих заходів, спрямованих на збереження функціональних можливостей транспортної схеми населених пунктів та її розвитку для розв'язання першочергових проблем перевезення пасажирів
 - в. приватизація комунальних транспортних підприємств
 - г. правильні відповіді "1" і "2"
18. Визначте, які бувають форми планування:
- а. директивне та індикативне
 - б. міждержавне, загальнодержавне, макроекономічне, регіональне, галузеве, мікроекономічне
 - в. економічне, демографічне, соціальне, фінансове, зовнішньоекономічне, науково-технічне, інвестиційне, екологічне

- г. наддовгострокове (понад 15 років), довгострокове (5-15 років), середньострокове (1-5 років), короткострокове (1 місяць – 1 рік), оперативне (до 1 місяця)
19. Під час планування в політиці регіонального розвитку використовують наступні методи:
- а. балансовий, нормативний, аналітичний, програмно-цільовий
 - б. економіко-математичного моделювання, експертних оцінок
 - в. обидві відповіді правильні
 - г. правильних відповідей немає
20. Границя сталості еколого-економічної системи регіону – це:
- а. граничний стан системи, яка зазнала максимального негативного впливу зовнішніх і внутрішніх чинників, за якого вона ще може зберігати сталий стан
 - б. результат взаємодії сторін регіонального розвитку, спрямованої на сталий розвиток еколого-економічної системи
 - в. види обмеження діяльності щодо сталого розвитку регіону
 - г. усі відповіді правильні
21. Способом картодіаграм на географічних картах прийнято зображати:
- а. геологічну будову
 - б. сумарну кількісну величину явища у межах території адміністративної одиниці
 - в. кліматичні характеристики
 - г. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці
22. У Північний Льодовитий океан впадають такі великі річки Євразії, як:
- а. Хуанхе, Меконг, Янцзи, Амур
 - б. Єнісей, Об, Лена, Печора
 - в. Інд, Ганг, Тигр, Євфрат
 - г. Дунай, Дніпро, Рейн
23. Способом ізоліній на географічних картах прийнято зображати:
- а. кліматичні характеристики
 - б. ареали поширення явищ
 - в. природні зони
 - г. напрямки переміщень явищ чи об'єктів
24. До давніх платформ у межах Євразії належить:
- а. Західноєвропейська
 - б. Західносибірська
 - в. Східноєвропейська
 - г. Туранська
25. Численні зниження та горби на поверхні материка, які утворив льодовик, особливо помітні на території:
- а. Індокитаю та Індостану
 - б. узбережжі Тихого океану
 - в. Скандинавського півострова
 - г. Іранського нагір'я
26. Найбільші запаси нафти та газу в світі зосереджені у Євразії на територіях:
- а. Китайської рівнини та Кунь Луню
 - б. Передкарпатського крайового прогину та Східноєвропейської платформи

- в. Месопотамської низовини та Західно-Сибірської молоді платформи
- г. шельфової зони Чорного та Середземного морів

27. Найбільшою річкою басейну Атлантичного океану у Євразії, другою за величиною річкою Європи є:

- а. Дніпро
- б. Дунай
- в. Дон
- г. Вісла

28. Найповноводніша річка Євразії серед тих, які належать до басейну Північного Льодовитого океану:

- а. Об
- б. Печора
- в. Лена
- г. Єнісей

29. Способом якісного фону на географічних картах прийнято зображати:

- а. спеціалізацію промислових центрів
- б. геологічну будову
- в. кліматичні характеристики
- г. інтенсивність певного явища

30. Тихий океан займає частку від усієї площі поверхні планети:

- а. понад 1/2
- б. понад 1/3
- в. близько 1/4
- г. менше 1/8

31. Тихий океан займає частку від поверхні Світового океану:

- а. майже 1/2
- б. близько 1/4
- в. 21%
- г. 4%

32. У Тихому океані утворилася система океанічних течій, яка у північній півкулі має форму:

- а. кільця
- б. величезної вісімки
- в. півкола
- г. овальну

33. За числом видів і біомасою органічний світ Тихого океану:

- а. багатший, ніж в інших океанах
- б. бідніший, ніж в інших океанах
- в. такий, як і в інших океанах
- г. місцями досить різноманітний

34. Берегова лінія Тихого океану найбільш сильно розчленована біля берегів:

- а. Євразії
- б. Південної Америки
- в. Північної Америки
- г. Австралії

35. Глибоководні жолоби у Тихому океані розміщені здебільшого у:
- його периферійних частинах
 - центральной частині
 - рівномірно у вьому просторі
 - Південній південній півкулі
36. В чому полягає психрометричний метод вимірювання вологості атмосферного повітря?:
- це табличний/графічний метод, що базується на вимірюванні температури повітря сухим і змоченим термометрами
 - в основу роботи цього методи покладено принцип дії гігрометрів – приладів, де чутливим елементом є людська волосина
 - на стисненні металевої пластини, з якої викачане повітря
 - на зміні висоти ртутного стовпчика
37. Вулкани Ісландії та Азорських островів пов'язані з:
- жолобом Пуерто-Ріко
 - рифтами і розломами Серединно-Атлантичного хребта
 - Африканським хребтом
 - Південно-Атлантичним хребтом
38. Найсуворіший клімат в Атлантичному океані має його:
- північна частина
 - західна частина
 - східна частина
 - південна частина
39. Солоність поверхневих вод Червоного моря сягає понад:
- 17‰
 - 34‰
 - 41‰
 - 10‰
40. У Північному Льодовитому океані найбільшим морем за площею є:
- Баренцове
 - Норвезьке
 - Біле
 - Гренландське
41. Найширша смуга шельфу в Північному Льодовитому океані розміщена біля берегів:
- Північної Америки
 - Африки
 - Євразії
 - Південної Америки
42. Найбільша глибина (5527 м) у Північному Льодовитому океані знаходиться в акваторії:
- Баренцового моря
 - Норвезького моря
 - Білого моря
 - Гренландського моря
43. Існує три трактування терміну "ландшафт":

- a. регіональне, локальне, точкове
 - б. загальне, одиничне, часткове
 - в. регіональне, планетарне, глобальне
 - г. регіональне, типологічне, загальне
44. Синонімами терміну "ландшафт" виступають:
- a. природний територіальний комплекс чи географічний комплекс
 - б. географічна оболонка
 - в. нижні шари атмосфери, гідросфера і біосфера
 - г. природне біологічне різноманіття
45. Аналогом терміну ландшафтознавство в західній географії виступає термін:
- a. геоecологія
 - б. ecологія людини
 - в. біоecологія
 - г. геосистематика
46. Основою, на якій формується ландшафт, є:
- a. річкова система і погодні умови
 - б. орографія та клімат
 - в. мезоформи рельєфу
 - г. геологічний фундамент, рельєф, клімат, води, ґрунти, рослинний і тваринний світ
47. Вертикальну структуру будь-якого ландшафту формують:
- a. приземний шар повітря, рослинний і тваринний світ, ґрунти, поверхневі води, гірські породи, підземні води
 - б. орографія і клімат
 - в. мезоформи рельєфу
 - г. геологічний фундамент
48. Обмін речовиною та енергією між окремими ПТК відбувається наступними шляхами:
- a. вітровими та пиловими бурями
 - б. повеннями та паводками
 - в. тільки поверхневим та підземним стоком
 - г. підземним ґрунтовим стоком, стіканням талих й дощових вод по схилах, міграцією хімічних речовин (водна, атмосферна, біогенна, механічна) тощо
49. Вищою класифікаційною категорією ландшафтів, що виділяється за типом контакту і взаємодією сфер в структурі географічної оболонки Землі, вважається:
- a. відділ ландшафтів
 - б. тип ландшафтів
 - в. підтип ландшафтів
 - г. урочище
50. Антропогенні зміни чи порушення ландшафтів полягають у наступному:
- a. вирубка лісів
 - б. створення штучних водойм
 - в. зменшення обсягів внесення органічного добрива
 - г. порушенні земельного та рослинного покривів, зміні гідрологічного режиму територій та водних об'єктів та інших негативних проявах
51. Об'єктом дослідження ecологічного ландшафтознавства є:

- а. ландшафтні комплекси різних рангів, які розглядаються як середовище людини
 - б. полігеокомпонентні природні системи переважно регіонального рівня
 - в. ландшафтні екосистеми локального і регіонального рівнів
 - г. геокомплекси і геокомпоненти ландшафтної оболонки, їх природні, техногенні, антропогенні та соціогенні підсистеми
52. Предметом дослідження екологічного ландшафтознавства є:
- а. ландшафтні комплекси різних рангів, які розглядаються як середовище людини
 - б. полігеокомпонентні природні системи переважно регіонального рівня
 - в. ландшафтні екосистеми локального і регіонального рівнів
 - г. зв'язки та взаємодії людини з ландшафтами; екостани і екоситуації в ландшафтних комплексах, що формуються в результаті сукупної дії природних і антропогенних чинників
53. Об'єктом дослідження антропогенного ландшафтознавства є:
- а. полігеокомпонентні природні системи переважно регіонального рівня
 - б. ландшафтні екосистеми локального і регіонального рівнів
 - в. інтегративні, складногенетичні і складноорганізовані геосистеми, у формуванні та функціонуванні яких провідна роль належить виробничій діяльності людини
 - г. геокомплекси і геокомпоненти ландшафтної оболонки, їх природні, техногенні, антропогенні, соціогенні підсистеми
54. Конституційна монархія:
- а. Індія
 - б. Японія
 - в. Сирія
 - г. Лівія
55. Найгустіше заселені зрошувані території (300–400 осіб на км²), водночас, у пустелі Кизилкум на 1 км² площі припадає одна особа:
- а. Росія
 - б. Узбекистан
 - в. Іран
 - г. Пакистан
56. Країна є одним з найбільших у світі імпортерів сировини для промисловості, палива, а також продуктів харчування:
- а. Росія
 - б. Японія
 - в. Мексика
 - г. Південна Африка
57. Частина території країни – Синайський півострів – знаходиться в Південно-Західній Азії, а інша – у Північній Африці:
- а. Саудівська Аравія
 - б. Єгипет
 - в. Йорданія
 - г. Сирія
58. Характерними є високі показники народжуваності при невисоких показниках смертності:
- а. Австралія
 - б. Єгипет

- в. США
- г. Канада

59. Середня щільність населення – близько 74 осіб на км²:

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. Росія
- г. Канада

60. Національні парки цієї країни використовуються для розвитку сафарі-туризму:

- а. Танзанія
- б. Єгипет
- в. Йорданія
- г. Чорногорія

61. На екстремальному альпіністському туризмі спеціалізується:

- а. Шрі-Ланка
- б. Бангладеш
- в. Непал
- г. М'янма

62. Найбільше залежні від імпорту продукції сільського господарства і харчової промисловості є:

- а. Країни Латинської Америки
- б. Країни Південної Європи
- в. Країни Північної Африки
- г. США і Канада

63. Найбільш сприятливі для зернового господарства агрокліматичні умови у регіоні Латинська Америка склались у:

- а. Кубі
- б. Венесуелі
- в. Аргентині
- г. Еквадорі

64. Найбільш сприятливі умови для вирощування високоякісних сортів кави у регіоні Латинська Америка склались у:

- а. Уругваї
- б. Парагваї
- в. Бразилії
- г. Чилі

65. Найбільш сприятливі умови для збору декількох врожаїв рису у регіоні Південна Азія склались у:

- а. Непалі
- б. Бутані
- в. Бангладеш
- г. Мальдівських островах

66. Найбільші обсяги продукції виноробства виробляється у:

- а. Каліфорнії
- б. Чилі та Аргентині

- в. Південній Африці
- г. Південній Європі

67. Найвища щільність населення спостерігається в:

- а. Португалії
- б. Ірландії
- в. Данії
- г. Нідерландах

68. Історико-географічною підставою для виділення окремого суспільного регіону Південно-Східна Європа є належність більшості держав до імперії:

- а. Російської
- б. Британської
- в. Італійської
- г. Османської

69. Найбільшим експортером продуктів харчування в Скандинавії є:

- а. Норвегія
- б. Данія
- в. Швеція
- г. Фінляндія

70. Підмосковний басейн:

- а. залізної руди
- б. бокситів
- в. кам'яного вугілля
- г. бурого вугілля

71. Станом на 2013 р. населення Словаччини становило орієнтовно:

- а. 5,4 млн ос.
- б. 8,4 млн ос.
- в. 10,4 млн ос.
- г. 21,4 млн ос.

72. У США частка видобутку вугілля відкритим способом становить: [МС]

- а. понад 60 %
- б. 50 %
- в. 35 %
- г. 25%

73. Паливна промисловість Канади найрозвинутіша в провінції:

- а. Квебек
- б. Альберта
- в. Британська Колумбія
- г. Онтаріо

74. Національний парк Еверглейдс знаходиться на території:

- а. США
- б. Канади
- в. Бермудських островів
- г. Гренландії

75. До історичного регіону Нова Англія у США відносять штат:

- а. Вермонт
- б. Айдахо
- в. Міссурі
- г. Кентуккі

76. Місто-мільйонер Ванкувер знаходиться в провінції:

- а. Квебек
- б. Альберта
- в. Британська Колумбія
- г. Онтаріо

77. Більшу частину експорту Канади становить продукція:

- а. сільського господарства
- б. машинобудівної, нафтопереробної, хімічної промисловості
- в. гірничодобувної галузі
- г. легкої промисловості

78. Коммютер – це в американській географії означає:

- а. особу, що живе в передмісті
- б. особу, що працює на ранчо
- в. особу, що має нерухомість
- г. особу, що здійснює маятникові міграції

79. Вкажіть перенесену столицю в Африці:

- а. Додома
- б. Дар-ес-Салам
- в. Рабат
- г. Абіджан

80. Найнижча середня тривалість життя характерна для

- а. Свазіленду
- б. Лівії
- в. Маврикію
- г. Єгипту

81. Від пандемії вірусу Ебола найбільше постраждало населення:

- а. Алжиру
- б. Тунісу
- в. Танзанії
- г. С'єрра-Леоне

82. Кліматичні біженці є найбільшою проблемою для регіону:

- а. Капських гір
- б. Великого Бар'єрного хребта
- в. Анд
- г. Сахелю

83. Країна є одночасно частиною ісламського та арабського світу:

- а. Нігерія
- б. Єгипет

- в. Замбія
 - г. Мадагаскар
84. Розведення лам і альпак є унікальною галуззю сільського господарства в гірських регіонах:
- а. Тибету
 - б. Атласу
 - в. Анд
 - г. Кордильєр
85. Провідний виробник автомобілів у США концерн:
- а. Рено
 - б. Дженерал Моторс
 - в. Фольксваген
 - г. Тойота
86. Назвіть концерн, який є провідним виробником автомобілів у США:
- а. Мерседес
 - б. Форд
 - в. Фіат
 - г. Таврія
87. Річка Амудар'я є важливим джерелом водопостачання в:
- а. Узбекистані
 - б. Казахстані
 - в. Росії
 - г. США
88. Для якого типу озер відповідно до їх температурної класифікації відносяться озера, в яких температура води в поверхневому шарі завжди вища +4°C з незначними річними амплітудами коливання?
- а. Тропічні
 - б. Помірні
 - в. Полярні
 - г. Сезонні
89. Міжнародний морський канал знаходиться на території:
- а. Фіджі
 - б. Таїланду
 - в. Панами
 - г. Нікарагуа
90. Периферійне економіко-географічне положення відносно світових торговельних шляхів характерне для:
- а. Індонезії
 - б. Таїланду
 - в. Сінгапуру
 - г. Нової Зеландії
91. Одним з економічно найбільш розвинених штатів США є:
- а. Міссісіпі
 - б. Луїзіана

- в. Північна Дакота
 - г. Каліфорнія
92. Ця африканська країна немає виходу до Світового океану:
- а. Гана
 - б. Центрально-Африканська Республіка
 - в. Мавританія
 - г. Марокко
93. Останнім штатом, який приєднався до США є:
- а. Техас
 - б. Гавайські острови
 - в. Південна Кароліна
 - г. Вашингтон
94. Економічно найкраще розвиненими є регіони:
- а. Східної Австралії
 - б. Західної Австралії
 - в. Північної Австралії
 - г. Південної Австралії
95. Виноробство на території Африки найбільш розвинене у:
- а. Південній Африці
 - б. Кенії
 - в. Мадагаскарі
 - г. Ботсвані
96. Найбільший видобуток вугілля на території Африки у:
- а. Південній Африці
 - б. Кенії
 - в. Мадагаскарі
 - г. Ботсвані
97. Ця латиноамериканська країна не має виходу до Світового океану:
- а. Болівія
 - б. Перу
 - в. Еквадор
 - г. Уругвай
98. Найбільші поклади залізно-рудної сировини у Канаді приурочені до:
- а. о. Ньюфаундленд
 - б. Канадського кристалічного щита
 - в. Скелястих гір
 - г. До узбережжя Тихого океану
99. Потужна ГЕС, побудована на Дунаї між Румунією і Сербією називається:
- а. "Ітайпу"
 - б. "Габчиково"
 - в. "Залізні ворота"
 - г. "Три ущелини"
100. Нову Зеландію відносимо до групи:

- а. Країн, що розвиваються
 - б. Високорозвинутих країн
 - в. Нових індустріальних країн
 - г. Середньорозвинутих країн
101. Порт Гуаякіль знаходиться у:
- а. Еквадорі
 - б. Південній Африці
 - в. Бразилії
 - г. Іспанії
102. Порт Х'юстон знаходиться у:
- а. США
 - б. Південній Африці
 - в. Канаді
 - г. Великій Британії
103. Порт Галац знаходиться у:
- а. Румунії
 - б. Південній Африці
 - в. Канаді
 - г. Великій Британії
104. Порт Баку знаходиться на березі озера:
- а. Вікторія
 - б. Каспійське
 - в. Ведмежого
 - г. Атабаска
105. Порт Сент-Луїс знаходиться на річці:
- а. Рона
 - б. Рейн
 - в. Міссісіпі
 - г. Маккензі
106. Порт Монреаль знаходиться на річці:
- а. Рона
 - б. Святого Лаврентія
 - в. Міссісіпі
 - г. Маккензі
107. Порт Касабланка знаходиться на узбережжі:
- а. Тихого океану
 - б. Індійського океану
 - в. Атлантичного океану
 - г. Північного Льодовитого океану
108. Підприємства в прикордонних із США районах Мексики:
- а. ехідос
 - б. с'юдад-пердідас
 - в. макіладорес
 - г. голондрінас

109. Явище самозахоплення земель і житлових будинків в країнах Третього світу називається:
- а. сквотерство
 - б. волонтерство
 - в. ад'юдикація
 - г. окупація
110. Назва бідних нетрів навколо бразильських міст:
- а. ехідос
 - б. с'юдад-пердідас
 - в. фавелли
 - г. голондрінас
111. Ямайка є країною-членом міжнародної організації:
- а. НАТО
 - б. СЕАТО
 - в. АСЕАН
 - г. КАРІКОМ
112. Уругвай є членом міжнародної організації:
- а. НАФТА
 - б. АСЕАН
 - в. КАРІКОМ
 - г. МЕРКОСУР
113. Венесуела є членом міжнародної організації:
- а. НАФТА
 - б. КАРІКОМ
 - в. ОПЕК
 - г. МЕРКОСУР
114. Серцевинним промисловим ареалом Бразилії є:
- а. східна частина країни
 - б. західна частина
 - в. північна частина
 - г. південна частина
115. Джерелом натурального каучуку є:
- а. маніок
 - б. гевея
 - в. сорго
 - г. папая
116. Неофіційною діловою столицею Марокко, найбільшим фінансовим центром цієї країни є:
- а. Рабат
 - б. Фес
 - в. Касабланка
 - г. Альбукерке
117. Діловою столицею Північної Мексики є:
- а. Санта-Круз
 - б. Санта-Фе

- в. Монтеррей
- г. Альбукерке

118. Аборигенним населенням Канадського архіпелагу є:

- а. евенки
- б. айни
- в. аміші
- г. інуїти

119. Країною-засновницею ЄЕС не була:

- а. Велика Британія
- б. Франція
- в. Італія
- г. ФРН

120. Найбільше місто Шотландії:

- а. Абердін
- б. Едінбург
- в. Белфаст
- г. Глазго

121. Головний офіс і виробництво компанії ФІАТ знаходиться в місті:

- а. Трієст
- б. Барі
- в. Неаполь
- г. Турін

122. Найменш розвинуті в соціально-економічному відношенні регіони Іспанії:

- а. Галісія і Кастилія-Леон
- б. Країна Басків
- в. Каталонія і Мадрид
- г. Екстремадура і Андалузія

123. Рівень фертильності (середня кількість дітей, яку народила одна жінка) найвищий у регіоні Південно-Східної Європи у:

- а. Болгарії
- б. Албанії
- в. Румунії
- г. Словенії

124. Найбільш населена країна Північної Європи:

- а. Норвегія
- б. Данія
- в. Швеція
- г. Фінляндія

125. Значні запаси калійної солі є у:

- а. Бельгії
- б. Білорусі
- в. Нідерландах
- г. Фінляндії

126. Найвищий показник у регіоні ЦСЄ – понад 550 автомобілів у розрахунку на 1000 ос. спостерігається у:

- а. Естонії
- б. Литві
- в. Латвії
- г. Угорщині

127. Найбільша в Європі столична агломерація:

- а. Київська
- б. Берлінська
- в. Стокгольмська
- г. Московська

128. Одна з чотирьох головних промислових зон Італії простягнулась по осі:

- а. Турін-Мілан-Верона
- б. Рим-Пескара-Анкона
- в. Палермо-Месіна-Катанія
- г. Сарагоса-Валенсія

129. Потужним виробником побутової електроніки та приладів є словенська фірма:

- а. Ондава
- б. Тефаль
- в. Гореньє
- г. Ардо

130. Найбільша залісненість Європи (понад 77%) фіксується у:

- а. Росії
- б. Білорусії
- в. Швеції
- г. Фінляндії

131. Станом на 2017 р. населення Румунії становило орієнтовно:

- а. 5 млн ос.
- б. 11 млн ос.
- в. 15 млн. ос
- г. 19 млн ос.

132. Картографія за структурою являє собою цілу систему картографічних дисциплін, до якої не входить

- а. картознавство
- б. картографічна інформатика
- в. геоінформаційні технології
- г. математична картографія

133. Картографічна дисципліна, яка розробляє способи вимірювань на картах різних масштабів

- а. картографічна топоніміка
- б. картографічна інформатика
- в. картометрія
- г. топографія

134. З картографією тісно пов'язана наука про визначення форми і розмірів Землі, про виміри на земній поверхні

- а. геологія
- б. геодезія
- в. кібернетика
- г. статистика

135. Що з наведених ознак зображення не властиве картографічному зображенню географічної карти

- а. виконане у масштабі
- б. збільшене
- в. умовно-знакове
- г. узагальнене

136. Дії пов'язані з відбором того, що необхідно відобразити на карті, спрощенням детальних обрисів об'єктів називають

- а. генералізацією
- б. картографуванням
- в. проектуванням
- г. систематизацією

137. Ступінь генералізації при створенні карти не залежить від

- а. масштабу карти
- б. змісту карти
- в. призначення карти
- г. величини в градусах інтервалу ліній картографічної сітки

138. Використання карт для вирішенні з їхньою допомогою різних практичних задач (у навігації, проектуванні шляхів сполучення, розробці планів освоєння території) називають функцією

- а. оперативною
- б. комунікативною
- в. пізнавальною
- г. прогностичною

139. Всі ті умовні позначення, якими на карті відображені явища й об'єкти дійсності у місці їх безпосереднього розташування називають

- а. математичною основою
- б. елементами додаткової характеристики території
- в. картографічним зображенням
- г. оснащенням карти

140. Математична основа карт включає три складові частини, до яких не належать

- а. геодезична основа
- б. цифрові дані про географічні об'єкти
- в. масштаб
- г. картографічна проекція

141. Позначення на карті, які покликані полегшити читачу її використання називають

- а. картографічним зображенням
- б. математичною основою
- в. елементами додаткової характеристики території
- г. оснащенням карти

142. Профілі, графіки і діаграми, які розміщені поза рамками карти, відносяться до

- а. картографічного зображення
 - б. математичної основи
 - в. елементів додаткової характеристики території
 - г. оснащення карти
143. Земля, як і інші планети Сонячної системи, має форму
- а. кулясту
 - б. круглу
 - в. еліпса
 - г. кола
144. Уявне геометричне тіло, яке обмежене рівневою поверхнею, називають
- а. сфероїдом
 - б. геоїдом
 - в. еліпсоїдом обертання
 - г. еліпсоїдом Красовського
145. Екваторіальний радіус земного еліпсоїда становить близько
- а. 6378 км
 - б. 6357 км
 - в. 6371 км
 - г. 12742 км
146. За середній радіус Землі приймають
- а. 6378 км
 - б. 6357 км
 - в. 6371 км
 - г. 12742 км
147. Масштаб, який виражається дробом або дією ділення, де ділене одиниця, а дільник число, яке показує, у скільки разів зменшена та чи інша відстань на місцевості, називається
- а. іменованим
 - б. числовим
 - в. лінійним
 - г. поперечним
148. Масштаб в 1 см 400 км означає, що зображення на карті зменшене у
- а. 400 разів
 - б. 40000 разів
 - в. 400000 разів
 - г. 40000000 разів
149. Для Землі була створена спеціальна система координат, в основу створення якої покладені
- а. крайні точки Землі
 - б. географічні полюси
 - в. лінії тропіків
 - г. магнітні полюси
150. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до точки на поверхні земної кулі
- а. географічна довгота
 - б. абсолютна висота

- в. географічна широта
- г. змінюється від 0 до 180°

151. Двогранний кут між площиною Грінвіцького "нульового" меридіана і площиною меридіана точки на поверхні земної кулі

- а. географічна довгота
- б. абсолютна висота
- в. географічна широта
- г. змінюється тільки від 0 до 90°

152. Лінія з географічними координатами 0° ш. — це

- а. Грінвіцький меридіан
- б. екватор
- в. меридіан, протилежний до Грінвіцького
- г. тропік

153. Точка з координатами 0° ш. , 0° д. — це

- а. точка перетину 180-го меридіана та екватора
- б. точка перетину меридіана, протилежного до Грінвіцького і екватора
- в. точка перетину 0-го меридіана та екватора
- г. точка перетину 0-го меридіана та тропіка

154. Картографічне зображення масштабу 1 : 2500000 слід віднести до

- а. великомасштабних карт
- б. середньомасштабних карт
- в. дрібномасштабних карт
- г. топографічних планів

155. Фізичну карту України у шкільному атласі потрібно віднести за призначенням до

- а. навчальних
- б. демонстраційних
- в. довідкових
- г. оглядових

156. Загальногеографічні дрібномасштабні карти називають

- а. топографічними
- б. оглядово-топографічними
- в. оглядовими
- г. демонстраційними

157. Загальногеографічні карти масштабу "в 1 см — 5 км" називають

- а. топографічними
- б. оглядово-топографічними
- в. оглядовими
- г. демонстраційними

158. Карта адміністративно-територіального устрою України у шкільному атласі за змістом відноситься до

- а. топографічних
- б. оглядових
- в. оглядово-топографічних
- г. тематичних

159. Серед картографічних творів відтворюють земну поверхню у виді тривимірної об'ємної моделі

- а. рельєфні карти
- б. географічні карти
- в. профілі
- г. картосхеми

160. Вкажіть яке з тверджень неправильне щодо географічного глобуса як точної моделі нашої планети

- а. глобус як відображення земний еліпсоїда у масштабі практично точно відображає форму нашої планети
- б. глобус передає справжню картину співвідношення загальної форми нашої планети з рельєфом її поверхні
- в. масштаб відстаней на глобусі суттєво відрізняється у різних його частинах
- г. правильно передає горизонтальний розподіл земної поверхні на океани, материки, показуючи їхню справжню форму і взаємне розташування

161. Вкажіть яке з тверджень неправильне щодо властивостей градусної сітки і поверхні глобуса

- а. форма меридіанів і паралелей на глобусі, співвідношення їхніх розмірів і взаємне розташування відповідають справжній формі градусної сітки Землі
- б. масштаб відстаней на глобусі однаковий у всіх його частинах
- в. сферичні кути при перетинанні меридіанів і паралелей залишаються і на глобусі прямими
- г. масштаб площ на глобусі відрізняється у різних його частинах

162. На відміну від глобуса кожна дрібномасштабна карта передає точно тільки

- а. форму Землі, меридіанів і паралелей
- б. географічні координати точок земної поверхні
- в. площі об'єктів у масштабі
- г. відстані між точками у масштабі

163. Порівняння відрізків меридіанів між двома сусідніми паралелями у центральній і окраїнній частинах карти використовують для виявлення наявності спотворення

- а. довжин ліній за напрямом меридіанів
- б. площ
- в. кутів напрямків
- г. довжин ліній за напрямом паралелей

164. Якщо на карті півкуль, клітинки картографічної сітки між двома тими самими паралелями розрізняються за формою, але мають однакову площу у головному масштабі карти, то це свідчить про відсутність на карті спотворення

- а. довжин ліній за напрямом меридіанів
- б. площ
- в. кутів напрямків
- г. довжин ліній за напрямом паралелей

165. Величину відхилення від 90° кутів між лініями картографічної сітки використовують як показник спотворення

- а. площ
- б. довжин ліній
- в. форм
- г. кутів

166. Показник якого виду спотворення обчислюють як добуток найбільшого і найменшого показників спотворення довжин у даному місці карти

- а. площ
- б. довжин ліній
- в. форм
- г. кутів

167. Якщо площа еліпса спотворень дорівнює площі еліпса в неспотвореній центральній точці карти, то це свідчить передусім про відсутність спотворення

- а. площ
- б. довжин ліній усіх напрямків
- в. форм
- г. кутів

168. Картографічну проекцію, при якій Земля проектується на площину дотичну до полюса, називають

- а. циліндричною
- б. азимутальною прямою
- в. конічною
- г. поперечною

169. Картографічну азимутальну проекцію, при якій площина дотична до екватора, називають

- а. нормальною
- б. поперечною
- в. прямою
- г. косою

170. За видом допоміжної поверхні картографічні проекції може відноситися до групи

- а. циліндричних
- б. довільних
- в. рівнокутних
- г. рівнопроміжних

171. На картах, створених у рівновеликих проекціях, не спотворюються

- а. форми
- б. довжини ліній
- в. кути напрямків
- г. площі

172. Підгрупа рівнопроміжних виділяється серед картографічних проекцій, які за характером спотворень належать до

- а. рівнокутних
- б. довільних
- в. рівновеликих
- г. поліконічних

173. Географічні об'єкти досить великої площі, розміри якої виражаються в масштабі карти, зображають умовними знаками

- а. лінійними
- б. позамасштабними

- в. контурними або масштабними
- г. геодезичними

174. Скільки елементів змісту підлягають обов'язковому відображенню на дрібномасштабних загальногеографічних (оглядових) картах?

- а. три
- б. п'ять
- в. вісім
- г. десять

175. Гіпсометричним способом зображають на оглядових картах

- а. рельєф суходолу та дна океану
- б. водні об'єкти суходолу
- в. населені пункти
- г. межі політико-адміністративного поділу

176. Лінії, по всій довжині яких глибини морів залишаються незмінними, називають

- а. ізогіпсами
- б. ізобарами
- в. ізогістами
- г. ізобатами

177. Лінійними умовними знаками відображають на оглядових картах

- а. відносно великі озера
- б. населені пункти
- в. межі політико-адміністративного поділу
- г. рельєф суходолу

178. Позамасштабними умовними знаками відображають на оглядових картах

- а. межі політико-адміністративного поділу
- б. населені пункти
- в. шляхи сполучення
- г. рельєф суходолу

179. На тематичній карті адміністративно-територіального устрою України для відображення територій областей використаний спосіб

- а. якісного фону
- б. ізоліній
- в. картодіаграм
- г. ареалів

180. Канали на фізичній карті України показані способом

- а. ізоліній
- б. ліній руху
- в. лінійних знаків
- г. ареалів

181. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення якісно відмінних явищ, які мають суцільне поширення на всій зображуваній території

- а. ареалів
- б. якісного фону

- в. картограм
- г. крапковий

182. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення однорідних явищ, які мають певні кількісні величини у межах одиниць адміністративно-територіального поділу

- а. крапковий
- б. ізоліній
- в. кількісного фону
- г. ареалів

183. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо діаграмний знак характеризує величину явища розміщеного не у точці, а стосується усієї адміністративної одиниці

- а. значків
- б. картограм
- в. крапковий
- г. картодіаграм

184. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо всі площі одиниць політико-адміністративного поділу зафарбовують певним кольором різної насиченості, яким присвоюється певні кількісні величини явища

- а. якісного фону
- б. картодіаграм
- в. картограм
- г. крапковий

185. Способом якісного фону на географічних картах прийнято зображати

- а. спеціалізацію промислових центрів
- б. геологічну будову
- в. кліматичні характеристики
- г. інтенсивність певного явища

186. Способом картограм на географічних картах прийнято зображати

- а. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці
- б. спеціалізацію промислових об'єктів
- в. геологічну будову
- г. кліматичні характеристики

187. Способом картодіаграм на географічних картах прийнято зображати

- а. геологічну будову
- б. сумарну кількісну величину явища у межах території адміністративної одиниці
- в. кліматичні характеристики
- г. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці

188. Способом ізоліній на географічних картах прийнято зображати

- а. кліматичні характеристики
- б. ареали поширення явищ
- в. природні зони
- г. напрямки переміщень явищ чи об'єктів

189. Масштаб, який виражається дією ділення, де ділене одиниця, а дільник число, яке показує, у скільки разів зменшена відстань на місцевості, називається

- а. іменованим
 - б. числовим
 - в. лінійним
 - г. поперечним.
190. Числовий масштаб 1:1000 не буде відповідати такому іменованому
- а. в 1 см – 1000 см
 - б. в 1 см – 10 м
 - в. в 1 см – 100 м
 - г. в 1 м – 1 км
191. Точний напрям на північ завжди показує тільки
- а. магнітний меридіан
 - б. географічний меридіан
 - в. вертикаль кілометрової сітки
 - г. горизонталь кілометрової сітки
192. Кут між напрямом на північний географічний полюс і напрямом на предмет називають:
- а. азимутом дійсним
 - б. азимутом магнітним
 - в. дирекційним кутом
 - г. румбом
193. Кут між північним напрямом магнітного меридіана і напрямом на предмет називають
- а. азимутом дійсним
 - б. азимутом магнітним
 - в. магнітним схиленням
 - г. румбом
194. Кут між напрямом на предмет і найближчим напрямом меридіана із вказанням чверті називають
- а. азимутом дійсним
 - б. зближенням меридіанів
 - в. магнітним схиленням
 - г. румбом
195. На топографічних картах не відображають
- а. рельєф
 - б. рослинний покрив
 - в. вік гірських порід
 - г. населені пункти
196. Рельєф місцевості на топографічних картах відображають передусім за допомогою
- а. ізогіпс та пошарового зафарбування
 - б. горизонталей
 - в. способу ареалів
 - г. способу лінійних знаків
197. Виберіть значення, що відповідає середній солоності вод Світового океану (у ‰)
- а. 35
 - б. 14

- в. 67
- г. 10-12

198. Що називають явищем молекулярної дифузії:

- а. Процес поширення молекул пари у повітрі внаслідок власного руху
- б. Поширення молекул водяної пари в горизонтальному напрямку з вітром
- в. Поширення молекул водяної пари у вертикальному напрямку з турбулентними вихорами
- г. Всі відповіді вірні

199. Який фактор визначає розподіл температур океанічної води на великих глибинах?

- а. глибинною циркуляцією
- б. широтою місцевості
- в. діяльністю живих організмів
- г. всі відповіді вірні

200. Накопичення вологи в атмосфері за рахунок випаровування з поверхні океанів, землі та з ґрунту, повернення її в океан ріками периферійних областей а також конденсація у вигляді опадів над континентами називають

- а. Малим кругообігом води
- б. Середнім кругообігом води
- в. Великим кругообігом води
- г. Біогеохімічним кругообігом

201. Серед перелічених виберіть відповідь, що характеризує повздовжні профілі ріки:

- а. Плавноввігнутий, прямолінійний, опуклий, східчастий
- б. Межень, паводок, повінь
- в. Змочений периметр, гідравлічний радіус
- г. Загальний і місцевий базис ерозії

202. Який тип озер за походженням утворюється як результат дії вітру в міждюнных пониженнях або котловинах видування?

- а. Еолові
- б. Органогенні
- в. Просадочні
- г. Вулканічні

203. Який тип озер за походженням утворюється в улоговинах, які виникли внаслідок тектонічних рухів земної кори?

- а. Тектонічні
- б. Еолові
- в. Органогенні
- г. Просадочні

204. Перші описи території України (Північного Причорномор'я) зроблені давньогрецьким ученим

- а. Страбоном
- б. Геродотом
- в. Птолемеєм
- г. Багряним

205. На основі експедиційних досліджень на Поділля, Полісся, Причорномор'я значно поглибив вчення про походження рельєфу, особливості природи у давні геологічні епохи

- а. Г. Висоцький
- б. П. Тутковський
- в. В. Кубійович
- г. Б. Срезневський

206. Якими факторами можна пояснити зменшення солоності океанічних вод у напрямку від низьких до високих широт

- а. незначним випаровуванням
- б. значною кількістю опадів і таненням льоду
- в. великим річковим стоком (у північній півкулі)
- г. всі відповіді взаємодоповнюються

207. У межах якої височини виділяються окремі масиви — Мізоцький кряж, Пелчанські висоти

- а. Волинської
- б. Придніпровської
- в. Подільської
- г. Донецької

208. Частину океану або моря, яка врізається в сушу і слабо відмежована від океану чи моря називають

- а. Бухтою
- б. фіордом
- в. затокою
- г. протокою

209. Серед перелічених виберіть окремі частини і райони океанів і морів, які відрізняються обрисами, морфологією дна і гідрологічним режимом

- а. затоки, бухти
- б. лимани, лагуни
- в. фіорди, протоки
- г. всі відповіді

210. Як називають здатність гірських порід вміщувати у собі порожнинний простір?

- а. Колекторність
- б. Проникність
- в. Пористість
- г. Водовмісність

211. Найбільше зледеніння в антропогені називається

- а. Дніпровським
- б. Московським
- в. Окським
- г. Валдайським

212. Західна частина України була вкрита льодом під час зледеніння

- а. Дніпровського
- б. Московського
- в. Окського
- г. Валдайського

213. Метаморфічного походження є в Україні значні поклади графіту

- а. Іршанського родовища
 - б. Керченського родовища
 - в. Криворізького родовища
 - г. Завалівського родовища
214. Як впливає широта місця на добовий (річний) хід температури ґрунту та водойм:
- а. Амплітуда добового (річного) ходу температури поверхні ґрунту зменшується зі зростанням широти
 - б. Амплітуда добового (річного) ходу температури поверхні ґрунту збільшується зі зростанням широти
 - в. Амплітуда добового (річного) ходу температури поверхні ґрунту не змінюється з широтою
 - г. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах більша, ніж на північних
215. Як впливає експозиція схилів на добовий (річний) хід температури ґрунту та водойм:
- а. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах більша, ніж на північних
 - б. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах менша, ніж на північних
 - в. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту не залежить від експозиції схилів
 - г. Амплітуда добового ходу поверхні темних ґрунтів значно менша, ніж світлих
216. Як впливає колір ґрунту на добовий (річний) хід температури ґрунту та водойм:
- а. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні темних ґрунтів значно більша, ніж світлих
 - б. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні темних ґрунтів значно менша, ніж світлих
 - в. Колір ґрунту не впливає на добовий (річний) хід температури ґрунту та водойм
 - г. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах більша, ніж на північних
217. Що називають співвідношенням між кількістю води, яка поступає на поверхню земної кулі у вигляді опадів, і кількістю води, що випаровується з поверхні суходолу і Світового океану за певний період часу:
- а. Водний баланс земної кулі
 - б. Водний баланс континенту
 - в. Кругообіг води в природі
 - г. Мале коло кругообігу води
218. Водний баланс Землі забезпечує:
- а. Поновлення запасів прісної води
 - б. Поповнення підземних вод
 - в. Поповнення ґрунтової вологи
 - г. Існування процесу випаровування
219. Що називають явищем турбулентної дифузії:
- а. Поширення молекул водяної пари в горизонтальному напрямку з вітром та у вертикальному напрямку з турбулентними вихорами
 - б. Процес поширення молекул пари у повітрі внаслідок власного руху
 - в. Поширення молекул водяної пари в горизонтальному напрямку з турбулентними вихорами
 - г. Всі відповіді вірні
220. Що розуміємо під поняттям "ядер конденсації" в метеорології:

- а. Це природні аерозолі, які стають центрами притягання та утворення крапель хмар і туманів
- б. Це молекули води, які акумулюють навколо себе ядра конденсації більших розмірів
- в. Це те ж саме, що ядра Айткена
- г. Це продукти конденсації кристалів льоду

221. Ділянка земної поверхні, яка постійно перебуває в стані застійного або слабопроточного зволоження і характеризується наявністю процесу торфоутворення і розвитком вологолюбної рослинності називають:

- а. Болотом
- б. Штучним водосховищем
- в. Ставом
- г. Старицею

222. Що називаємо хмарами:

- а. Всі визначення доповнюють один одного
- б. Це видимий прояв складних різного масштабу термодинамічних процесів у атмосфері
- в. Видиме скупчення крапельок і кристалів
- г. Скупчення на певній висоті продуктів конденсації водяної пари чи кристалів льоду або тих і інших

223. Виберіть правильне:

- а. Якщо відносна вологість в повітрі зменшується, то хмари випаровуються
- б. Якщо відносна вологість в повітрі збільшується, то хмари випаровуються
- в. Якщо точка роси збільшується, то хмари утворюються
- г. Якщо тиск збільшується, то утворюються хмари

224. Що таке туман:

- а. Конденсація безпосередньо біля земної поверхні водяної пари з погіршенням горизонтальної видимості менше 1 км
- б. Помутніння повітря з дальністю видимості дещо вищою як 1 км
- в. Явище, коли погіршується видимість за рахунок суміші туману з пічним та промисловим димом
- г. Погіршення видимості внаслідок присутності в повітрі сухих часток пилу

225. Що таке серпанок:

- а. Помутніння повітря з дальністю видимості 1-10 км
- б. Конденсація безпосередньо біля земної поверхні водяної пари з погіршенням горизонтальної видимості менше 1 км
- в. Явище, коли погіршується видимість за рахунок суміші туману з пічним та промисловим димом
- г. Погіршення видимості внаслідок присутності в повітрі сухих часток пилу

226. Що таке імла:

- а. Погіршення видимості внаслідок присутності в повітрі сухих часток пилу
- б. Помутніння повітря з дальністю видимості дещо вищою як 1 км
- в. Конденсація безпосередньо біля земної поверхні водяної пари з погіршенням горизонтальної видимості менше 1 км
- г. Явище, коли погіршується видимість за рахунок суміші туману з пічним та промисловим димом

227. Техносфера та взаємозв'язки між її складовими, які сформувалися у процесі господарської діяльності, є об'єктом вивчення економічної географії, як одного з розділів
- а. суспільної географії
 - б. географії населення
 - в. соціальної географії
 - г. політичної географії
228. Який вид економічної діяльності не належить до вторинного сектору
- а. переробна промисловість
 - б. хімічне виробництво
 - в. лісове господарство
 - г. будівництво
229. Своєрідне стягування економічними зв'язками до великого міста навколишніх поселень — це
- а. спеціалізація
 - б. концентрація
 - в. кооперування
 - г. агломерування
230. Економічна система держави, у якій майже всі засоби виробництва є державною власністю, а економічна діяльність регулюється шляхом всеохоплюючого планування та централізованого управління
- а. ринкова
 - б. традиційна
 - в. командно-адміністративна
 - г. мішана
231. Країну, в якій раніше основну роль в її економіці відігравала промисловість, а у даний час більше значення мають галузі третинного сектору, називають
- а. індустріальною
 - б. постіндустріальною
 - в. індустріально-аграрною
 - г. аграрною
232. До групи країн, які розвивалися в умовах централізованої та мілітаризованої економіки відносять
- а. країни ОПЕК
 - б. країни Карибського регіону
 - в. постсоціалістичні країни
 - г. нові індустріальні країни
233. Рослинництво за способом використання земель поділяють на такі види економічної діяльності другого порядку
- а. рільництво, луківництво, плодівництво
 - б. картоплярство, овочівництво і баштанництво
 - в. вирощування технічних і кормових культур
 - г. ягідництво, виноградарство, садівництво
234. Лісове господарство як один з основних видів економічної діяльності не займається
- а. вивченням, обліком, відтворенням і вирощуванням лісів
 - б. регулюванням лісокористування, проведенням заходів, які спрямовані на підвищення

- продуктивності лісів
в. охороною лісів від пожеж, шкідників і хвороб
г. виробництвом деревно-стружкових плит, меблів
235. До основних легких кольорових металів належать
- а. мідь, свинець, цинк
 - б. олово, ртуть, кобальт
 - в. титан, магній, алюміній
 - г. ніобій, молібден, вольфрам
236. Обсяги річного виробництва сталі найбільші у
- а. Німеччині, Великій Британії, Бельгії;
 - б. Китаї, Японії, США;
 - в. Китаї, Бразилії, Австралії;
 - г. Росії, Білорусі, США.
237. Розміщення підприємств, що виробляють полімери (каучук, пластмаси, полімерні волокна), залежить передусім від
- а. споживача і металургійної бази
 - б. транспортних шляхів
 - в. природних умов
 - г. наявності вуглеводневої сировини, електроенергії, води
238. Виробництвом каніфолі, деревного вугілля та спирту, смол займається промисловість
- а. лісозаготівельна
 - б. деревообробна
 - в. целюлозно-паперова
 - г. лісохімічна
239. Вкажіть до якого напряму машинобудування відносять виробництво тракторів та сільськогосподарської техніки
- а. загального
 - б. транспортного
 - в. електротехнічного
 - г. електронного
240. Сировиною для текстильної промисловості є волокна
- а. тільки рослинного походження
 - б. тільки тваринного походження
 - в. тільки хімічного походження
 - г. рослинного, тваринного та хімічного походження
241. Які країни є лідерами з експорту продукції текстильної промисловості
- а. Китай, Індія, США, Туреччина
 - б. Росія, Франція, Бельгія, Нідерланди
 - в. Україна, Німеччина, Малайзія, Індонезія
 - г. Італія, Бразилія, Сінгапур, Філіппіни
242. Найбільшим аеропортом у світі на сьогодні є
- а. Гартсфілд-Джексона (Атланта)
 - б. Столичний міжнародний аеропорт (Пекін)

- в. Міжнародний аеропорт (Токіо)
- г. Хітроу (Лондон)

243. Вкажіть глобальну проблему людства, яку однозначно відносять до проблем, які є результатом кризи взаємовідносин між суспільством і природою

- а. відвернення загрози ядерної війни
- б. боротьби з наркоманією і наркобізнесом
- в. енергетична
- г. боротьби зі злочинністю і тероризмом

244. Предметом суспільної географії є

- а. геопросторова (територіальна) організація суспільства та його частин
- б. геопросторове розміщення компонентів природи
- в. взаєморозташування географічних об'єктів
- г. локальні геометричні об'єкти, підпорядковані лінійним і однорідним трансформаційним законам

245. Основна мета суспільної географії

- а. вивчення географічної оболонки Землі (епігеосфери), її просторової природної і соціально-економічної різноманітності, а також зв'язків між природним середовищем і діяльністю людини
- б. дослідження взаємодії з інтегральним геопростором політичної сфери як однієї із чотирьох сфер діяльності людей - економічної, соціальної, політичної й духовної
- в. вивчення закономірностей формування, функціонування і поширення територіальних рекреаційних систем, що складаються з природних і культурних комплексів, інженерних споруд
- г. пошук способів підвищення продуктивності суспільної праці на основі раціонального використання території і розміщення виробництва та населення

246. Французький вчений—засновник французької школи географії людини

- а. Людовіко Гвіччардіні
- б. Поль Відаль де ла Блаш
- в. Клавдій Птолемей
- г. Герард Меркатор

247. Предметом вивчення геоморфології є

- а. зовнішній вигляд рельєфу, його походження, вік та динаміка
- б. морфологія рельєфу
- в. генезис рельєфу
- г. вік та динаміка рельєфу

248. Рельєф Землі є результатом

- а. тільки внутрішніх процесів у Землі
- б. тільки зовнішніх процесів
- в. взаємодії ендегенних і екзогенних чинників
- г. дії променистої енергії Сонця

249. Морфографічний метод дослідження в геоморфології

- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
- б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
- в. передбачає вивчення стану геоморфосистем
- г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів

250. Морфометричний метод дослідження в геоморфології
- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
 - б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
 - в. полягає в кількісній характеристиці форм рельєфу
 - г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
251. Морфоструктурний метод дослідження в геоморфології
- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
 - б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
 - в. полягає в кількісній характеристиці рельєфу
 - г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
252. Геологічний метод дослідження в геоморфології
- а. ґрунтується на методі аналізу потужностей відкладів і геологічних розрізів
 - б. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
 - в. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
 - г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
253. В результаті яких процесів утворюються основні форми рельєфу на Землі?
- а. магматичних та тектонічних процесів
 - б. вивітрювання та метаморфізму
 - в. ендегенних і екзогенних
 - г. під дією води та геологічних структур
254. З яких 3-х стадій складаються екзогенні геоморфологічні процеси?
- а. денудація, переміщення та акумуляція гірських порід
 - б. денудація, переміщення та екзарація гірських порід
 - в. денудація, акумуляція та абляція гірських порід
 - г. денудація, абляція та деформація гірських порід
255. За характером дії екзогенних процесів рельєф поділяється на
- а. дефляційний, магматичний
 - б. вулканічний, метаморфічний
 - в. акумулятивний, денудаційний
 - г. гляціальний, ефузивний
256. За генезисом (походженням) рельєф поділяється на
- а. дефляційний, магматичний
 - б. вулканічний, метаморфічний
 - в. акумулятивний, денудаційний
 - г. ендегенний, екзогенний
257. За розмірами виділяють такі форми рельєфу:
- а. великі, середні, малі
 - б. планетарні, мегаформи, макроформи, мезоформи, мікроформи, наноформи
 - в. планетарні, великі, середні, малі, дрібні
 - г. мегаформи, макроформи, великі, планетарні, мікроформи
258. За морфогенетичною класифікацією, розробленою І.П. Герасимовим і Ю.А. Мещеряковим, виділяють такі форми рельєфу

- а. геоструктурний, геоскульптурний, морфоструктурний
 - б. геоструктурний, геоструктурний, морфоструктурний
 - в. геоскульптурний, геоскульптурний, геотектурний
 - г. геотектурний, морфоструктурний, морфоскульптурний
259. За віком рельєф поділяється на
- а. неорельєф, сучасний
 - б. палеорельєф, древній
 - в. молодий, середній, старий
 - г. сучасний, палеорельєф
260. За послідовністю утворення рельєф поділяється на
- а. древній, середній, молодий
 - б. вулканічний, осадовий
 - в. первинний, вторинний
 - г. сучасний, палеорельєф
261. За стадією розвитку у рельєфі виділяють:
- а. стадію юності, стадію зрілості, стадію старості
 - б. стадію руйнування, стадію перенесення, стадію акумуляції
 - в. стадію акумуляції, стадію руйнування, стадію перенесення
 - г. стадію денудації, стадію юності, стадію зрілості
262. З якими процесами пов'язані різні типи тектонічних рухів?
- а. екзогенними
 - б. гіпергенними
 - в. ендегенними
 - г. полігенними
263. За віком тектонічні рухи поділяються на:
- а. молоді, сучасні, древні
 - б. новітні, сучасні, стародавні
 - в. сучасні, молоді, стародавні
 - г. новітні, молоді, сучасні
264. За спрямованістю тектонічні рухи поділяються на:
- а. вертикальні, радіальні
 - б. горизонтальні, тангенціальні
 - в. прямі, криві
 - г. вертикальні, горизонтальні
265. До плікативних(складчастих) дислокацій відносяться:
- а. антикліналі, синкліналі, скиди, насуви
 - б. горсти, грабени, скиди, підкиди
 - в. антиклізи, синеклізи, монокліналі, флексури
 - г. скиди, насуви, шар'яжі, зсуви
266. Велика і складна складчаста структура земних порід антиклінальної будови, яка утворюється на місці геосинклінальних прогинів називається:
- а. антикліналь
 - б. синкліналь

- в. антиклінорій
- г. синклінорій

267. Платформна структура у вигляді пологого антиклінального підняття у декілька сотень кілометрів у поперечнику називається:

- а. мегаантиклінорій
- б. мегасинклінорій
- в. антикліза
- г. синекліза

268. Слабо ввігнута платформна структура, що має в плані неправильну чи ізометричну форму називається:

- а. мегаантиклінорій
- б. мегасинклінорій
- в. антикліза
- г. синекліза

269. Розрив з вертикальним або нахиленим зміщенням у бік опущеного крила – це

- а. скид
- б. підкид
- в. насув
- г. шар'яж

270. Розрив з крутоспадним (понад 45°) зміщенням, по якому висяче крило підняте відносно лежачого, а зміщення нахилене у бік піднятого крила – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. скид
- г. підкид

271. Розривне порушення з пологим (до 45...60°) нахилом зміщувача, уздовж якого висячий бік піднятий відносно лежачого і насунутий на нього – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. скид
- г. підкид

272. Горизонтальні або пологі насиви з переміщенням гірських порід на відстань у кілька десятків кілометрів – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. скид
- г. підкид

273. Розрив із вертикальним або нахиленим зміщувачем, уздовж якого крила зміщені одне відносно одного – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. зсув
- г. підкид

274. Система скидів, в якій кожне наступне крило є опущеним відносно попереднього – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. зсув
- г. східчастий скид

275. Опущена ділянка земної кори, відділена скидами, рідше підкидами, від суміжних, відносно піднятих ділянок- це

- а. грабен
- б. насув
- в. зсув
- г. східчастий скид

276. Піднята ділянка земної кори, відділена скидами або підкидами від суміжних ділянок – це

- а. грабен
- б. насув
- в. горст
- г. східчастий скид

277. Ділянки платформ, покриті осадовим чохлам великої потужності, для яких характерне переважаюче опускання – це

- а. низовини
- б. щити
- в. плити
- г. височини

278. Не покриті платформним чохлам ділянки древнього фундаменту – це

- а. низовини
- б. щити
- в. плити
- г. височини

279. Рівнини, які лежать нижче рівня моря називаються:

- а. низовини
- б. щити
- в. височини
- г. депресії

280. Рівнини, що мають одноманітну рівну поверхню, нахил якої перевищує перепад висот понад 10 м на 1 км за морфологічною класифікацією називаються:

- а. хвилястими
- б. плоскими
- в. увігнутими
- г. нахиленими

281. Рівнини, що характеризуються різними напрямками та критичною падінням поверхні, за морфологічною класифікацією називаються:

- а. хвилястими
- б. горбистими
- в. увігнутими
- г. нахиленими

282. Рівнини, чохлам яких складений відкладами четвертинного віку називаються:

- а. плоскими
- б. пластовими
- в. акумулятивними
- г. денудаційними

283. Рівнини, які приурочені до плити платформи, складені напластуваннями платформного чохла, що залягають майже горизонтально або з незначним нахилом, називаються:

- а. плоскими
- б. пластовими
- в. акумулятивними
- г. денудаційними

284. Рівнини, які утворилися внаслідок сукупності процесів руйнування гірських порід водою, вітром, льодовиками тощо і перенесення продуктів руйнування до нижчих ділянок земної поверхні, де вони нагромаджуються називаються:

- а. плоскими
- б. пластовими
- в. акумулятивними
- г. денудаційними

285. Столові гори відносяться до:

- а. плоских рівнин
- б. пластових рівнин
- в. акумулятивних рівнин
- г. денудаційних рівнин

286. Нагір'я або плато підняті на висоту понад 500 м відносяться до:

- а. плоских рівнин
- б. пластових рівнин
- в. акумулятивних рівнин
- г. денудаційних рівнин

287. Великі розжарені космічні тіла – це

- а. зорі
- б. планети
- в. астероїди
- г. супутники

288. Мантия поширюється до глибини

- а. 2900 км
- б. 6370 км
- в. 3470 км
- г. 650 км

289. Надастеносферний шар мантиї разом із земною корою утворює оболонку Землі, яку називають

- а. астеносферою
- б. зовнішнім ядром
- в. літосферою
- г. земною корою

290. Створюють магнітне поле Землі електричні струми, які через обертання планети виникають у

- а. астеносфері
- б. зовнішньому ядрі
- в. літосфері
- г. земній корі

291. Внутрішня оболонка, яка утворена здебільшого залізом та нікелем

- а. астеносфера
- б. ядро
- в. літосфера
- г. мантія

292. Гірські породи, що утворилися під дією температури, повітря, води, живих організмів та інших процесів, що відбуваються на поверхні Землі та в глибинах морів і океанів, називаються

- а. метаморфічними
- б. осадовими
- в. магматичними
- г. інтрузивними

293. Осадкові гірські породи, що утворилися при руйнуванні інших гірських порід, називаються

- а. хімічними
- б. органічними
- в. уламковими
- г. інтрузивними

294. Осадкові гірські породи, що утворилися в результаті відкладання розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються

- а. уламковими
- б. хімічними
- в. органічними
- г. інтрузивними

295. Який шар відсутній у континентальній земній корі

- а. осадовий
- б. магматично-осадовий
- в. гранітно-метаморфічний
- г. базальтовий

296. Який шар відсутній у океанічній земній корі

- а. осадовий
- б. базальтовий з прошарками карбонатних порід
- в. гранітно-метаморфічний
- г. нижній (базальтовий) шар з основних і ультраосновних порід

297. Магма може проникати по тріщинах у земну кору і на глибині повільно застигати. У цьому випадку утворюються такі дуже тверді гірські породи, як

- а. гіпс, вапняк
- б. граніт, габро
- в. мрамур, графіт
- г. базальт, вулканічний туф

298. При виливанні магми на земну поверхню і швидкому остиганні її формуються такі гірські породи, як

- а. гіпс, вапняк
- б. граніт, габро
- в. мармур, графіт
- г. базальт, вулканічний туф

299. Процес подрібнення і розпушування гірських порід під впливом різких змін температури, замерзання води в тріщинах називають вивітрюванням

- а. фізичним
- б. хімічним
- в. органічним
- г. температурним

300. Руйнування гірських порід під дією води і повітря (кисню та вуглекислого газу), яке призводить до зміни їхнього складу, називають вивітрюванням

- а. фізичним
- б. хімічним
- в. органічним
- г. температурним

301. Осадкові гірські породи, що утворилися в результаті випадання в осад розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються

- а. уламковими
- б. хімічними
- в. органогенними
- г. інтрузивними

302. Гірські породи, що перетворюються у нові з іншими властивостями під впливом високих температур і тиску, а також гарячих розчинів і газів, що піднімаються з мантії, називають породами

- а. уламковими
- б. органічного походження
- в. метаморфічного походження
- г. магматичного походження

303. Процес зміни гірських порід під впливом високих температур і тиску в надрах Землі називається

- а. магматизмом
- б. метаморфізмом
- в. гравітацією
- г. акумуляцією

304. Продукти вивітрювання гірських порід, що залягають на місці свого утворення, називають

- а. алювієм
- б. елювієм
- в. колювієм
- г. делювієм

305. Води першого від поверхні постійного водоносного горизонту, який залягає на суцільному водотривкому шарі, називаються

- а. конденсаційні
- б. магматогенні
- в. ґрунтові
- г. седиментогенні

306. Необхідною умовою утворення льодовиків є:
- а. велика кількість атмосферних опадів
 - б. певні особливості рельєфу
 - в. низькі середньорічні температури
 - г. низькі середньорічні температури, велика кількість атмосферних опадів та певні особливості рельєфу
307. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Альп, Кавказу, Паміру та Гімалаїв?
- а. гірських
 - б. покривних
 - в. проміжних
 - г. перехідних
308. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Гренландії і Антарктиди?
- а. гірських
 - б. покривних
 - в. проміжних
 - г. перехідних
309. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Скандинавського півострова, Аляски, Шпіцбергена
- а. гірських
 - б. покривних
 - в. проміжних
 - г. перехідних
310. Руйнування берегів морськими водами, називається
- а. акреція
 - б. коразія
 - в. абразія
 - г. абляція
311. Наступ моря на суходіл, називається
- а. трансгресія
 - б. регресія
 - в. насув
 - г. абразія
312. Відступ моря від берега, називається
- а. трансгресія
 - б. регресія
 - в. насув
 - г. абразія
313. Продукти механічного дрібнення гірських порід суходолу, перенесені річками, льодовиками, вітром і відкладені на дні морів і океанів, називаються
- а. теригенними осадками
 - б. хемогенними осадками
 - в. органогенними осадками
 - г. вулканогенними осадками

314. Осадки, які утворюються в різних зонах внаслідок кристалізації солей, розчинених у морській воді, називаються
- а. теригенними осадками
 - б. хемогенними осадками
 - в. органогенними осадками
 - г. вулканогенними осадками
315. Випуклі типи складок, називаються
- а. антикліналями
 - б. синкліналями
 - в. флексурами
 - г. складчастістю
316. Опущена ділянка земної кори, відділена скидами, рідше підкидами, від суміжних, відносно піднятих ділянок, називається
- а. грабеном
 - б. горстом
 - в. східчастим скидом
 - г. диз'юнктивом
317. Піднята ділянка земної кори, відділена скидами або підкидами від суміжних територій, називається
- а. грабеном
 - б. горстом
 - в. східчастим скидом
 - г. диз'юнктивом
318. Ділянки платформ, де кристалічні породи виходять на поверхню, називають
- а. щитами
 - б. плитами
 - в. тектонічними западинами
 - г. масивом або тектонічним підняттям
319. Території, що підняті над рівнем моря до 200 м,— це
- а. височини
 - б. низовини
 - в. плоскогір'я
 - г. гори
320. Процес руйнування гірських порід поверхневими текучими водами:
- а. абразія
 - б. ерозія
 - в. денудація
 - г. фільтрація
321. Виникнення короткочасних грязекам'яних потоків називають
- а. конусом виносу
 - б. селем
 - в. делювієм
 - г. колювієм
322. Рівень, нижче якого річка не може врізатися, тобто поглибити своє русло, називають

- а. річищем
- б. глибиною ерозії
- в. висотою ерозії
- г. базисом ерозії

323. Русло, що зивається серед власних наносів, утворює:

- а. стариці
- б. меандри
- в. озера
- г. заплави

324. Сукупність геологічних явищ, пов'язаних з частковим розчиненням і розмиванням водою гірських порід та утворення в них порожнин різного розміру, називають

- а. печеротворенням
- б. карстом
- в. понором
- г. карром

325. Домінування у лишайниковому покриві різних видів ягелю (так звані ягельні тундри) характерне для

- а. європейської тундри
- б. центрально-сибірської лісотундри
- в. пустищ субантарктики
- г. степів Європи

326. Мангрові ліси (мангри) властиві переважно поясам

- а. екваторіальному і тропічному
- б. субтропічному і помірному
- в. помірному і субарктичному
- г. антарктичному

327. Пуштами степи називаються в

- а. Угорщині
- б. Казахстані
- в. Західному Сибірі
- г. Північній Америці

328. У Північній Америці прерії

- а. є в Монголії, Забайкаллі, навколо оз. Ханка, окремими острівцями - у Тянь-Шані, Саянах, на Алтаї (у передгір'ях).
- б. розміщені меридіональними смугами вздовж Скелястих гір від Колорадо до Канади
- в. займають басейн р. Парани на південь до гирла р. Ріо-Негро
- г. правильної відповіді немає

329. У Південній Америці пампи

- а. є в Монголії, Забайкаллі, навколо оз. Ханка, окремими острівцями - у Тянь-Шані, Саянах, на Алтаї (у передгір'ях).
- б. розміщені меридіональними смугами вздовж Скелястих гір від Колорадо до Канади
- в. займають басейн р. Парани на південь до гирла р. Ріо-Негро
- г. правильної відповіді немає

330. У Новій Зеландії (на Південному острові), а також на невеликій території півдня Африки зустрічаються степові формації, які тут називають

- а. пампи
- б. тусоки
- в. прерії
- г. сельва

331. Цей біом формується в умовах помірних широт з холодною, часто сніжною зимою і теплим, порівняно посушливим літом. Періодично (раз у 3-5 років) тут бувають посухи. Такий гігротермічний режим характерний для:

- а. гілеї
- б. мангрів
- в. степів
- г. сельви

332. Основні біоми даного типу не виходять за межі 10° пн. і пд. ш..

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

333. На півострові Малакка, Великих Зондських островах, Філіппінах, Новій Гвінеї у Південно-Східній Азії поширені

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

334. Окремі ділянки цих формацій є в Центральній Америці й на островах Карибського басейну, у Північно-Східній Індії, Мьянмі, Непалі, Бангладеш, острові Шрі-Ланка, на островах Тихого океану

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

335. Рослинність даного біому характеризується такими рисами: різноманіття і специфічність життєвих форм рослин; тут є дерева, ліани, епіфіти, паразити тощо. Характерні надзвичайне багатство і видове різноманітність.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. степи

336. Загальна кількість видів рослин у даному біомі величезна: на Амазонці - приблизно 40 000 видів; на Зондських островах - 35 000 видів. Дуже багато ендеміків, переважно вигадливих форм і яскраво забарвлених.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. степи

337. Для даного біому характерна полідомінантність. У фітоценозах завжди присутня велика кількість видів. Іноді на 1 га лісу легше знайти 100 різних видів, ніж 100 особин певного виду.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. степи

338. Для видів даного біому характерна відсутність регулярної періодичності в розвитку дерев. Окремі екземпляри дерев одного й того ж виду і навіть окремі гілки того самого дерева цвітуть і плодоносять у різні періоди року, маючи свій власний ритм.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. степи

339. Найбільша за площею територія, зайнята гілеєю, зосереджена в

- а. Африці
- б. Південній Америці
- в. Південно-Східній Азії
- г. Північній Америці

340. Північно-західна частина кристалічного щита, Волино-Подільська плита, Галицько-Волинська западина — це тектонічні структури, що лежать в основі природних комплексів:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

341. Цей біом присутній в Африці, Південній Америці, Південно-Східній Азії; розміщений між 10° і 30° пд. і пд. ш.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тайга

342. Для цього біому характерні: наявність трав'янистого покриву (переважно з ксерофільних злаків) і розрідженого верхнього яруса з поодиноких дерев і чагарників

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тайга

343. Кампінос, кампос-лімпос, які характерні для Амазонії, - це

- а. трав'янисті савани без дерев
- б. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- в. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- г. тайга

344. У формуванні рельєфу цієї частини території України найбільшу роль відіграють антропогенові водно-льодовикові відклади:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних лісів.

345. Поверхня зони, особливо в Придністров'ї і східній частині Придніпровської височини, розчленована глибокими річками, ярами і балками, вздовж берегів яких на поверхню часто виходять граніти, іноді — вапняки і пісковики, утворюючи скелі:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних лісів.

346. Чому, на вашу думку, середньорічна температура води зазвичай вища, ніж середньорічна температура повітря?

- а. Це пояснюється температурною стратифікацією атмосфери
- б. Це пояснюється температурною стратифікацією гідросфери
- в. Це пояснюється явищем турбулентності повітря
- г. Тому що температура води не може бути від'ємною

347. Серадос (веоикий екорегіон тропічної савани) виділяють у межах

- а. Канади
- б. Єгипту
- в. Бразилії
- г. Казахстану

348. Озера, в яких температура води в поверхневому шарі завжди вища +4°C з незначними річними амплітудами коливання відповідно до температурної класифікації відносяться до

- а. Тропічних
- б. Помірних
- в. Гірських
- г. Рівнинних

349. Тут трав'янистий покрив саван досить високий (до 2 м заввишки). Переважає злак аланг-аланг (імперата), дика цукрова тростина, злак міскантус. Ці савани розміщені у

- а. Європі
- б. Південно-Східній Азії
- в. Австралії
- г. Північній Америці

350. На півночі Південної Америки в басейні р. Оріноко (Венесуела, Колумбія) розміщені

- а. хвойні ліси
- б. пустелі
- в. льяноси
- г. прерії

351. Частина біоценозу, яка сформована грибами, має назву

- а. фітоценоз,
- б. зооценоз
- в. мікоценоз
- г. мікробоценоз

352. Частина біоценозу, яка сформована мікроорганізмами, має назву
- а. фітоценоз
 - б. зооценоз
 - в. мікоценоз
 - г. мікробоценоз
353. До галузей виробничої сфери належать:
- а. промисловість і будівництво;
 - б. управління;
 - в. житлово-комунальне господарство;
 - г. наука
354. Зосередження виробництва на великих підприємствах називається:
- а. комбінуванням;
 - б. спеціалізацією;
 - в. концентрацією;
 - г. кооперуванням.
355. Утворення виробничого зв'язку між підприємствами (різні етапи виробництва відбуваються на кількох підприємствах) називається:
- а. комбінуванням;
 - б. спеціалізацією;
 - в. концентрацією;
 - г. кооперуванням.
356. Випуск підприємством однорідної продукції називається:
- а. комбінуванням;
 - б. спеціалізацією;
 - в. концентрацією;
 - г. кооперуванням.
357. Зосередження на одному комбінаті технічно-відокремлених виробництв, які часто не зв'язані між собою називається:
- а. комбінуванням;
 - б. спеціалізацією;
 - в. концентрацією;
 - г. кооперуванням.
358. До переробної промисловості належать:
- а. рибальство;
 - б. лісозаготівля;
 - в. електроенергетика;
 - г. видобуток енергетичних ресурсів.
359. Максимальних обсягів видобутку викопних енергетичних ресурсів Україна досягла:
- а. у 90-х роках XIX століття;
 - б. у 70-х роках XX століття;
 - в. у 90-х роках XX століття;
 - г. на початку XXI століття.
360. Підприємства нафтопереробки розташовані у:

- а. Одесі та Кременчуці;
- б. Донецьку та Макіївці;
- в. Рівному та Вінниці;
- г. Олександрії та Коростишеві.

361. Із 70-х років ХХ століття до сьогодні в Україні в основному зростала частка і обсяги виробленої електроенергії на:

- а. сонячних електростанціях;
- б. ГЕС ;
- в. АЕС;
- г. ТЕС.

362. В районах видобутку палива розміщуються передусім:

- а. ТЕЦ;
- б. ГЕС;
- в. АЕС;
- г. ТЕС.

363. Вкажіть теплові електростанції, що розташовані у західній частині України:

- а. Вуглегірська і Зміївська;
- б. Бурштинська і Добротвірська;
- в. Ладжинська і Запорізька;
- г. Миронівська і Трипільська.

364. Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні становить в останні роки близько:

- а. більша 65%;
- б. більша 45%;
- в. менша 25%;
- г. менша 15%.

365. Синтетичні смоли, каучук, пластмаси, хімічні волокна виробляють на підприємствах, що належать до галузі хімічної промисловості, яку називають:

- а. виробництвом полімерів;
- б. переробкою полімерів;
- в. основною хімією;
- г. лакофарбовою.

366. Підприємства харчової промисловості Передкарпаття спеціалізуються на:

- а. виробництві молочних і молоковмісних продуктів харчування;
- б. виробництві джемів;
- в. виробництві вин;
- г. виробництві рибних консерв.

367. Вкажіть галузь лісової промисловості, яка передусім орієнтується на райони лісозаготівлі:

- а. меблева;
- б. целюлозно-паперова;
- в. лісохімічна;
- г. виробництво столярних виробів.

368. У структурі сільськогосподарських угідь близько 13 % земельного фонду України займають:

- а. сіножаті;
- б. пасовища;

- в. сади;
- г. виноградники.

369. Процес розвитку особливо стійких взаємозв'язків між окремими групами країн називають:

- а. міжнародним поділом праці;
- б. міжнародною економічною інтеграцією;
- в. міжнародними інвестиціями;
- г. міжнародною спеціалізацією і кооперуванням.

370. Вкажіть міжнародну організацію, членами якої є понад 150 країн, на які припадає більше 95% обороту міжнародної торгівлі:

- а. СОТ;
- б. СНД;
- в. ГУАМ;
- г. ЄС.

371. Вкажіть акваторії Світового океану, де немає значних покладів нафти і газу:

- а. Перська та Венесуельська затоки;
- б. Біскайська і Фінська затоки;
- в. Північне море і Гвінейська затока;
- г. Мексиканська затока, прибережна зона Каліфорнії.

372. У який період спостерігалися найбільші величини (5% щорічно) приросту світового енергоспоживання?

- а. 1900–1950 рр.;
- б. 1950–1975 рр.;
- в. 1975–2000 рр.;
- г. 2000–2012 рр.

373. У країнах, що розвиваються, провідну роль у споживанні первинних енергоресурсів зберігає:

- а. вугілля;
- б. нафта;
- в. газ;
- г. гідро- та атомна електроенергетика.

374. Близько 30% світового видобутку міді дає:

- а. Індонезія;
- б. Чилі;
- в. Ямайка;
- г. Австралія.

375. Рослинництво за способом використання земель поділяють на види економічної активності другого порядку:

- а. рільництво, луківництво, плодівництво;
- б. картоплярство, овочівництво і баштанництво;
- в. вирощування технічних і кормових культур;
- г. виноградарство, садівництво та ягідництво.

376. Баштанні культури (кавуни, дині) вирощують в Україні:

- а. на Поліссі;
- б. у лісостеповій зоні;

- в. у степовій зоні;
- г. у зоні широколистяних лісів.

377. Провідна галузь тваринництва, яка найбільш розвинута у Карпатах, широколистяних лісах, лісостепу, на Поліссі:

- а. скотарство;
- б. птахівництво;
- в. свинарство;
- г. шовківництво.

378. Яка з галузей тваринництва розміщується біля великих міст?

- а. птахівництво;
- б. бджільництво;
- в. шовківництво;
- г. кролівництво.

379. Вкажіть сільськогосподарську зону, яка є найбільшим виробником зерна і насіння соняшника:

- а. лісостепова;
- б. мішаних лісів;
- в. степова;
- г. широколистяних лісів.

380. На південному березі Криму найкращі умови для вирощування:

- а. цукрових буряків і пшениці;
- б. картоплі і льону;
- в. пшениці і соняшнику;
- г. винограду і ефіроолійних культур.

381. Вкажіть галузі харчової промисловості, розвиток і розміщення яких орієнтується як на споживача, так і на сировину:

- а. молочна;
- б. цукрова;
- в. рибна;
- г. борошномельна.

382. Виробництвом в'язаних виробів із натуральних і хімічних волокон та хімічних комплексних ниток зайнята промисловість:

- а. трикотажна;
- б. бавовняна;
- в. шовкова;
- г. лляна.

383. Шовкова промисловість в минулому була розвинута у:

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі;
- б. Києві, Черкасах;
- в. Чернігові, Луганську;
- г. Рівному та Житомирі.

384. У расовому відношенні на півдні Африки переважають переважно особи і народи

- а. азіатського расового типу
- б. негроїдного расового типу

- в. європеоїдного і змішаного расових типів
 - г. австралоїдного і перехідного расових типів
385. До семіто-хамітської мовної сім'ї відносять
- а. народи Мадагаскару
 - б. арабів
 - в. народи банту
 - г. готтентотів і бушменів
386. Нащадки європейських колоністів в Південній Африці переважно послуговуються мовою
- а. зулу
 - б. африкаанс
 - в. ідиш
 - г. французькою
387. Три з десяти найбільших аеропортів світу розміщено у:
- а. Китаї;
 - б. Німеччині;
 - в. США;
 - г. Великій Британії.
388. Виберіть із переліку морський порт Азовського моря:
- а. Одеса;
 - б. Бердянськ;
 - в. Скадовськ;
 - г. Південний.
389. Які з перелічених міст є центрами транспортного машинобудування?
- а. Кропивницький, Тернопіль, Олександрія;
 - б. Київ, Львів, Одеса, Мукачеве;
 - в. Краматорськ, Харків, Полтава, Дніпро;
 - г. Кременчук, Черкаси, Львів, Луцьк.
390. Які з перелічених міст є центрами важкого машинобудування?
- а. Херсон, Тернопіль, Олександрія, Рівне;
 - б. Київ, Львів, Одеса, Херсон;
 - в. Краматорськ, Горлівка, Харків, Дніпро;
 - г. Запоріжжя, Херсон, Луганськ, Львів.
391. Складну техніку виробляє:
- а. загальне машинобудування;
 - б. точне машинобудування;
 - в. транспортне машинобудування;
 - г. правильної відповіді нема.
392. Які з перелічених міст є центрами виробництва автобусів?
- а. Харків, Чернігів;
 - б. Львів, Черкаси;
 - в. Київ, Дніпро;
 - г. Луцьк, Кременчук.
393. Яка галузь машинобудування виробляє устаткування?

- а. загальне машинобудування;
- б. точне машинобудування;
- в. транспортне машинобудування;
- г. сільськогосподарське машинобудування.

394. Пропускна спроможність транспорту – це:

- а. визначається найбільш завантаженою ділянкою з найменшою пропускною спроможністю;
- б. показник, що характеризує потужність потоку вантажів на наземних і водних шляхах сполучення;
- в. максимальна кількість вантажу або пасажирів, яку можна перевезти на даному відрізку залізниці, автошляху, через даний вузол, станцію;
- г. максимальна кількість транспортних одиниць, яку можна пропустити за даний період при певному рівні технічної оснащеності та найефективнішої організації транспортної роботи.

395. Поняття вантажо- і пасажиропотоки розуміють як:

- а. максимальна кількість вантажу або пасажирів, яку можна перевезти на даному відрізку залізниці, автошляху, через даний вузол, станцію;
- б. показник, що характеризує потужність потоку вантажів на наземних і водних шляхах сполучення;
- в. кількість вантажів (пасажирів), що їх перевозять за певним маршрутом (залізницею, повітряним, автомобільним чи водним шляхом) в певному напрямі за певний проміжок часу (рік, місяць, добу);
- г. матеріальний вираз транспортно-економічних зв'язків.

396. Транспорт загального користування – це:

- а. транспорт, який у відповідності до діючих законоположень повинен здійснювати переміщення пасажирів і вантажів державних установ і організацій, громадських організацій, а також приватних підприємств та осіб;
- б. відомчий транспорт, що виконує перевезення тільки свого відомства і не зобов'язаний задовольняти потреби всіх інших клієнтів;
- в. будь-який транспорт, на якому предмети перевезень переміщуються по транспортних комунікаціях одиницями чи окремими групами з допомогою незалежно рухомих транспортних одиниць;
- г. транспорт, що здатний здійснювати майже всі види перевезень: вантажні, пасажирські.

397. До транспортної інфраструктури не належить:

- а. залізниці, залізничні вузли й станції, автомобільні дороги;
- б. автомагістралі, вулиці, авіалінії та аеропорти;
- в. річкові шляхи й порти, морські порти, канатні дороги, монорейкові шляхи, складські та ремонтні заклади;
- г. транспортні засоби.

398. Напрями впливу транспортної системи на глобальну екосистему проявляються в наступному:

- а. парниковий ефект, руйнування озонового шару;
- б. незначне забруднення навколишнього середовища;
- в. зміна товщини дорожнього покриття;
- г. створення теплоізоляції.

399. Світовий парк транспортних засобів у сучасний період на 97,5% складається із:

- а. залізниць, локомотивів й автомобілів;
 - б. вантажних машин, повітряних суден і автомобілів;
 - в. літаків, автомобілів, морських суден і мотоциклів;
 - г. легкових, вантажних автомобілів й автобусів.
400. На сході Африки як мовою міжнаціонального спілкування часто послуговуються мовою
- а. зулу
 - б. суахілі
 - в. ідиш
 - г. французькою
401. За конфігурацією розрізняють такі типи транспортної мережі:
- а. радіальна, ортогональна, деревоподібна;
 - б. променеподібна, зірчаста;
 - в. паралельних і меридіальних магістралей;
 - г. деревоподібна і прямолінійна.
402. Швидкість доставки вантажу або швидкість сполучення – це:
- а. інтенсивність використання транспортних засобів при виконанні перевезень;
 - б. середня швидкість рухомого складу протягом його руху;
 - в. середня швидкість руху будь-якого транспорту;
 - г. середня швидкість руху вантажів або пасажирів від місця відправлення до місця призначення, яка враховує усі проміжні стоянки та зупинки.
403. Найважливішими автомагістралями України є:
- а. Одеса – Київ – Чернігів;
 - б. Харків – Горлівка;
 - в. Дніпро – Тернопіль;
 - г. Запоріжжя – Ялта.
404. Додома є т.зв. перенесеною столицею
- а. Сомалі
 - б. Танзанії
 - в. Кенії
 - г. Ефіопії
405. Велика частка зайнятих в промисловому виробництві характерна для африканських країн
- а. Бурунді і Руанда
 - б. Південна Африка і Зімбабве
 - в. Бенін і Того
 - г. Мавританія і Західна Сахара
406. Назвіть залежну країну Вест-Індії
- а. Сент-Люсія
 - б. Тринідад-і-Тобаго
 - в. Сен-Кітс і Невіс
 - г. Кайманові острови
407. Виділяють такі види морських перевезень:
- а. малий і великий каботаж, закордонні перевезення;
 - б. довго-, середньо- та короткотермінові;

- в. внутрішні та закордонні перевезення;
 - г. річковий і морський.
408. Основними видами вантажів, що перевозяться річковим транспортом, є:
- а. мінеральні будівельні матеріали, руда і кам'яне вугілля, зерно;
 - б. нафта і газ;
 - в. тільки буре і кам'яне вугілля;
 - г. торф, горючі сланці.
409. Населення Бразилії становить
- а. 110 млн ос.
 - б. 150 млн ос.
 - в. 211 млн ос.
 - г. 350 млн ос.
410. Свою культуру тепер найбільше зберігають великі індіанські народи Латинської Америки, серед них
- а. метиси
 - б. ацтеки
 - в. гуарані
 - г. навахо
411. Загальна лісистість Латинської Америки становить
- а. 75%
 - б. 65%
 - в. 55%
 - г. 35%
412. 20% запасів мідної руди знаходяться в
- а. Перу
 - б. Мексиці
 - в. Гондурасі
 - г. Чилі
413. На басейн Тихого океану припадає:
- а. 1/4 світових морських перевезень;
 - б. 1/8 світових морських перевезень;
 - в. 2/3 світових морських перевезень;
 - г. 90% світових морських перевезень.
414. Прохід Керченської протоки має ключове значення для суден, що рухають в напрямку азовського порту:
- а. Маріуполь;
 - б. Ізмаїл;
 - в. Херсон;
 - г. Скадовськ.
415. Система магістральних нафтопроводів "Дружба" протяжністю 8,9 тис. км проходить через територію:
- а. 10-ти країн;
 - б. 2-х країн;

- в. 5-ти країн;
- г. 6-ти країн.

416. У якому році відбувся перерозподіл нововідкритих земель між Португалією та Іспанією згідно Тордесільяського договору

- а. 1519
- б. 1494
- в. 1487
- г. 1522

417. До головних рис НТР не відносять:

- а. всеохопність;
- б. надзвичайне прискорення науково-технічних перетворень;
- в. значне просторове розширення ринку товарів і послуг;
- г. корінну зміну ролі людини в процесі виробництва.

418. Вкажіть, що з наведеного не вважається головними напрямками розвитку виробництва в епоху НТР:

- а. електрифікація і механізація;
- б. прискорений розвиток атомної енергетики, космізація;
- в. виробництво нових матеріалів, прискорений розвиток біотехнології;
- г. електронізація, комплексна автоматизація.

419. Турбіни і трактори виробляють у:

- а. Харкові;
- б. Дніпрі;
- в. Донецьку;
- г. Львові.

420. Серед видів транспорту провідне місце у пасажирообігу в Україні в останні десятиріччя посідає:

- а. автомобільний;
- б. залізничний;
- в. авіаційний;
- г. річковий.

421. Вкажіть першу залізницю, яка була побудована у 1861 році:

- а. Одеса – Балта;
- б. Львів – Чернівці;
- в. Львів – Перемишль;
- г. Київ – Кременчук.

422. Серед видів транспорту має найнижчу собівартість транспортування рідких і газоподібних вантажів:

- а. морський;
- б. залізничний;
- в. трубопровідний;
- г. повітряний.

423. На Атлантичний океан припадає:

- а. 1/2 світових морських перевезень;
- б. 3/8 світових морських перевезень;

- в. $\frac{3}{4}$ світових морських перевезень;
- г. 30% світових морських перевезень.

424. Міжнародним транспортним коридором називається:

- а. транспорт, який у відповідності до діючих законоположень повинен здійснювати переміщення пасажирів і вантажів державних установ і організацій, громадських організацій, а також приватних підприємств та осіб;
- б. відомчий транспорт, що виконує перевезення тільки свого відомства і не зобов'язаний задовольняти потреби всіх інших клієнтів;
- в. будь-який транспорт, на якому предмети перевезень переміщуються по транспортних комунікаціях одиницями чи окремими групами з допомогою незалежно рухомих транспортних одиниць;
- г. комплекс наземних та водних транспортних магістралей з відповідною інфраструктурою, допоміжними спорудами, під'їзними шляхами, прикордонними переходами, сервісними пунктами, вантажними та пасажирськими терміналами, устаткуванням для управління рухом.

425. Найвищого рівня розвитку досягла регіональна транспортна система (30% загальної довжини світових шляхів сполучення):

- а. Північної Америки.
- б. Південної Америки;
- в. Азії;
- г. Австралії;

426. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення якісно відмінних явищ, які мають суцільне поширення на всій зображуваній території?

- а. ареалів
- б. якісного фону
- в. картограм
- г. крапковий

427. Канали на фізичній карті України показані способом:

- а. ізоліній
- б. ліній руху
- в. лінійних знаків
- г. ареалі

428. На тематичній карті адміністративно-територіального устрою України для відображення територій областей використаний спосіб:

- а. якісного фону
- б. ізоліній
- в. картодіаграм
- г. ареалів

429. Лінійними умовними знаками відображають на оглядових картах:

- а. відносно великі озера
- б. населені пункти
- в. межі політико-адміністративного поділу
- г. рельєф суходолу

430. Позамасштабними умовними знаками відображають на оглядових картах:

- а. межі політико-адміністративного поділу
 - б. малі населені пункти
 - в. шляхи сполучення
 - г. рельєф суходолу
431. Гіпсометричним способом зображають на оглядових картах:
- а. рельєф суходолу та дна океану
 - б. водні об'єкти суходолу
 - в. населені пункти
 - г. межі політико-адміністративного поділу
432. Лінії, по всій довжині яких глибини морі залишаються незмінними, називають:
- а. ізогіпсами
 - б. ізобарами
 - в. ізогістами
 - г. ізобатами
433. Який тип течії розвивається в озерах під дією припливу річкових вод в озеро і відпливу озерних вод у річку?
- а. Стокові
 - б. Вітрові
 - в. Компенсаційні
 - г. Карові
434. Географічні об'єкти досить великої площі, розміри якої виражаються масштабі карти, зображають умовними знаками:
- а. лінійними
 - б. позамасштабними
 - в. контурними або масштабними
 - г. геодезичними
435. У поліконічних проекціях, які використовувались для побудови карт світу, приекваторіальну ділянку кулі проєктують на дотичний циліндр, а тому на отриманій сітці екватор має форму прямої лінії:
- а. паралельної середньому меридіану
 - б. паралельної паралелі 60° широти
 - в. перпендикулярної крайньому меридіану
 - г. перпендикулярної середньому меридіану.
436. Картографічні сітки поліконічних проєкцій мають масштаби довжин, близькі до головного масштабу:
- а. уздовж усіх меридіанів
 - б. у приекваторіальних ділянках
 - в. уздовж усіх паралелей
 - г. периферійних частинах.
437. Картографічна сітка умовної рівновеликої проєкції Сансона для карт світу за особливостями зовнішнього вигляду відносять до:
- а. псевдоконічних
 - б. псевдополіконічних
 - в. псевдоциліндричних
 - г. псевдоазимутальних.

438. У всіх нормальних, конічних проєкцій специфічний зовнішній вигляд картографічної сітки, серед цих ознак не відповідає істині таке:

- а. меридіани — рівнобіжні прямі, які сходяться точці, що зображує на площині вершину конуса
- б. паралелі — дуги концентричних кіл з центром у точці сходження меридіанів
- в. у сіток, які побудовані на дотичних конусах, одна лінія нульових спотворень, з видаленням від якої спотворення зменшуються
- г. у сіток, які побудовані на січному конусі, ліній нульових спотворень дві.

439. Для зовнішнього вигляду картографічних сіток у поліконічній проєкції характерно, що:

- а. меридіани мають форму дугоподібних ліній
- б. меридіани мають форму прямих ліній
- в. меридіани мають форму дуг різного радіусу
- г. середній меридіан карти є кривою лінією.

440. Виберіть твердження характерне для зовнішнього вигляду картографічних сіток у поліконічній проєкції

- а. паралелі мають форму дугоподібних ліній
- б. паралелі — дуги ексцентричних кіл
- в. паралелі мають форму паралельних прямих ліній
- г. паралелі-дуги концентричних кіл.

441. З віддаленням від екватора у проєкції Меркатора відстань між паралелями:

- а. дещо зменшується
- б. зростає
- в. залишається незмінною
- г. сильно зменшується.

442. Особливо широко проєкція Меркатора використовується для створення карт:

- а. морських
- б. геологічних
- в. історичних
- г. синоптичних.

443. Унікальною властивістю картографічної сітки, побудованої проєкції Меркатора, є відображення прямою лінією:

- а. ортодромії будь-якого напрямку
- б. ортодромії тільки меридіонального напрямку
- в. локсодромії будь-якого напрямку
- г. локсодромії тільки меридіонального напрямку.

444. Якщо при побудові циліндричних проєкцій вузлові точки і лінії градусної сітки ніби проєктуються з кульової поверхні глобуса на бічну поверхню циліндра, вісь якого збігається з віссю глобуса, а діаметри обох тіл рівні, то таку циліндричну проєкцію називають:

- а. прямою на січному циліндрі
- б. прямою на дотичному циліндрі
- в. поперечною на дотичному циліндрі
- г. косою на дотичному циліндрі.

445. Усі картографічні сітки, виконані у циліндричних нормальних (прямих) проєкціях, мають наступні загальні властивості, до яких не належить:

- а. лінією нульових спотворень (ЛНС) завжди служать дві паралелі
- б. усі паралелі і меридіани є взаємоперпендикулярними прямими лініями
- в. у побудованих на дотичному циліндрі з віддаленням від екватора спотворення збільшуються
- г. у побудованих на січному циліндрі є дві ЛНС.

446. Якщо вісь циліндра складає з віссю глобуса гострий кут, то таку циліндричну проекцію називають:

- а. центральною
- б. косою
- в. прямою
- г. поперечною.

447. Картографічну проекцію, при якій вісь циліндра перпендикулярна до осі Землі, називають:

- а. нормальною
- б. косою
- в. прямою
- г. поперечною.

448. Циліндрична квадратна проекція на прямому дотичному циліндрі має такі властивості картографічної сітки, до яких не належить:

- а. лінія нульових спотворень усіх видів – екватор
- б. головний масштаб довжин зберігається за напрямом меридіанів
- в. на паралелях часткові масштаби довжин з віддаленням від екватора зростають спочатку незначно, а потім усе більше
- г. найбільше спотворюються кути і форми географічних об'єктів у приекваторіальних широтах.

449. Циліндрична прямокутна проекція на прямому січному циліндрі відрізняється від квадратної циліндричної проекції тим, що у ній:

- а. усі паралелі і меридіани є взаємоперпендикулярними прямими лініями
- б. головний масштаб довжин зберігається за напрямом меридіанів
- в. головний масштаб зберігається не на екваторі, а на двох паралелях перетину
- г. дуже спотворюються кути і форми географічних об'єктів у високих широтах.

450. Циліндрична нормальна проекція Меркатора на дотичному циліндрі за характером спотворень належить до:

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

451. Усі картографічні сітки, виконані азимутальних нормальних проекціях, мають наступні загальні властивості, до яких не належить:

- а. точкою нульових спотворень (ТНС) служить один з полюсів Землі
- б. усі паралелі є концентричними колами відстані між якими завжди є однаковими
- в. усі меридіани є прямими рівнобіжними лініями, що розходяться від полюса
- г. усі паралелі є концентричними колами відстані між якими можуть бути як однаковими так і різними.

452. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований у самому центрі кулі, то таку азимутальну проекцію називають:

- а. центральною
- б. стереографічною
- в. ортографічною
- г. неперспективною.

453. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований у протилежній точці кулі, то таку азимутальну проекцію називають:

- а. центральною
- б. стереографічною
- в. ортографічною
- г. неперспективною.

454. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований розташованої нескінченно далеко як від кулі так і площини, то таку азимутальну проекцію називають:

- а. центральною
- б. стереографічною
- в. ортографічною
- г. неперспективною.

455. У якій азимутальній проекції величини спотворень довжин ліній усіх напрямкі найбільше зростають з віддаленням від ТНС?

- а. центральній
- б. стереографічній
- в. ортографічній
- г. неперспективній Постеля.

456. У якій азимутальній прямій проекції величини спотворень довжин ліній за напрямом паралелей не спотворюються з віддаленням від ТНС?

- а. центральній
- б. стереографічній
- в. ортографічній
- г. неперспективній Постеля.

457. У якій азимутальній прямій проекції величини спотворень довжин ліній за напрямом меридіанів не спотворюються з віддаленням від ТНС?

- а. неперспективній Ламберта
- б. стереографічній
- в. ортографічній
- г. неперспективній Постеля.

458. Яка азимутальна пряма проекція за характером спотворень належить до рівнопроміжних за напрямом меридіанів?

- а. неперспективна Ламберта
- б. стереографічна
- в. ортографічна
- г. неперспективна Постеля.

459. Усі азимутальні сітки карт мають у відношенні спотворень наступні загальні властивості, до яких не належить:

- а. точкою нульових спотворень (ТНС) служить точка дотику глобуса з площиною (звичайно вона розташовується центрі карти)

- б. величини спотворень з видаленням усі сторони від ТНС зростають
- в. у точці нульових спотворень азимуту всіх напрямків не спотворюються
- г. зовнішній вигляд картографічних сіток і розподіл спотворень у перспективних азимутальних проекціях не залежать від положення центра проектування.

460. Визначте координати точки Р, яка є протилежною до точки А, про яку відомо, що вона за широтою віддалена від південного полюса на 38° , а від меридіана 180° на 96° у східному напрямку

- а. 38° пн. ш.; 84° сх. д.
- б. 52° пн. ш.; 96° сх. д.
- в. 38° пд. ш.; 96° зх. д.
- г. 62° пн. ш.; 96° сх. д.

461. Визначте числовий масштаб глобуса, на якому довжина відрізка екватора від точки 60° зх. д. до 120° сх. д. становить 40 см

- а. 1:2 000 000
- б. 1:5 000 000
- в. 1:20 000 000
- г. 1:50 000 000

462. Місцевий час на меридіані 154° сх. д. 18 год. 40 хв. Який місцевий час на цей момент на меридіані 16° зх. д.?

- а. 5 год 04 хв.
- б. 5 год 00 хв.
- в. 6 год 08 хв.
- г. 7 год 08 хв.

463. Опівдні за місцевим часом кут падіння сонячних променів у місті Житомирі ($50,25^\circ$ пн. ш.) становив 40° . На якій широті у цей день сонце перебувало у зеніті?

- а. $0,25^\circ$ пн. ш.
- б. $10,25^\circ$ пд. ш.
- в. $10,25^\circ$ пн. ш.
- г. $38,25^\circ$ пн. ш.

464. На першому етапі розвитку рекреаційної географії географи приділяли значну увагу:

- а. інвентаризації та оцінюванню рекреаційних ресурсів, насамперед, природних;
- б. проблемам територіальної організації рекреаційної діяльності;
- в. концепції територіальних рекреаційних систем;
- г. розробці принципів оптимального функціонування рекреаційного господарства.

465. Автор концепції територіальних рекреаційних систем –

- а. Д. Ніколаєнко;
- б. Н. В. Фоменко;
- в. П. Мироненко;
- г. В. Преображенський.

466. Рекреаційна географія –

- а. рекреаційна система, що являє собою об'єктивне і соціальне утворення, кероване й частково самокероване, складниками якого є рекреанти, природні й культурні комплекси, технічна інфраструктура, сфера обслуговування, виробнича сфера, трудові ресурси, система розселення й орган управління;
- б. форма організації рекреаційної діяльності на визначеній території, у межах якої досягається максимальний взаємозв'язок, просторова й функціональна координація

різноманітних підсистем, що беруть участь у реалізації рекреаційної функції;
в. галузь географічної науки, що вивчає закономірності формування, функціонування, динаміки та розміщення територіальних рекреаційних систем усіх типів і рангів;
г. комплексна наука, що поєднує в собі соціальні, техногенні та природні комплекси і має на меті відтворення психофізіологічних сил людини.

467. Об'єктом дослідження рекреаційної географії є:

а. рекреаційна система, що являє собою об'єктивне і соціальне утворення, кероване й частково самокероване, складниками якого є рекреанти, природні й культурні комплекси, технічна інфраструктура, сфера обслуговування, виробнича сфера, трудові ресурси, система розселення й орган управління;
б. форма організації рекреаційної діяльності на визначеній території, у межах якої досягається максимальний взаємозв'язок, просторова й функціональна координація різноманітних підсистем, що беруть участь у реалізації рекреаційної функції;
в. галузь географічної науки, що вивчає закономірності формування, функціонування, динаміки та розміщення територіальних рекреаційних систем усіх типів і рангів;
г. специфічні комплекси, які складаються з певного набору взаємопов'язаних елементів (територіальні рекреаційні системи, територіальні рекреаційні комплекси, соціокультурні системи, рекреаційне господарство в цілому).

468. Предметом дослідження рекреаційної географії є:

а. рекреаційна система, що являє собою об'єктивне і соціальне утворення, кероване й частково самокероване, складниками якого є рекреанти, природні й культурні комплекси, технічна інфраструктура, сфера обслуговування, виробнича сфера, трудові ресурси, система розселення й орган управління;
б. вивчення просторових закономірностей розміщення рекреаційних об'єктів і особливостей поведінки людей у процесі рекреаційної діяльності;
в. форма організації рекреаційної діяльності на визначеній території, у межах якої досягається максимальний взаємозв'язок, просторова й функціональна координація різноманітних підсистем, що беруть участь у реалізації рекреаційної функції;
г. окремі елементи (процеси і явища) і властивості оточуючого середовища різного генезису (природні, природно-антропогенні, соціально-економічні, історико-культурні).

469. У рекреаційній географії можна виділити чотири основні рівні дослідження, що забезпечують розв'язання певних науково-практичних завдань. Конструктивний охоплює—

а. розробка системи методів дослідження рекреаційних систем; виявлення чинників і вивчення умов формування рекреаційних районів; визначення параметрів їх аналізу;
б. прогнозування спонтанних і цілеспрямованих змін у рекреаційній системі; створення мережі рекреаційних районів;
в. виявлення закономірностей формування, динаміки, структури рекреаційних систем, їх територіальної диференціації й інтеграції, обґрунтування поняття рекреаційного району як предмета дослідження; вироблення принципів і критеріїв рекреаційного районування; розроблення понятійно-термінологічного апарату;
г. визначення параметрів дослідження, технології та методики оцінки територіальних рекреаційних систем та їх окремих елементів.

470. У рекреаційній географії можна виділити чотири основні рівні дослідження, що забезпечують розв'язання певних науково-практичних завдань. Інформаційний —

а. розробка системи методів дослідження рекреаційних систем; виявлення чинників і вивчення умов формування рекреаційних районів; визначення параметрів їх аналізу;
б. прогнозування спонтанних і цілеспрямованих змін у рекреаційній системі; створення мережі рекреаційних районів;

- в. здійснення міждисциплінарних зв'язків; характеристика рекреаційних районів, аналіз проблем і перспектив їхнього розвитку;
- г. вдосконалення понятійно-термінологічного апарату, розробка та вдосконалення принципів і критеріїв рекреаційного районування.
471. Рекреаційна географія є складником блоку дисциплін:
- а. суспільно-географічних (гуманітарних);
 - б. природничо-географічних;
 - в. теоретико-методологічних географічних;
 - г. соціально-економічних.
472. Базисна модель рекреаційної системи була створена:
- а. О. Бейдиком та О. Топчієвим;
 - б. В. Преображенським та Л. Мухіною;
 - в. О. Шаблієм та В. Джаманом;
 - г. В. Преображенським та О. Шаблієм.
473. Складниками рекреаційної системи є:
- а. природні ресурси, історичні ресурси, культурні та суспільні ресурси;
 - б. рекреаційні послуги, рекреаційний маркетинг і менеджмент, група відпочивальників;
 - в. група відпочивальників, природні та культурні комплекси, технічні системи, обслуговуючий персонал, орган управління;
 - г. природні комплекси, рекреанти, матеріально-технічна база, органи управління та обслуговування.
474. Центральною підсистемою рекреаційної системи є:
- а. рекреанти;
 - б. орган управління;
 - в. обслуговуючий персонал;
 - г. природні та рекреаційні комплекси.
475. Підсистема "Рекреанти":
- а. є визначальною при створенні рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.;
 - б. визначає вимоги до інших елементів рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;
 - в. характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;
 - г. характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою.
476. Підсистема "рекреаційні ресурси й умови": є визначальною при створенні рекреаційної системи. Ця підсистема
- а. характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.;
 - б. визначає вимоги до інших елементів рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;
 - в. характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;
 - г. характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою.

477. Підсистема "Матеріально-технічна база МТБ та інфраструктура" рекреації: є визначальною при створенні рекреаційної системи. Ця підсистема

- а. характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.;
- б. визначає вимоги до інших елементів рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;
- в. характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;
- г. забезпечує оптимальні умови ефективної діяльності інших елементів і рекреаційної системи загалом. На неї покладається розробка прогнозів рекреаційних потреб, балансів ресурсів, здійснення інформаційного, нормативно-законодавчого забезпечення та координація рекреаційної діяльності.

478. Підсистема "Обслуговуючий персонал":

- а. характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою;
- б. визначає вимоги до інших елементів рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;
- в. характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;
- г. є визначальною при створенні рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.

479. Підсистема "Управлінські системи" :

- а. характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою;
- б. забезпечує оптимальні умови ефективної діяльності інших елементів і рекреаційної системи загалом. На неї покладається розробка прогнозів рекреаційних потреб, балансів ресурсів, здійснення інформаційного, нормативно-законодавчого забезпечення та координація рекреаційної діяльності;
- в. визначає вимоги до інших елементів рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;
- г. є визначальною при створенні рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.

480. Однією із властивостей рекреаційної системи є різноманітність –

- а. визначення рекреаційної ємності території та максимально допустимих рекреаційних навантажень;
- б. це властивість, що характеризує мінливість рекреаційної системи у часі;
- в. відображає здатність рекреаційної системи протистояти зовнішнім і внутрішнім (що йдуть від підсистем) впливам;
- г. властивість, що засвідчує можливість розподілу безлічі на підмножини, класифікацію рекреаційної системи, а також об'єктивні відмінності різних рекреаційних систем.

481. Однією із властивостей рекреаційної системи є динамічність –

- а. властивість, що засвідчує можливість розподілу безлічі на підмножини, класифікацію рекреаційної системи, а також об'єктивні відмінності різних рекреаційних систем;
- б. це властивість, що характеризує мінливість рекреаційної системи у часі;
- в. відображає здатність рекреаційної системи протистояти зовнішнім і внутрішнім (що йдуть

від підсистем) впливам;

г. розробка та впровадження комплексу заходів, спрямованих на збільшення територіального рекреаційного потенціалу.

482. Однією із властивостей рекреаційної системи є стійкість –

- а. властивість, що засвідчує можливість розподілу безлічі на підмножини, класифікацію рекреаційної системи, а також об'єктивні відмінності різних рекреаційних систем;
- б. це властивість, що характеризує мінливість рекреаційної системи у часі;
- в. відображає здатність рекреаційної системи протистояти зовнішнім і внутрішнім (що йдуть від підсистем) впливам;
- г. визначає наявні супідрядності рекреаційної системи, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів.

483. Однією із властивостей рекреаційної системи є комфортність –

- а. вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих рекреаційних систем вимогам відпочивальників;
- б. властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;
- в. визначає наявні супідрядності рекреаційної системи, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів;
- г. вивчення внутрішнього та зовнішнього попиту на рекреаційні послуги.

484. Рекреація – це:

- а. відновлення чи відтворення фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності;
- б. природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;
- в. складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем: рекреаційних ресурсів, рекреантів, обслуговуючого персоналу й органу управління, які взаємодіють на певній території;
- г. активний відпочинок на природі, з використанням всіх природних ресурсів з лікувальною метою.

485. Однією із властивостей рекреаційної системи є ефективність –

- а. вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих рекреаційних систем вимогам відпочивальників;
- б. властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;
- в. визначає наявні супідрядності рекреаційної системи, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів;
- г. оцінка рекреаційних ресурсів та ефективності їх використання.

486. Землі на захід від меридіану 49°32'56" західної довготи, що був визначений Тордесільяським договором, відійшли до

- а. Шотландії
- б. Іспанії
- в. Португалії
- г. Італії

487. Однією із властивостей рекреаційної системи є ієрархічність –

- а. вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих РС вимогам відпочивальників;
- б. властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при

цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;
в. визначає наявні супідрядності рекреаційної системи, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів;
г. прогнозування розвитку й оптимізації функціонування туристично-рекреаційного господарства.

488. Однією із властивостей рекреаційної системи є надійність –

а. властивість, що вказує на безвідмовність функціонування рекреаційної системи;
б. вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих рекреаційних систем вимогам відпочивальників;
в. властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;
г. вивчення внутрішнього та зовнішнього попиту на рекреаційні послуги.

489. Історично-прогнозний аналіз:

а. уможлиблює визначення перспектив подальшого розвитку рекреаційної системи та форм її територіальної організації;
б. забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається;
в. повинен бути спрямованим на поєднання компонентного (предметного і функціонального) та генетичного і прогнозного аспектів формування, динаміки та розвитку рекреаційної системи;
г. використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування.

490. Системний підхід:

а. уможлиблює визначення перспектив подальшого розвитку рекреаційної системи та форм її територіальної організації;
б. забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається;
в. повинен бути спрямованим на поєднання компонентного (предметного і функціонального) та генетичного і прогнозного аспектів формування, динаміки та розвитку рекреаційної системи;
г. виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання.

491. Системно-структурний метод –

а. уможлиблює визначення перспектив подальшого розвитку рекреаційної системи та форм її територіальної організації;
б. забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається;
в. повинен бути спрямованим на поєднання компонентного (предметного і функціонального) та генетичного і прогнозного аспектів формування, динаміки та розвитку рекреаційної системи;
г. передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається РС (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз).

492. Компонентний метод –

а. передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається рекреаційна система (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми)

зв'язані між собою (структурний аналіз);

б. використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування;

в. виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання;

г. уможлиблює визначення перспектив подальшого розвитку рекреаційної системи та форм її територіальної організації.

493. Метод рекреаційного зонування та районування –

а. передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається рекреаційна система (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз);

б. використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування;

в. виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання;

г. забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається.

494. Картографічний метод дослідження –

а. передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається рекреаційна система (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз);

б. використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування;

в. виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання;

г. уможлиблює визначення перспектив подальшого розвитку рекреаційної системи та форм її територіальної організації.

495. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть діалектичного –

а. поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку;

б. враховування попереднього розвитку об'єкта;

в. описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;

г. оцінка рекреаційних ресурсів та ефективності їх використання.

496. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть генетичного –

а. поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку;

б. враховування попереднього розвитку об'єкта;

в. описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;

г. вивчення внутрішнього та зовнішнього попиту на рекреаційні послуги.

497. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть дескриптивного –

а. поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку;

б. враховування попереднього розвитку об'єкта;

- в. описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;
- г. оцінка рекреаційних ресурсів та ефективності їх використання.

498. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть біхевіористичного –

- а. вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності рекреаційної системи;
- б. одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв;
- в. моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах;
- г. поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку.

499. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть інтегрального –

- а. вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності рекреаційної системи;
- б. описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;
- в. моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах;
- г. одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв.

500. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть конструктивного –

- а. вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності рекреаційної системи;
- б. одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв;
- в. моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах;
- г. враховування попереднього розвитку об'єкта.

501. Колообіг речовин відбувається внаслідок

- а. Об'єднання колообігів окремих елементів за допомогою двох джерел енергії: космічної та внутрішньої енергії Землі.
- б. Переміщення поверхневих і підземних вод та продуктів вивітрювання гірських порід
- в. Синтезу живої речовини зеленими рослинами з елементів неживої природи
- г. Переміщення повітряних мас

502. Серед хімічних елементів найбільше поширений у природі колообіг

- а. Кисню
- б. Азоту
- в. Вуглецю
- г. Водню

503. Організми, які споживають первинну органічну речовину і переводять її в інші форми (тварини, паразитичні рослини), називають

- а. Продуценти
- б. Консументи
- в. Редуценти
- г. Правильної відповіді немає

504. Групу організмів-консументів поділяють на три підгрупи. Консументи першого порядку – це

- а. Хижаки і паразити, що поїдають хижих тварин і паразитів
- б. Хижаки і паразити, що живуть завдяки травоядним тваринам;
- в. Травоядні тварини, або фітофаги, тобто споживачі органічної речовини, утвореної

рослинами та хемосинтезуючими бактеріями;
г. Хижаки і паразити, споживачі органічної речовини.

505. Групу організмів-консументів поділяють на три підгрупи. Консументи третього порядку – це
- а. Хижаки і паразити, що поїдають хижих тварин і паразитів
 - б. Хижаки і паразити, що живуть завдяки травоядним тваринам;
 - в. Травоядні тварини, або фітофаги, тобто споживачі органічної речовини, утвореної рослинами та хемосинтезуючими бактеріями;
 - г. Хижаки і паразити, споживачі органічної речовини
506. Учені виділили декілька біогеохімічних регіонів. Регіон, для якого характерні біологічні реакції організмів, що визначаються достатнім вмістом кобальту, міді, йоду, іноді дефіцитом калію, рухомого марганцю і часто нестачею фосфору, називають
- а. Лісостеповий, степовий чорноземний
 - б. Тайгово-лісовий нечорноземний,
 - в. Сухостеповий, напівпустельний і пустельний
 - г. Лісостеповий, сухостеповий
507. Учені вважають, що життя зародилося в
- а. Протерозойській ері
 - б. Архейській ері
 - в. Кайнозойській ері
 - г. Мезозойській ері
508. В архейську еру відбулися значні події в еволюції органічного світу. Серед яких
- а. Розвиваються прокаріоти
 - б. Поява двобічної симетрії та інша диференціація тіла
 - в. Виникнення плоских і круглих червів
 - г. Літосферні плити зайняли положення, близьке до сучасного, і стали фундаментом у розподілі океану і суходолу
509. Які значні події в еволюції органічного світу відбулися в архейську еру
- а. виникнення плоских і круглих червів
 - б. виникнення членистоногих
 - в. виникли автотрофні організми - зелені фотосинтезуючі рослини, які збагатили киснем атмосферу і гідросферу
 - г. наприкінці цієї ери з'явилася людина, яка тепер стала важливим чинником зміни природного довкілля
510. Які із зазначених подій в еволюції органічного світу відбулися в архейську еру
- а. Виникнення членистоногих
 - б. Виникнення голкошкірих
 - в. Виник озоновий горизонт в атмосфері
 - г. Характерний альпійський орогенез, що охопив Євразію і Америку
511. Серед значних подій в еволюції органічного світу виберіть ті, що відбулися в архейську еру
- а. Живі організми перебралися на суходіл
 - б. Виникнення голкошкірих
 - в. Виникнення найдавніших хордових - безчерепних, представником яких в сучасній фауні є ланцетник
 - г. Протягом палеогену суходіл покривали тропічні й субтропічні ліси, які названі "полтавською флорою"

512. Із даних фактів виберіть ті які характерні для архейської ери
- а. Виникнення плоских і круглих червів
 - б. Виникнення голкошкірих
 - в. Виник статевий процес і комбінативна мінливість
 - г. Північні материки в той час були з'єднані суходільними мостами, тому у флорі трапляються північноамериканські види
513. Найсуттєвіші події у протерозойську еру
- а. Розвиваються прокаріоти
 - б. Поява двобічної симетрії та інша диференціація тіла
 - в. Живі організми перебралися на суходіл
 - г. Північніше помірних широт аж до островів Шпіцбергена і Гренландії поширилися листопадні широколистяні ліси, у яких траплялися й субтропічні види
514. Які значні події в еволюції органічного світу відбулися у протерозойську еру
- а. Розвиваються прокаріоти
 - б. Виникли автотрофні організми - зелені фотосинтезуючі рослини, які збагатили киснем атмосферу і гідросферу
 - в. Виникнення плоских і круглих червів
 - г. Північніше помірних широт аж до островів Шпіцбергена і Гренландії поширилися листопадні широколистяні ліси, у яких траплялися й субтропічні види
515. Які із зазначених подій в еволюції органічного світу відбулися у протерозойську еру
- а. Виникнення членистоногих
 - б. Виникли автотрофні організми - зелені фотосинтезуючі рослини, які збагатили киснем атмосферу і гідросферу
 - в. Виник озоновий горизонт в атмосфері
 - г. Серед хребетних - ссавці і птахи (беззубі) зайняли панівне становище
516. Серед значних подій в еволюції органічного світу виберіть ті, що відбулися у протерозойську еру
- а. Виник озоновий горизонт в атмосфері
 - б. Живі організми перебралися на суходіл
 - в. Виникнення голкошкірих
 - г. Наприкінці палеогену почалося похолодання, яке стало причиною витіснення полтавської субтропічної флори широколистяними листопадними лісами
517. Із даних фактів виберіть ті які характерні для протерозойської ери
- а. виникнення найдавніших хордових - безчерепних, представником яких в сучасній фауні є ланцетник
 - б. виник статевий процес і комбінативна мінливість
 - в. виникли багатоклітинні організми - еукаріоти (з грец. добре, і горіх)
 - г. Наприкінці пермі вимерло багато морських видів, в тому числі представників голкошкірих
518. Фанерозой поділяють на три ери
- а. кайнозойську, мезозойську та архейську
 - б. палеозойську, мезозойську і кайнозойську
 - в. протерозойську, мезозойську і кайнозойську
 - г. архейську, протерозойську, палеозойську
519. Витоки ареалогії або хорології (науки про поширення живих організмів) сягають

- а. IV—III ст. до нашої ери,
 - б. IV—III ст. нашої ери
 - в. VI—VIII ст. нашої ери
 - г. V—VII ст. нашої ери
520. Новітній етап становлення хорології пов'язують з іменами
- а. О. Гумбольдта, який опублікував працю "Ідеї про географію рослин"
 - б. Аристотеля і Теофраста, які вперше зробили спробу систематичного опису середземноморської фауни та флори
 - в. М. Мензбіра, який значно деталізував історію біогеографії
 - г. А. Вороновим, який дав бурхливий розвиток ботаніко-географічних, зоогеографічних, екологічних досліджень і виникнення біоценології.
521. Ареали вищого порядку, які охоплюють декілька, але не більше трьох материків, називають
- а. полі- або мультирегіональними
 - б. трансрегіональними
 - в. космополітичними
 - г. транскосмополітичними
522. Рухомі межі ареалу, які розширюють ареал, називають
- а. прогресивні
 - б. регресивні
 - в. пульсуючі
 - г. синергічні
523. Чинники середовища, які також можуть сприяти або ж гальмувати розселення організмів, або види симбіотичного плану, які сприяють розселенню організмів (світло, тепло, тиск, вітер, вода та ін.), є
- а. біотичними
 - б. абіотичними
 - в. антропічні
 - г. правильної відповіді немає
524. Із майже семи тисяч видів рослин близько 90% - ендеміки на
- а. Капському півострові на півдні Африки
 - б. Скандинавському півострові на півночі Європи
 - в. півострові Індостан на півдні Азії
 - г. півострові Малакка на південному сході Азії
525. В Україні високим ендемізмом, де проростає понад 240 видів ендемічних рослин, характеризуються
- а. гори Карпати
 - б. Кримські гори
 - в. Полісся
 - г. Поділля
526. Яскраво вираженим ендемізмом, де з 600 видів рослин і удвічі більше тварин 3/4 становлять ендеміки, характеризується озеро
- а. Світязь
 - б. Танганіка
 - в. Байкал
 - г. Ньяса

527. Релікти, які пов'язують із материковими зледенінням, називають
- а. геоморфологічні
 - б. кліматичні
 - в. формаційні
 - г. едафічні
528. Період іспанських завоювань називають в Америці називають
- а. Реконкіста
 - б. Конкіста
 - в. Алія
 - г. Екходус
529. За даними Г. Огуреевої, розміщено на висотах понад 500 м над рівнем моря (н. р. м.) від всієї поверхні суходолу Землі
- а. 48%
 - б. 27 %
 - в. 11%
 - г. 2%
530. Яка країна витіснила Голландію у 18 ст. із глобальної торгівлі
- а. Венеція
 - б. Швеція
 - в. Османська імперія
 - г. Англія
531. Австралійські мисливці, за орієнтовними оцінками випалювали савани і буш з метою полювання, в результаті виникли
- а. заліснені території
 - б. пірогенні ландшафти
 - в. заболочені ландшафти
 - г. культурні ландшафти
532. У неоліті подією глобального значення стала заміна типу господарства
- а. виникли рибальство і збиральництво
 - б. виникли землеробство і скотарство
 - в. бджолярство
 - г. кочове мисливство
533. Існують чинники, які стимулюють удосконалення господарського укладу
- а. зростання населення і збільшення особистих потреб
 - б. покращення мисливських знарядь
 - в. зменшення населення
 - г. зменшення особистих потреб
534. Згідно з однією з гіпотез початок культивування культурних рослин був справою жінок на пагорбах
- а. Курдистану
 - б. Деканського нагір'я
 - в. Тибету
 - г. Гвіанського нагір'я

535. Оберіть із переліку країн, що розвивається державу, яка за сукупністю макроекономічних критеріїв може бути віднесена до нових індустріальних країн
- а. Нігерія
 - б. Кабо-Верде
 - в. Нікарагуа
 - г. КНР
536. Окупований регіон світу
- а. Західна Сахара
 - б. Сулавесі
 - в. Сілезія
 - г. Саар
537. Для островів властиві нелітаючі форми птахів і комах. Це пояснюють
- а. відсутністю на таких островах хижаків, які їх знищують.
 - б. малою площею островів
 - в. видовими особливостями, які зберігаються і на островах
 - г. великою площею островів
538. Цю державу можна віднести до андських країн:
- а. Колумбія
 - б. Суринам
 - в. Гайана
 - г. Мексика
539. За якою ознакою здійснюється поділ атмосфери на граничний шар (шар тертя) та вільну атмосферу:
- а. за взаємодією з підстилаючою поверхнею
 - б. за складом повітря
 - в. за характером зміни температури повітря з висотою
 - г. за характером фізико-хімічних процесів
540. Про яке явище йдеться: "Забарвлення небосхилу червоними, оранжевими та жовтими кольорами від прямих сонячних променів при сході або заході Сонця":
- а. Зоря
 - б. Сутінки
 - в. Зміна забарвлення прямого сонячного світла
 - г. Блакитний колір неба
541. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть казуального –
- а. визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;
 - б. пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;
 - в. рекреант розглядається як частина довкілля;
 - г. моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах.
542. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть раціоналістичного –
- а. визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;
 - б. пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;

- в. рекреант розглядається як частина довкілля;
- г. вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності рекреаційної системи.

543. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть екологічного –

- а. визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;
- б. пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;
- в. рекреант розглядається як частина довкілля;
- г. одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв.

544. Гравітаційні моделі –

- а. поєднанні наявних природних, містобудівних, інженерних, економічних, психологічних, соціальних і медичних чинників, які впливають на формування і розвиток рекреаційних систем. Моделі не тільки зберігають різноманітну інформацію про географічний об'єкт, але й уможливають проведення його математичного аналізу;
- б. можливості імітувати реагування системи на різноманітні зовнішні впливи, робити перестановку ресурсів у системі, змодельовати будь-який основний вплив, оцінювати його результати й обирати найкраще з погляду заданого критерію;
- в. розкриванні закономірності просторової взаємодії у географічних явищах. Ці моделі дають змогу враховувати привабливість і місткість рекреаційних зон, можливості транспортної системи, використовувати систему розселення для розрахунку розподілу потоків відпочивальників, що виїжджають на короткотривалий відпочинок;
- г. прогнозування спонтанних і цілеспрямованих змін у рекреаційній системі; створення мережі рекреаційних районів.

545. Імітаційне моделювання –

- а. поєднання наявних природних, містобудівних, інженерних, економічних, психологічних, соціальних і медичних чинників, які впливають на формування і розвиток рекреаційних систем. Моделі не тільки зберігають різноманітну інформацію про географічний об'єкт, але й уможливають проведення його математичного аналізу;
- б. можливості імітувати реагування системи на різноманітні зовнішні впливи, робити перестановку ресурсів у системі, змодельовати будь-який основний вплив, оцінювати його результати й обирати найкраще з погляду заданого критерію;
- в. розкриванні закономірності просторової взаємодії у географічних явищах. Ці моделі дають змогу враховувати привабливість і місткість рекреаційних зон, можливості транспортної системи, використовувати систему розселення для розрахунку розподілу потоків відпочивальників, що виїжджають на короткотривалий відпочинок;
- г. визначенні параметрів дослідження, технології та методики оцінки територіальних рекреаційних систем та їх окремих елементів.

546. При розграфці топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 25 000, беруть аркуш масштабу:

- а. 1:1 000 000 і ділять на 144;
- б. 1:500 000 і ділять на 36;
- в. 1:100 000 і ділять на 4;
- г. 1:50 000 і ділять на 4.

547. Рекреаційна географія як наука сформувалась:

- а. на початку 70-их років XIX ст.;
- б. на початку 70-их років XX ст.;

- в. на початку 30-их років XX ст.;
- г. в кінці 70-их років XIX ст.

548. Територіальна організація розселення населення Німеччини може бути охарактеризована як:

- а. Моноцентрична
- б. Поліцентрична
- в. Прибережна
- г. Лінійна

549. Держава-член ЄС, яка створила найбільш розвинуту систему швидкісних залізничних магістралей в Європі

- а. Франція
- б. Румунія
- в. Росія
- г. Іспанія

550. Країна дунайського річкового басейну, яка критично залежить від р. Дунай у перевезенні експортних та імпорتنих товарів:

- а. Македонія
- б. Сербія
- в. Чехія
- г. Чорногорія

551. Рекреанти – це:

- а. група людей, що становить обслуговуючий персонал та орган управління в рекреаційній діяльності;
- б. ті, хто в даний час займається певним видом рекреаційної діяльності;
- в. ті, хто організовує рекреаційну діяльність;
- г. ті, хто в певний час у спеціально відведеному місці займається і організовує рекреаційну діяльність.

552. Рекреаційна індустрія – це:

- а. різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;
- б. природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;
- в. сукупність виробничих і невиробничих видів діяльності, спрямованих на створення товарів і послуг для рекреантів;
- г. це складна система взаємозв'язаних систем, які створені для задоволення рекреаційних потреб.

553. Для класифікації готелів за рівнем якості та асортиментом послуг, присвоєнню готелю певного класу застосовуються:

- а. у різних країнах "зірки", "літери", "ключі", "корони", "лелеки" тощо;
- б. у всіх країнах світу "зірки";
- в. у країнах Європи – "зірки", а у Америці – "корони";
- г. у країнах Європи – "зірки", в Америці – "корони", а в країнах Азії – "діаманти".

554. Попри світового значення поклади нафти ця країна перебуває в постійному стані економічної кризи:

- а. ОАЕ
- б. Афганістан
- в. Венесуела
- г. Румунія

555. Ресурси – це:

- а. складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем, які взаємодіють на певній території;
- б. природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;
- в. це певні об'єкти та системи живої та неживої природи, компоненти природного середовища, що оточують людину;
- г. будь-які джерела отримання необхідних людям матеріальних і духовних благ, які можна реалізувати при існуючих технологіях і соціально-економічних відносинах.

556. Рекреаційні ресурси –

- а. природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;
- б. складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем, які взаємодіють на певній території;
- в. будь-які джерела отримання необхідних людям матеріальних і духовних благ, які можна реалізувати при існуючих технологіях і соціально-економічних відносинах;
- г. матеріальна передумова формування рекреаційної галузі народного господарства, її ресурсна база.

557. Природні рекреаційні ресурси – це:

- а. різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;
- б. природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;
- в. об'єкти чи комплекси об'єктів, що відображають історію походження та розвиток суспільства;
- г. природні лікувальні речовини, які використовуються для не медикаментозного лікування на курортах і в поза курортних умовах.

558. Культурні рекреаційні ресурси – це:

- а. різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;
- б. природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;
- в. об'єкти чи комплекси об'єктів, що відображають історію походження та розвиток суспільства;
- г. це сукупність створених у процесі історичного розвитку даної території пам'ятників та церков матеріальної і духовної культури, що є об'єктами туристського інтересу.

559. Матеріальні рекреаційні ресурси – це:

- а. різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;
- б. природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з

- метою задоволення рекреаційних потреб;
 - в. об'єкти чи комплекси об'єктів, що відображають історію походження та розвиток суспільства;
 - г. технічні об'єкти, що використовуються для забезпечення життєдіяльності відпочиваючих.
560. Будівлі, транспортні засоби, устаткування належать до:
- а. природних рекреаційних ресурсів;
 - б. матеріальних рекреаційних ресурсів;
 - в. культурних рекреаційних ресурсів;
 - г. технічних рекреаційних ресурсів.
561. Внутрішнє море, яке критично важливе для міжнародного транзиту товарів водним шляхом:
- а. Саргасове
 - б. Мармурове
 - в. Південно-Китайське
 - г. Аравійське
562. Із 1949 р. і до сьогодні політико-правовий статус цього острова до кінця не визначений:
- а. Ян-Маєн
 - б. Шпіцберген
 - в. Ніуе
 - г. Тайвань
563. Головними країнами, які практикують створення готелів-курортів, стали:
- а. Майямі, США, Великобританія, Франція, Іспанія, Німеччина, Канада, Австралія, Австрія, Бразилія, Португалія;
 - б. Бразилія, Португалія, Іспанія, Фіджі, Малайзія, Таїланд, Сейшельські Острови, Мексика, Мартініка й багато інших;
 - в. Португалія, Іспанія, США, Великобританія, Франція, Мексика, Австралія, Греція, Італія, Швеція та Монако;
 - г. Таїланд, Монако, Багамські острови, Іспанія, Франція, Мексика та США.
564. Країна із переліку не належить до ЄС і НАТО
- а. Швейцарія
 - б. Австрія
 - в. Ірландія
 - г. Греція
565. Країна Європейського Союзу, яка приваблює значні інвестиції за рахунок низької ставки оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності:
- а. Швеція
 - б. Норвегія
 - в. Ірландія
 - г. Північна Македонія
566. Яка стародавня цивілізація зародилась в межах Північної Африки
- а. Мохенджо-Даро
 - б. Трипільська
 - в. Месопотамська
 - г. Карфагенська
567. Екологічний ландшафтознавчий моніторинг –

- а. це систематичні спостереження за екологічним станом ландшафтних комплексів з метою контролю негативних змін природного середовища внаслідок антропогенного впливу і оперативної розробки відповідної екологічної політики
 - б. оцінка природних і соціально-економічних можливостей ландшафтних комплексів певної території, тобто рекреаційних ресурсів, для організації відпочинку
 - в. оцінка ландшафтних комплексів з точки зору їх виділення як можливих природоохоронних територій
 - г. розробка схеми або проекту найбільш раціонального територіально- господарського устрою території з метою забезпечення оптимальних умов для розвитку промислового і сільськогосподарського виробництва
568. Ця африканська держава ніколи не була колонією європейських метрополій
- а. Руанда
 - б. Джибуті
 - в. Західна Сахара
 - г. Ліберія
569. Скористалися ресурсним потенціалом і досягли порівняно високого рівня життя населення африканські держави
- а. Габон і Ботсвана
 - б. Гана і Гвінея
 - в. Сомалі і Кенія
 - г. Мозамбік і Танзанія
570. Суть ландшафтно-меліоративних досліджень полягає в
- а. оцінці ландшафтних комплексів з точки зору необхідності і можливостей їх меліорації
 - б. вивченні географічних закономірностей організації, функціонування і розвитку територіальних систем відпочинку
 - в. оцінці ландшафтних комплексів з точки зору їх виділення як можливих природоохоронних територій
 - г. дослідженні ландшафтних передумов виникнення і поширення захворювань
571. Прикладом якісних показників меліоративної оцінки є
- а. механічний склад ґрунтів (піщаний, супіщаний, легкосуглинковий)
 - б. відсоток вмісту гумусу в ґрунтах (наприклад, 5-6 %)
 - в. показник кислотності ґрунтів (рН) в умовних структурах (наприклад, 5,6)
 - г. бальна оцінка як окремих показників природних умов, так і всього ландшафтного комплексу
572. Прикладом кількісних показників меліоративної оцінки є
- а. відсоток вмісту гумусу в ґрунтах (наприклад, 5-6 %)
 - б. оцінка, що виражається певними словосполученнями, які передають ступінь сприятливості або схильності, наприклад, сильна (середня, слабка) схильність до ерозії
 - в. механічний склад ґрунтів (піщаний, супіщаний, легкосуглинковий)
 - г. правильної відповіді немає
573. Переважна більшість готельного фонду припадає на три регіони:
- а. Європу, Америку й Азійсько-Тихоокеанський регіон;
 - б. Європу, Африку та Америку;
 - в. Америку, Європу та Центральну Азію;
 - г. Азію, Африку, Америку.

574. До числа 5 найбільших міста Африки можна віднести
- Туніс
 - Лагос
 - Ніамей
 - Лілонгве
575. Найбільший фосфоритний пояс сформувався в районі
- Драконових гір
 - гір Атласу
 - Ефіопського нагір'я
 - Внутрішнього нагір'я Мадагаскару
576. Найбільше значення для економіки цієї країни має розташування в її межах мідного поясу
- Марокко
 - Замбія
 - Єгипет
 - Габон
577. Товарне рільництво у багатьох країнах Африки усе ще має монокультурний характер, тобто спеціалізується практично на одній чи декількох культурах, зокрема Кенія на
- какао і арахісі
 - каві і чаї
 - ванілі і кайєннському перці
 - бананах і цитрусових
578. Орієнтовна чисельність населення Австралії становить
- 55 млн ос.
 - 45 млн ос.
 - 35 млн ос.
 - 25 млн ос.
579. Абсолютний розмір ВВП Австралії дозволяє їй входити
- в число 5 найбільших економік світу
 - в число 10 найбільших економік світу
 - в число 15 найбільших економік світу
 - в число 20 найбільших економік світу
580. Антропічний напрям біогеографічних досліджень
- Застосовується тоді, коли знання теперішніх особливостей природного середовища недостатньо, пояснення сучасного поширення і теперішнього місцеположення шукають в еволюції життя на нашій планеті
 - Займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропічного чинників.
 - Застосовується у випадку, коли дослідження впливу біотичних і антропічних чинників на живі організми дають змогу не тільки з'ясувати причини змін у сучасному поширенні й розміщенні біоти, а й запропонувати практикам дійові заходи для виправлення негативної ситуації з метою досягнення оптимальних результатів.
 - Вивчає взаємовідношення між живими організмами та їхнім природним (і природно-антропогенним) довкіллям.
581. Продуктивність фітомаси суходолу більше як удвічі

- а. Перевищує продуктивність океану
 - б. Менша, ніж продуктивність океану
 - в. Перевищує біомасу рослин
 - г. Менша, ніж біомаса рослин
582. В океані біомаса тварин приблизно у 20 разів
- а. Перевищує біомасу рослин
 - б. Менша, ніж біомаса рослин
 - в. Перевищує продуктивність океану
 - г. Менша, ніж продуктивність океану
583. У географічній оболонці біомаса становить від її загальної маси
- а. Дуже велику частку
 - б. Дуже малу частку
 - в. Велику частку
 - г. Середню частку
584. Чотири з хімічних елементів наявні у всіх без винятку ландшафтних системах. Це
- а. кисень, азот, кремній, вуглець
 - б. кисень, водень, азот і йод
 - в. кисень, вуглець, водень, азот
 - г. кремній, вуглець, водень, азот
585. У межах Франції поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:
- а. остерія й піццерія;
 - б. кафешантан;
 - в. трактир;
 - г. кнайпа.
586. Тематичний парк – це:
- а. сегмент світової індустрії туризму із багатомільярдними капіталовкладеннями й прибутками;
 - б. різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;
 - в. сегмент, що передбачає розробку захоплюючої теми, покладеної в основу роботи парку. Цій темі підпорядковані всі вистави й атракціони, що пропонує парк;
 - г. природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб.
587. Найбільшою в світі вважається мережа тематичних парків:
- а. Німеччини;
 - б. Франції;
 - в. Італії;
 - г. США.
588. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо всі площі одиниць політико-адміністративного поділу зафарбовують певним кольором різної насиченості, яким присвоюється певні кількісні величини явища?
- а. якісного фону
 - б. картодіаграм

- в. картограм
 - г. крапковий
589. Найбільше місто, транспортний вузол Західної Австралії
- а. Мельбурн
 - б. Аделаїда
 - в. Брісбен
 - г. Перт
590. Найбільш освоєний і економічно розвинутий район Австралії —
- а. Південно-Східний
 - б. Північно-Східний
 - в. Південно-Західний
 - г. Південно-Східний
591. Окрім іспанської та португальської мов в Латинській Америці закріпилися в статусі офіційних
- а. німецька і гельська
 - б. хінді та бенгальська
 - в. італійська та китайська
 - г. французька та англійська
592. Головне завдання рекреаційно-ландшафтознавчих досліджень —
- а. оцінка природних і соціально-економічних можливостей ландшафтних комплексів певної території, тобто рекреаційних ресурсів, для організації відпочинку
 - б. оцінка ландшафтних комплексів з точки зору їх виділення як можливих природоохоронних територій
 - в. систематичні спостереження за екологічним станом ландшафтних комплексів з метою контролю негативних змін природного середовища внаслідок антропогенного впливу і оперативної розробки відповідної екологічної політики
 - г. розробка схеми або проекту найбільш раціонального територіально- господарського устрою території з метою забезпечення оптимальних умов для розвитку промислового і сільськогосподарського виробництва
593. Федеративні держави Латинської Америки
- а. Куба і Ямайка
 - б. Перу і Колумбія
 - в. Мексика і Венесуела
 - г. Сальвадор і Коста-Ріка
594. Пільгове оподаткування для зареєстрованих іноземних компаній пропонують
- а. Коста-Ріка і Ямайка
 - б. Перу і Колумбія
 - в. Сент-Вінсент і Гренадіни, Багамські острови
 - г. Парагвай, Уругвай
595. "Столиця" грального бізнесу США:
- а. Париж;
 - б. Лас-Анжелес;
 - в. Чикаго;
 - г. Лас-Вегас.
596. У регіональну організацію "Загальний ринок країн південного конуса" (МЕРКОСУР) входять

- а. Венесуела і Куба
- б. Мексика і Нікарагуа
- в. Аргентина та Бразилія
- г. Перу і Еквадор

597. У структурі рекреаційних ресурсів виділяють дві складові:

- а. природну та антропогенну;
- б. природну і соціально-культурну;
- в. екологічну та соціальну;
- г. антропогенну і екологічну.

598. У регіональну міжнародну організацію "Карибське співтовариство і Карибський спільний ринок" входить

- а. Чилі
- б. Сальвадор
- в. Гренада
- г. Перу

599. Чинниками, які лімітують (обмежують) рекреаційну діяльність вважають

- а. кількість днів з середньою добовою температурою повітря понад +25°C влітку і нижче -25°C взимку
- б. мальовничість берегів, якість пляжів, чистота повітря та води і забезпеченість території питною водою, наявність лісів та їх породний склад, наявність грибів, ягід, лікарських рослин
- в. техногенне забруднення водою або територій
- г. наявність вогнищ збудників інфекційних захворювань

600. Найбільш урбанізовані країни Латинської Америки

- а. Мексика і Суринам
- б. Сальвадор і Гаїті
- в. Уругвай і Аргентина
- г. Болівія і Перу

601. Чинниками, які перешкоджають рекреаційній діяльності вважають

- а. наявність вогнищ збудників інфекційних захворювань
- б. кількість днів з заморозками
- в. кількість днів з сильним вітром (понад 15 м/сек)
- г. кількість днів з пиловими бурями

602. Особи європеїдно-негроїдного походження

- а. креоли
- б. самба
- в. мулати
- г. метиси

603. Особи індіансько-негроїдного походження

- а. креоли
- б. самба
- в. мулати
- г. метиси

604. Область є частиною історико-географічного регіону Південна Бессарабія

- а. Житомирська
 - б. Миколаївська
 - в. Одеська
 - г. Херсонська
605. Крим є частиною українського історико-географічного регіону:
- а. Бессарабія
 - б. Буджак
 - в. Таврія
 - г. Колхіда
606. У 2020 р. цей продукт вийшов на перше місце в товарній структурі експорту України
- а. текстиль
 - б. машини і устаткування
 - в. продовольчі товари та сільськогосподарська продукція
 - г. фармацевтична продукція
607. У 2020 р. сальдо зовнішньої торгівлі України із країнами ЄС було від'ємним за рахунок імпорту у першу чергу великої кількості
- а. металів і виробів із них
 - б. одягу і текстилю
 - в. машин, устаткування і транспорту
 - г. мінеральних продуктів
608. Виберіть із наведеного переліку дериваційну гідроелектростанцію
- а. Південноукраїнська
 - б. Трипільська
 - в. Тербле-Ріцька
 - г. Бурштинська
609. Місто знаходиться у межах етнографічного регіону Гуцульщина
- а. Дрогобич
 - б. Турка
 - в. Рахів
 - г. Свалява
610. До культурно-історичних рекреаційних ресурсів відносяться:
- а. археологічні, архітектурні пам'ятки, здобутки історії і культури минулого та сучасні архітектурні та техногенні шедеври;
 - б. території, які самі є ресурсом (протяжність, конфігурація, географічне положення), населення з його традиційною етнічною культурою, які забезпечують функціонування туристичної галузі в складі суспільно-географічного комплексу території шляхом розвитку виробничої та соціальної інфраструктури;
 - в. клімат та розподіл його складових протягом року, узбережжя морів та океанів, акваторії водойм та річок, мінеральні джерела, мальовничі ландшафти, національні природні парки тощо;
 - г. міста-курорти або курортні місцевості, міста — столичні та історичні центри.
611. Місто Опілля, в якому знаходиться історична пам'ятка, що входить до списку об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО
- а. Кам'янець-Подільський
 - б. Галич

- в. Рогатин
- г. Калуш

612. Великий залізничний вузол Рівненської області

- а. Красне
- б. Ходорів
- в. Здолбунів
- г. Кременчук

613. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо діаграмний знак характеризує величину явища розміщеного не у точці, а стосується усієї адміністративної одиниці?

- а. значків
- б. картограм
- в. крапковий
- г. картодіаграм

614. Рекреаційна інфраструктура –

- а. це природно-рекреаційний потенціал території, представлений сприятливим для відпочинку в будь-яку пору року кліматом, мальовничими краєвидами, іншими природно-географічними умовами;
- б. це об'єкти, створені людською працею (пам'ятки історії, культури, архітектури, музеї тощо) та об'єкти, до яких докладається людська праця з метою підтримки їх атрактивних якостей (пляжі, національні парки тощо);
- в. це підприємства розміщення, харчування, транспорту, екскурсійного обслуговування та проведення дозвілля тощо;
- г. це об'єкти антропогенного та природно походження.

615. Курорт у Івано-Франківській області

- а. Черче
- б. Хмільник
- в. Шаян
- г. Медобори

616. Від території якої держави Україну відділяє ділянка геометрично правильної форми і на її проведення вплинуло розмежування, що його запропонував лорд Керзон

- а. Польща
- б. Росія
- в. Молдова
- г. Білорусь

617. Які два міста-двійники (англ. twin-cities) розділяє українсько-російський кордон по спільній вулиці

- а. Мілове / Чертково
- б. Ужгород / Кошице
- в. Луганськ / Міллерово
- г. Довжанськ / Гуково

618. Чому оборона східних кордонів України ускладнена

- а. через те, що більшість з них рівнинні
- б. через те, що більшість з них річкові
- в. через те, що більшість з них гірські
- г. через те, що більшість з них озерні

619. Яке з великих міст Донбасу унаслідок російської окупації в 2014 р. опинилося поза контролем українського уряду
- а. Макіївка
 - б. Бахмут
 - в. Маріуполь
 - г. Лисичанськ
620. Способом картограм на географічних картах прийнято зображати:
- а. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці
 - б. спеціалізацію промислових об'єктів
 - в. геологічну будову
 - г. кліматичні характеристики
621. До об'єктів показу або атрактивних об'єктів відносять:
- а. архітектурні, археологічні, пов'язані з видатними подіями, життям та творчістю видатних людей, садиби та садово-паркові комплекси, замкові та культові комплекси;
 - б. ті об'єкти, які можуть бути включені до туру як елементами програмного забезпечення, так і входити до складу додаткових послуг, що надаються в місцях відпочинку;
 - в. музеї, театри та інші заклади культури, заклади шоу-бізнесу, виставки, поточні події культурного життя (концерти видатних митців та колективів, фестивалі тощо);
 - г. міста – столичні та історичні центри.
622. Залежно від часу утворення їхніх котловин озера поділяють на
- а. давні (мезозойські і палеогенові) та молоді (плейстоценово-голоценові)
 - б. тектонічні, льодовикові, річкові (стариці)
 - в. провальні (карстові та термокарстові), морські (лагуни, лимани, губи), вулканічні
 - г. Антропогенні та природні
623. У воді озер тундрової зони переважають
- а. іони кремнію та гідрокарбонатні
 - б. кальцію та гідрокарбонатні,
 - в. натрію та сульфатні (S042), або натрію і хлору.
 - г. золота та срібла
624. У воді озер лісової зони переважають –
- а. іони кремнію та гідрокарбонатні
 - б. кальцію та гідрокарбонатні,
 - в. натрію та сульфатні (S042), або натрію і хлору
 - г. золота та срібла
625. У воді озер степової зони переважають -
- а. іони кремнію та гідрокарбонатні
 - б. кальцію та гідрокарбонатні,
 - в. натрію та сульфатні (S042), або натрію і хлору.
 - г. золота та срібла
626. За умовами існування рослин і тварин озерні (стоячі) води поділяють на чотири типи:
- а. оліготрофні, мезотрофні, евтрофні і дистрофні.
 - б. ізотонічні, слабгіпотонічні, евригальні, гіпертонічні
 - в. тектонічні, льодовикові, річкові, провальні
 - г. Перетворені, слабперетворені, змінені

627. До первісних (диких) ландшафтів умовно можна віднести:

- а. високогірні території, незадіяні в господарюванні, та високі широти, де немає постійного населення, а провадяться тільки наукові роботи, та окремі території, що за своїми природними умовами непридатні для заселення;
- б. поселення, технічні об'єкти, кар'єри, рекультивовані землі, зрошувальне землеробство тощо;
- в. території, де панує привласнюючий тип господарювання з його обмеженими технологіями, наприклад, мисливські угіддя;
- г. території, де не ведеться господарська які призначені суто для туристичної діяльності.

628. Оліготрофні води зазвичай характерні для

- а. глибоких озер, бідних мінеральними сполуками азоту і фосфору.
- б. неглибоких озер, багатих азотом і фосфором та густою прибережною рослинністю
- в. мілководних озер з широкими і дуже пологими прибережними схилами, порослими гідрофільною рослинністю.
- г. правильної відповіді немає

629. Вода в них прозора, планктонні організми трапляються рідко, прибережні макрофіти займають невеликі ділянки, а тому кормові ресурси обмежені. Ці озера називають

- а. мезотрофні
- б. евтрофні
- в. оліготрофні
- г. карові

630. У глибинних горизонтах до існування пристосувалися деякі види холодолюбних риб, зокрема, форель озерна, сига, гольян. Це характерно для озер

- а. мезотрофних
- б. оліготрофних
- в. евтрофних високогірних
- г. корових

631. Мезотрофні води

- а. не такі глибокі, умови для формування фітопланктону в них кращі, тому й рясність організмів вища.
- б. характерні для глибоких озер, бідних мінеральними сполуками азоту і фосфору
- в. насичені відмерлими органічними рештками рослин і мають буре забарвлення. У такій воді мало кисню
- г. правильної відповіді немає

632. Евтрофні води

- а. характерні для глибоких озер, бідних мінеральними сполуками азоту і фосфору
- б. характерні для неглибоких озер, багатих азотом і фосфором та густою прибережною рослинністю
- в. насичені відмерлими органічними рештками рослин і мають буре забарвлення. У такій воді мало кисню
- г. правильної відповіді немає

633. В таких озерах вода має зеленкувато-коричневе забарвлення, вона слабопрозора і, зважаючи на багатство організмів, бідна на розчинений кисень. Це характерне для озер:

- а. мезотрофних
- б. оліготрофних

- в. евтрофних
- г. болотних

634. Дистрофними є

- а. мілководні озера з широкими і дуже пологими прибережними схилами, порослими гідрофільною рослинністю.
- б. глибокі озера, бідні мінеральними сполуками азоту і фосфору
- в. неглибокі озера, багаті азотом і фосфором та густою прибережною рослинністю
- г. правильної відповіді немає

635. Вода насичена відмерлими органічними рештками рослин і має буре забарвлення. У такій воді мало кисню, відповідно, й органічний світ небагатий. Це характерне для озер:

- а. мезотрофних
- б. оліготрофних
- в. дистрофних
- г. болотних

636. Холодні озера арктичних і альпійських областей з одним літнім періодом циркуляції Ж. Леме назвав

- а. мономіктичні
- б. диміктичні
- в. поліміктичні
- г. олігоміктичні

637. Серед природно-географічних рекреаційно-туристичних ресурсів найбільше значення для індустрії туризму й рекреаційної діяльності мають:

- а. геоморфологічні, тектонічні та біоресурси;
- б. погодно-кліматичні, водні і ландшафтні складові;
- в. геологічні, морські та ґрунтові ресурси;
- г. тектонічні, фітолікувальні та ґрунтові ресурси.

638. У клас ресурсів першого порядку об'єднують:

- а. геоморфологічні, тектонічні та біоресурси;
- б. геологічні, морські та ґрунтові ресурси;
- в. погодно-кліматичні, водні і ландшафтні складові;
- г. тектонічні, фітолікувальні та ґрунтові ресурси.

639. Визначальними, а в багатьох випадках навіть лімітуючими чинниками розвитку для більшості функціональних типів територіальних рекреаційних систем є:

- а. клімат, погода і їх комфортність;
- б. водні ресурси, зокрема мінеральні води;
- в. рельєф, наявність передгірських територій;
- г. ґрунтові ресурси, зокрема чорноземи.

640. Озера помірних областей з двома періодами змішування вод - восени і навесні (після яких часто простежується "цвітіння вод", спричинене збагаченням природними біогенними речовинами поверхневих вод і активним розвитком на цьому "ґрунті" синьо-зелених водоростей) Ж. Леме назвав

- а. мономіктичні
- б. диміктичні
- в. Поліміктичні
- г. олігоміктичні

641. Озера тропічних широт з багатьма періодами змішування Ж. Леме назвав
- мономіктичні
 - диміктичні
 - поліміктичні
 - олігоміктичні
642. Озера тропічних широт з нерегулярними періодами змішування Ж. Леме назвав
- мономіктичні
 - диміктичні
 - поліміктичні
 - олігоміктичні
643. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення однорідних явищ, які мають певні кількісні величини у межах одиниць адміністративно-територіального поділу?
- крапковий
 - ізоліній
 - кількісного фону
 - ареалі
644. Потрібно розрізнати два типи змін ландшафтних комплексів, які називають
- зворотними та незворотними
 - простими та складними
 - прямими та похідними
 - основними та другорядними
645. Зворотні зміни – це
- добові і річні зміни, які, "не вносять нічого нового в усталений порядок речей", а також зміни катастрофічного характеру, після яких ландшафт відновлюється приблизно до того стану, в якому він був до катастрофи
 - зміна дня та ночі, зміна пір року, припливи і відпливи, коливання клімату і рівня води в річках та озерах, наступання і відступання льодовиків
 - відносно стійкий динамічний стан при гармонічному розвитку компонентів
 - динамічне, рухливе співвідношення параметрів структури ландшафтних комплексів в певний проміжок часу
646. Чим вищий ранг ландшафтного комплексу, тим він
- довговічніший
 - короткотриваліший
 - легше піддається змінам
 - правильної відповіді немає
647. Динамічні зміни в ландшафтних комплексах характеризуються
- періодичністю і зворотністю
 - рухливістю та неповторюваністю
 - гармонічністю і структурністю
 - розвитком та стабільністю
648. Серед класів комфортності найсприятливіші умови для відпочинку створюють:
- сприятливо-комфортний і сезонно-комфортний погодно-кліматичні комплекси;
 - сезонно-комфортний і субкомфортний погодно-кліматичні комплекси;

- в. комфортний і сезонно комфортний погодно-кліматичні комплекси;
- г. субкомфортний і дискомфортний, сприятливо-комфортний.

649. Під незворотністю еволюційних змін розуміють

- а. обов'язкову і незворотну зміну властивостей ландшафтного комплексу у ході його еволюції, на відміну від динамічних змін, які є лише sukcesіями і не виходять за межі притаманних цьому ландшафтному комплексу властивостей
- б. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу або між різними ландшафтними комплексами як інтегральний фізико-географічний процес
- в. процес, що відбувається під дією сили тяжіння і, на відміну від вологообміну, має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
- г. переміщення вологи, що супроводжується формуванням розчинів, транспортуванням і акумуляцією хімічних елементів

650. Реліктові елементи

- а. збереглися від минулих епох. Урочища, які сформувалися на цих елементах, вказують на попередню історію ландшафту
- б. знаходяться в повній відповідності до сучасних природних умов
- в. підкреслюють особливості розвитку ландшафтів, відображують зміни, які в ньому зароджуються, вказують на тенденції розвитку
- г. правильної відповіді немає

651. Реліктовими можуть бути

- а. форми рельєфу (наприклад, льодовикові), елементи гідрографічної сітки (наприклад, сухі русла річок і улоговини озер в пустелі), біоценози і ґрунти (наприклад, степові угрупування з відповідними ґрунтами в тайзі)
- б. островки лісу в степу, ерозійні форми рельєфу в моренних ландшафтах
- в. будь які елементи морфологічних структур ландшафту
- г. правильної відповіді немає

652. Зимовий туристичний сезон, якому притаманне поєднання мінусових температур і достатньо потужного й тривалого снігового покриву, чітко виражений у:

- а. Лісостепу та Степу;
- б. Карпатах та Криму;
- в. Поліссі і Степу;
- г. Карпатах та на Поліссі.

653. Під поняттям "саморозвиток ландшафтного комплексу" розуміють

- а. властивість ландшафтів поступово змінюватись і без впливу зовнішніх чинників внаслідок незупинної взаємодії компонентів, тобто функціонування ландшафтів
- б. рух, який прямо або опосередковано контролюється спрямованою діяльністю людини
- в. форми рельєфу (наприклад, льодовикові), елементи гідрографічної сітки (наприклад, сухі русла річок і улоговини озер в пустелі), біоценози і ґрунти (наприклад, степові угрупування з відповідними ґрунтами в тайзі)
- г. процес, що відбувається під дією сили тяжіння і, на відміну від вологообміну, має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу

654. Серед перелічених виберіть типи боліт відповідно до їх класифікації за формою їх поверхні:

- а. Плоска, ввігнута, опукла
- б. Тропічні, помірні, полярні

- в. Плавноввігнута, прямолінійна
- г. Опукла, східчаста

655. До країн з потужними ландшафтними рекреаційно-туристичними ресурсами належить більшість країн Європи:

- а. Португалія, Бельгія, Нідерланди, Німеччина, Чехія, Австрія, Польща;
- б. Франція, Італія, Греція, Австрія, Україна, Угорщина, Іспанія, Румунія;
- в. Болгарія, Україна, Хорватія, Білорусь, Словаччина, Чехія, Швейцарія;
- г. Грузія, Вірменія, Азейбарджан, Іран, Ірак.

656. Палеоландшафтознавство – це

- а. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає ландшафтні комплекси, які існували в минулому (палеоландшафти)
- б. наука, що вивчає зміни ландшафтних комплексів, які відбулися за історичний час, тобто за останній після появи людини етап в розвитку природи
- в. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає водні об'єкти, що характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом і мають єдиний геологічний фундамент, однотипний донний рельєф, однаковий склад донних відкладів та фітоценозів
- г. один з розділів ландшафтознавства, предметом дослідження якого є зміни природних ландшафтів, викликані впливом господарської діяльності людини

657. Серед держав з потужними ландшафтними рекреаційно-туристичними ресурсами виділяються:

- а. Марокко, Алжир, Єгипет, Туніс, США, Канада;
- б. Австралія, Єгипет, Китай, Канада, Венесуела;
- в. Мексика, Куба, Таїланд, Південно-Африканська Республіка;
- г. Україна, Швейцарія, Туреччина, Німеччина.

658. Володіють надзвичайно багатими ландшафтними ресурсами, але, в силу великих площ, вони розкидані по великій території:

- а. США, Росія, Китай, Австралія, Канада;
- б. Австралія, Єгипет, Китай, Монголія, Франція;
- в. США, Канада, Україна, Туреччина;
- г. Україна, Росія, США, Африка.

659. Головна мета палеоландшафтних досліджень –

- а. поетапне відтворення (реконструкція) давніх ландшафтних комплексів різних рангів, які існували на Землі з часу її утворення
- б. реконструкція (відновлення) змін ландшафтних комплексів за історичний час історичними методами для розуміння їх сучасного стану і прогнозу можливих змін в майбутньому
- в. застосування у ландшафтознавстві теоретичних положень і методів екологічного підходу для дослідження проблем негативних для живих істот наслідків господарської діяльності людини
- г. поєднання ландшафтних та дистанційних (аерокосмічних) методів у вивченні географічної оболонки

660. Дані озера приваблюють туристів як місця пляжно-купального відпочинку з елементами водного туризму:

- а. Байкал (Росія), Тітікака (Перу-Болівія), Балатон (Угорщина), Озерний округ (Велика Британія), Мазурський приозерний район (Польща);
- б. Байкал (Росія), Тітікака (Перу-Болівія), Іскандеркуль (Таджикистан);
- в. Балатон (Угорщина), Озерний округ (Велика Британія), Мазурський приозерний район

(Польща), Шацькі озера (Україна);

г. Ялпуг (Україна), Калуг (Молдова), Мазурський приозерний район (Польща), Єзерище (Білорусь).

661. Об'єктом дослідження палеоландшафтознавства є

а. рештки палеоландшафтів (палеоландшафтні пам'ятники) і сліди давніх географічних процесів (палеоландшафтні індикатори), що в сукупності складають палеоландшафтні документи, їх аналіз дає уяву про час формування головних рис сучасної природи регіону, загальної спрямованості і ритмічності її розвитку, відносної стійкості або змінності упродовж останніх геологічних епох

б. реконструкція (відновлення) змін ландшафтних комплексів за історичний час історичними методами для розуміння їх сучасного стану і прогнозу можливих змін в майбутньому

в. однорідні за походженням і історією розвитку водні об'єкти, що характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом і мають єдиний геологічний фундамент, однотипний донний рельєф, однаковий склад донних відкладів та фітоценозів

г. антропогенні ландшафти, а також ландшафтно-техногенні і ландшафтно-інженерні системи

662. Історичне ландшафтознавство – це

а. наука, що вивчає зміни ландшафтних комплексів, які відбулися за історичний час, тобто за останній після появи людини етап в розвитку природи

б. дані про літологічний склад відкладів, який зумовлює диференціацію ландшафтів та їх морфологічних частин, а також про форми рельєфу, види і різновиди ґрунтів

в. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає ландшафтні комплекси, які існували в минулому (палеоландшафти)

г. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає водні об'єкти, що характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом і мають єдиний геологічний фундамент, однотипний донний рельєф, однаковий склад донних відкладів та фітоценозів

663. До геологічних ресурсів, що широко використовуються в рекреаційно-туристичній діяльності, відносять:

а. тектонічні плити, розломи та вкладчасті області;

б. западини та височини, а також складчасті споруди;

в. мінеральні й термальні води, лікувальні грязі, бішофіт;

г. тектонічні плити, щити та западини.

664. Мінеральні й термальні води, лікувальні грязі, бішофіт є природною основою для розвитку:

а. оздоровчо-лікувального туризму;

б. екстремального туризму;

в. екскурсійного туризму;

г. соціального туризму.

665. Головним завданням історичного ландшафтознавства є

а. реконструкція (відновлення) змін ландшафтних комплексів за історичний час історичними методами для розуміння їх сучасного стану і прогнозу можливих змін в майбутньому

б. поетапне відтворення (реконструкція) давніх ландшафтних комплексів різних рангів, які існували на Землі з часу її утворення

в. застосування у ландшафтознавстві теоретичних положень і методів екологічного підходу для дослідження проблем негативних для живих істот наслідків господарської діяльності людини

г. поєднання ландшафтних та дистанційних (аерокосмічних) методів у вивченні географічної оболонки

666. Під аквальними ландшафтними комплексами розуміють

- а. однорідні за походженням і історією розвитку водні об'єкти, що характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом і мають єдиний геологічний фундамент, однотипний донний рельєф, однаковий склад донних відкладів та фітоценозів
- б. реконструкцію (відновлення) змін ландшафтних комплексів за історичний час історичними методами для розуміння їх сучасного стану і прогнозу можливих змін в майбутньому
- в. поетапне відтворення (реконструкція) давніх ландшафтних комплексів різних рангів, які існували на Землі з часу її утворення
- г. застосування у ландшафтознавстві теоретичних положень і методів екологічного підходу для дослідження проблем негативних для живих істот наслідків господарської діяльності людини

667. Клас річкових ландшафтів

- а. охоплює русла річок і відрізняється прісним характером води, наявністю течії, тісним взаємозв'язком з оточуючими наземними ландшафтами
- б. включає смугу берегової зони морів, яка щодоби заливається морськими водами під час припливів
- в. поєднує замкнені водойми і відрізняється від відсутністю течії, широким діапазоном ступеня солоності води (від прісної до гірко-солоні), складом донних відкладів, характером рослинності і тваринного світу
- г. розміщується на береговій відміліні морів з відмітками глибин до 200 м.

668. Клас озерних ландшафтів

- а. поєднує замкнені водойми і відрізняється від відсутністю течії, широким діапазоном ступеня солоності води (від прісної до гірко-солоні), складом донних відкладів, характером рослинності і тваринного світу
- б. охоплює русла річок і відрізняється прісним характером води, наявністю течії, тісним взаємозв'язком з оточуючими наземними ландшафтами
- в. включає смугу берегової зони морів, яка щодоби заливається морськими водами під час припливів
- г. виділяється в океанах і морях на глибинах понад 200 м і нижче водноповерхневих ландшафтів

669. Клас підводних (донних) ландшафтів

- а. виділяється в океанах і морях на глибинах понад 200 м і нижче водноповерхневих ландшафтів
- б. формується в межах верхнього шару води потужністю до 200 м (нижньої межі фотосинтезу)
- в. розміщується на береговій відміліні морів з відмітками глибин до 200 м
- г. охоплює русла річок і відрізняється прісним характером води, наявністю течії, тісним взаємозв'язком з оточуючими наземними ландшафтами

670. Головною закономірністю просторової диференціації рівнинних ландшафтів є

- а. широтна або горизонтальна зональність
- б. висотна поясність або вертикальна зональність
- в. ритмічність географічної оболонки
- г. взаємозв'язки між компонентами ландшафту

671. Диференціація гірських ландшафтів відбувається за законом

- а. висотної поясності або вертикальної зональності
 - б. широтної або горизонтальної зональності
 - в. єдності та цілісності геосфери
 - г. взаємодії та взаємозв'язків між компонентами ландшафту
672. Головним чинником просторової диференціації гірських ландшафтів є
- а. висота над рівнем моря
 - б. географічна широта
 - в. географічна довгота
 - г. ландшафтна поясність
673. Антропогенне ландшафтознавство – це
- а. один з розділів ландшафтознавства, предметом дослідження якого є зміни природних ландшафтів, викликані впливом господарської діяльності людини
 - б. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає ландшафтні комплекси, які існували в минулому (палеоландшафти)
 - в. наука, що вивчає зміни ландшафтних комплексів, які відбулися за історичний час, тобто за останній після появи людини етап в розвитку природи
 - г. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає водні об'єкти, що характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом і мають єдиний геологічний фундамент, однотипний донний рельєф, однаковий склад донних відкладів та фітоценозів
674. Об'єктом дослідження антропогенного ландшафтознавства є
- а. антропогенні ландшафти, а також ландшафтно-техногенні і ландшафтно-інженерні системи
 - б. рештки палеоландшафтів (палеоландшафтні пам'ятники) і сліди давніх географічних процесів (палеоландшафтні індикатори), що в сукупності складають палеоландшафтні документи, їх аналіз дає уяву про час формування головних рис сучасної природи регіону, загальної спрямованості і ритмічності її розвитку, відносної стійкості або змінності упродовж останніх геологічних епох
 - в. реконструкція (відновлення) змін ландшафтних комплексів за історичний час історичними методами для розуміння їх сучасного стану і прогнозу можливих змін в майбутньому
 - г. однорідні за походженням і історією розвитку водні об'єкти, що характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом і мають єдиний геологічний фундамент, однотипний донний рельєф, однаковий склад донних відкладів та фітоценозів
675. Урбанізація (з лат. urbanus – міський) – це
- а. інтенсивний розвиток міст, який супроводжується концентрацією населення і багатоповерховою забудовою території
 - б. рештки палеоландшафтів (палеоландшафтні пам'ятники) і сліди давніх географічних процесів
 - в. реконструкція (відновлення) змін ландшафтних комплексів за історичний час
 - г. правильної відповіді немає
676. Що називають відношення потоку відбитої даною поверхнею радіації до потоку падаючої радіації, виражене у частках одиниці або у відсотках:
- а. Альbedo поверхні
 - б. Відбита радіація
 - в. Поглинута радіація
 - г. Сумарна поглинута радіація
677. Виберіть яка поверхня має найбільше значення альbedo:

- а. Свіжий сухий сніг
 - б. Забруднений сніг
 - в. Хвойні ліси
 - г. Поля жита й пшениці
678. В Україні інтенсифікація урбанізаційних процесів виявляється перш за все у зростанні
- а. великих міст
 - б. малих міст
 - в. селищ міського типу
 - г. великих сіл
679. У містах України проживає
- а. більше половини населення
 - б. менше половини населення
 - в. одна третя населення
 - г. одна п'ята населення
680. Зміст нового напрямку ландшафтознавства – урбаністичного ландшафтознавства становлять
- а. дослідження ландшафтних чинників і умов розвитку великих міст, розробка принципів і методів ландшафтознавчого аналізу для містобудування
 - б. застосування у ландшафтознавстві теоретичних положень і методів екологічного підходу для дослідження проблем негативних для живих істот наслідків господарської діяльності людини
 - в. поєднання ландшафтних та дистанційних (аерокосмічних) методів у вивченні географічної оболонки
 - г. набуття знань і розробка гуманістично- орієнтованої технології постійного балансу між людиною та її тотальним оточенням, які діють як частини одного цілого
681. Урбаністичне ландшафтознавство вивчає
- а. властивості міської території шляхом її розчленування на ділянки з різною забудовою, морфологією, функціями
 - б. поєднання ландшафтних та дистанційних (аерокосмічних) методів у вивченні географічної оболонки
 - в. фізичні процеси функціонування, які відбуваються в ландшафтних комплексах, а саме радіаційний, тепловий, водний і речовинний обміни
 - г. хімічні процеси функціонування ландшафтів, а саме поширення, міграцію, розсіювання та акумуляцію хімічних елементів всередині ландшафтних комплексів і між різними ландшафтними комплексами
682. Урбанізована територія, з погляду ландшафтознавства, є складною природно-антропогенною системою, де динамічно взаємодіють три основні підсистеми
- а. природна, техногенна, соціальна
 - б. ландшафтна, біогенна, техногенна
 - в. міська, сільська, перехідна
 - г. природна, штучна, урбанізаційна
683. Природна підсистема урбанізованих територій
- а. є поєднанням різною мірою змінених природних геосистем (антропогенних модифікацій)
 - б. представлена міською забудовою, транспортною та інженерно-промисловою інфраструктурою
 - в. представлена населенням
 - г. правильної відповіді немає

684. Техногенна підсистема урбанізованих територій
- а. представлена міською забудовою, транспортною та інженерно-промисловою інфраструктурою
 - б. є поєднанням різною мірою змінених природних геосистем (антропогенних модифікацій)
 - в. представлена населенням
 - г. правильної відповіді немає
685. Соціальна підсистема урбанізованих територій
- а. представлена населенням
 - б. є поєднанням різною мірою змінених природних геосистем (антропогенних модифікацій)
 - в. представлена міською забудовою, транспортною та інженерно-промисловою інфраструктурою
 - г. правильної відповіді немає
686. Об'єктом дослідження урбаністичного ландшафтознавства є
- а. природні і природно-антропогенні міські ландшафтні комплекси топологічного або локального рівня, а також штучні елементи міського середовища (житлові, промислові та промислово-побутові будівлі, асфальтові або бетонні покриття, штучні насадження тощо)
 - б. рештки палеоландшафтів (палеоландшафтні пам'ятники) і сліди давніх географічних процесів (палеоландшафтні індикатори), що в сукупності складають палеоландшафтні документи, їх аналіз дає уяву про час формування головних рис сучасної природи регіону, загальної спрямованості і ритмічності її розвитку, відносної стійкості або змінності упродовж останніх геологічних епох
 - в. реконструкція (відновлення) змін ландшафтних комплексів за історичний час історичними методами для розуміння їх сучасного стану і прогнозу можливих змін в майбутньому
 - г. однорідні за походженням і історією розвитку водні об'єкти, що характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом і мають єдиний геологічний фундамент, однотипний донний рельєф, однаковий склад донних відкладів та фітоценозів
687. Під ландшафтною екологією розуміють
- а. застосування у ландшафтознавстві теоретичних положень і методів екологічного підходу для дослідження проблем негативних для живих істот наслідків господарської діяльності людини
 - б. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає ландшафтні комплекси, які існували в минулому (палеоландшафти)
 - в. наука, що вивчає зміни ландшафтних комплексів, які відбулися за історичний час, тобто за останній після появи людини етап в розвитку природи
 - г. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає водні об'єкти, що характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом і мають єдиний геологічний фундамент, однотипний донний рельєф, однаковий склад донних відкладів та фітоценозів
688. Космічне ландшафтознавство – це
- а. дослідження ландшафтних комплексів із Космосу
 - б. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає водні об'єкти
 - в. наука, що вивчає зміни ландшафтних комплексів, які відбулися за історичний час
 - г. застосування теоретичних положень і методів екологічного підходу для дослідження проблем негативних для живих істот
689. Кожний аркуш топографічної карти має три рамки:
- а. внутрішню, секундну і зовнішню
 - б. секундну, хвилинну і зовнішню;

- в. внутрішню, хвилинну і зовнішню;
- г. внутрішню, градусну і зовнішню.

690. Геофізика ландшафтів – це

- а. наука, що вивчає фізичні процеси функціонування, які відбуваються в ландшафтних комплексах, а саме радіаційний, тепловий, водний і речовинний обміни
- б. наука, яка вивчає хімічні процеси функціонування ландшафтів, а саме поширення, міграцію, розсіювання та акумуляцію хімічних елементів всередині ландшафтних комплексів і між різними ландшафтними комплексами
- в. наука, що вивчає зміни ландшафтних комплексів, які відбулися за історичний час, тобто за останній після появи людини етап в розвитку природи
- г. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає водні об'єкти, що характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом і мають єдиний геологічний фундамент, однотипний донний рельєф, однаковий склад донних відкладів та фітоценозів

691. Основним методом вивчення фізичних процесів в ландшафтних комплексах є

- а. метод балансів
- б. історичний метод
- в. порівняльний метод
- г. метод узагальнення

692. Геохімія ландшафтів – це

- а. наука, яка вивчає хімічні процеси функціонування ландшафтів, а саме поширення, міграцію, розсіювання та акумуляцію хімічних елементів всередині ландшафтних комплексів і між різними ландшафтними комплексами
- б. наука, що вивчає фізичні процеси функціонування, які відбуваються в ландшафтних комплексах, а саме радіаційний, тепловий, водний і речовинний обміни
- в. наука, що вивчає зміни ландшафтних комплексів, які відбулися за історичний час, тобто за останній після появи людини етап в розвитку природи
- г. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає водні об'єкти, що характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом і мають єдиний геологічний фундамент, однотипний донний рельєф, однаковий склад донних відкладів та фітоценозів

693. Головною ідеєю геохімії ландшафтів є

- а. уява про наявність певних закономірностей розповсюдження та поведінки різних хімічних елементів у ландшафтних комплексах
- б. застосування у ландшафтознавстві теоретичних положень і методів екологічного підходу
- в. фізичні процеси функціонування, які відбуваються в ландшафтних комплексах, а саме радіаційний, тепловий, водний і речовинний обміни
- г. реконструкція (відновлення) змін ландшафтних комплексів за історичний час

694. Механічна міграція хімічних елементів у ландшафті

- а. включає розсипи, вітрову і водну ерозію
- б. включає розчинення, осадження, сорбцію та інші складні процеси, які протікають за участю води і повітря
- в. здійснюється в результаті діяльності живих організмів
- г. це процеси переміщення, концентрації та розсіювання хімічних елементів під впливом діяльності людини

695. Фізико-хімічна міграція хімічних елементів у ландшафті

- а. включає розчинення, осадження, сорбцію та інші складні процеси, які протікають за участю води і повітря

- б. включає розсипи, вітрову і водну ерозію
 - в. здійснюється в результаті діяльності живих організмів
 - г. це процеси переміщення, концентрації та розсіювання хімічних елементів під впливом діяльності людини
696. У ХХ ст., комплексні дослідження гірських систем злилися в наукову дисципліну
- а. ареалогію
 - б. монтологію
 - в. геологію
 - г. екологію
697. Якщо вершина піднімається вище від снігової лінії, то живі організми поширені
- а. до висоти цієї лінії
 - б. вище висоти цієї лінії
 - в. до висоти 3000 м
 - г. до висоти 200 м
698. Інтенсивність сумарної радіації разом з висотою місцевості
- а. знижується в середньому на 10% на кожний кілометр.
 - б. зростає в середньому на 10% на кожний кілометр.
 - в. залишається такою як у підніжжі вершини
 - г. зменшується на 200-500 м
699. За даними С. М'якова, на кожні 100 м підняття тривалість залягання стійкого снігового покриву
- а. зростає на 5-10 днів
 - б. зменшується на 15-20 днів
 - в. зростає на 15-20 днів
 - г. зростає на 20-25 днів
700. У горах помірної зони північної півкулі у верхніх поясах домінують
- а. багатолітні рослини - низькорослі з вузькими річними кільцями у дерев, із зменшеною довжиною міжвузль у трав'янистих рослин.
 - б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
 - в. стелюхи, розеткові й подушкоподібні форми, що пристосувалися до різких змін температури повітря протягом доби.
 - г. Скелі й кам'янисті розсипи
701. Виберіть яка поверхня має найменше значення альбедо:
- а. Хвойні ліси
 - б. Сухі світлі піщані ґрунти
 - в. Свіжий сухий сніг
 - г. Луки
702. В альпійському поясі переважають
- а. багатолітні рослини - низькорослі з вузькими річними кільцями у дерев, із зменшеною довжиною міжвузль у трав'янистих рослин.
 - б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
 - в. стелюхи, розеткові й подушкоподібні форми, що пристосувалися до різких змін

- температури повітря протягом доби.
г. Скелі й кам'янисті розсипи
703. В альпійському поясі "африканських гір" або поясі "парамос" в Андах переважають
- а. великі злаки, у яких дернина утворює своєрідний захист для внутрішніх паростків від добових змін температури і зволоження.
 - б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
 - в. стелюхи, розеткові й подушкоподібні форми, що пристосувалися до різких змін температури повітря протягом доби.
 - г. Скелі й кам'янисті розсипи
704. У всіх висотних поясах поширені
- а. види великих деревоподібних трав'янистих рослин - "трав'янисті дерева", які утворюють великі розетки з листя, що розкриваються вдень і закриваються увечері.
 - б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
 - в. Скелі й кам'янисті розсипи
 - г. великі злаки, у яких дернина утворює своєрідний захист для внутрішніх паростків від добових змін температури і зволоження.
705. Однією із відмінностей між природними зонами і висотними поясами є те, що
- а. ширина зон вимірюється сотнями кілометрів, а висотних поясів - сотнями метрів.
 - б. природних зон налічується більше, ніж висотних поясів
 - в. довжина висотних поясів вимірюється сотнями кілометрів, а зон – сотнями метрів
 - г. природних зон налічується менше, ніж висотних поясів
706. В Українських Карпатах даний пояс має ширину до 800 м з певними відхиленнями у Передкарпатті і Закарпатті
- а. пояс букових лісів
 - б. криволісся
 - в. полонини
 - г. пояс дубових лісів
707. Гірська тундра характерна для
- а. високогір'їв сухих тропіків Анд
 - б. високогір'я субарктики і помірного поясу.
 - в. екваторіальних гірських системах Південної Америки та Східної Африки
 - г. високогірні пустелі-пуни
708. Вона розміщена вище від поясу альпійських лук або безпосередньо змінює лісовий пояс, відділяючись вузькою смугою криволісся.
- а. пустеля-пуна
 - б. льодовикова пустеля
 - в. Гірська тундра
 - г. кам'янисті й льодовикові
709. Вище від гірської тундри поширені
- а. кам'янисті й льодовикові пустелі
 - б. угруповання парамо
 - в. високогірні пустелі-пуни
 - г. напівпустелі

710. За даними А. Байцара (1994) в Українських Карпатах протягом останніх століть верхня межа лісу
- а. піднялася на 150-250 м
 - б. знизилася на 150-250 м
 - в. знизилася на 1-1,5 км
 - г. піднялася на 250-300 м
711. Для річкової системи якого типу характерне приєднання приток під прямим кутом до головного русла?
- а. Деревовидної
 - б. Доцентрової
 - в. Прямокутної
 - г. Мішаної
712. Як називають закономірні зміни в часі стоку, швидкості течії, рівнів води і нахилів водної поверхні?
- а. Водним режимом ріки
 - б. Фазами водного режиму ріки
 - в. Водопіллям
 - г. Меженню
713. Як називають повторювану щорічно в один і той же сезон фазу найбільшої водності з високим та тривалим підвищенням рівнів?
- а. Межень
 - б. Повінь
 - в. Витрата води
 - г. Режим ріки
714. Що є причиною паводків?
- а. Водний режим ріки
 - б. Фаза водного режиму ріки, що характеризується тривалим стоянням низьких рівнів
 - в. Закономірності коливання витрат і рівня води
 - г. Інтенсивні випадання дощів або танення снігу під час відлиг
715. Як в гідрології називаємо природні водоймища суші із сповільненим водообміном (стоком)?
- а. Болотами
 - б. Озерами
 - в. Річками
 - г. Поєднанням боліт і озер
716. Які об'єкти вивчення гідрології належать до штучних водойм?
- а. Малі гідроелектростанції
 - б. стави, водосховища
 - в. Озерні улоговини
 - г. Болота
717. Виберіть фізико-географічний чинник, який має найважливіше значення при утворенні озер.
- а. внутрішні (ендогенні) та зовнішні (екзогенні) геологічні процеси
 - б. широта місцевості
 - в. висота над рівнем моря
 - г. клімат

718. Виберіть основні джерела живлення озер.
- а. атмосферні опади і поверхневий стік.
 - б. Підземними водами
 - в. Діяльність гідроелектростанцій
 - г. Штучні насосні станції
719. Біогенна міграція хімічних елементів у ландшафті
- а. здійснюється в результаті діяльності живих організмів.
 - б. включає розсипи, вітрову і водну ерозію
 - в. включає розчинення, осадження, сорбцію та інші складні процеси, які протікають за участю води і повітря
 - г. це процеси переміщення, концентрації та розсіювання хімічних елементів під впливом діяльності людини
720. Техногенна міграція хімічних елементів у ландшафті
- а. це процеси переміщення, концентрації та розсіювання хімічних елементів під впливом діяльності людини
 - б. здійснюється в результаті діяльності живих організмів.
 - в. включає розсипи, вітрову і водну ерозію
 - г. включає розчинення, осадження, сорбцію та інші складні процеси, які протікають за участю води і повітря
721. Виберіть варіант відповіді, що відповідає класифікації озер за розмірами.
- а. Тектонічні, карстові, річкові
 - б. Юні, зрілі, старі
 - в. Дуже великі, великі, середні, малі
 - г. Гігантські, середні, мікроскопічні
722. Виберіть типи озер, що НЕ відповідає класифікації озер за походженням озерних котловин.
- а. Тектонічні, карстові
 - б. Метеоритні, річкові
 - в. Суфозійні, термокарстові
 - г. Верхові, низинні
723. Який тип озерних котловин характерний при утворенні в районах залягання вапняків, доломітів, гіпсів, що розмиваються підземними водами і руйнуються унаслідок хімічного вивітрювання (озера Уралу, Кавказу, Полісся).
- а. Карстовий (або суфозійний)
 - б. Органогенний
 - в. Метеоритний
 - г. Річковий
724. Рівновага, яка існує між зміною об'єму води в озері за певний час і кількістю води, яка надходить в озеро і витрачається за той самий час, називається ...
- а. водним балансом
 - б. водним рівнем
 - в. витратою води
 - г. максимальним об'ємом
725. За рахунок яких величин НЕ відбувається надходження води в озеро?

- а. атмосферні опади, приплив річкових вод
- б. приплив підземних вод з водозбору
- в. конденсація водяних парів на поверхні озера
- г. русловий стік, фільтрація

726. За рахунок яких величин НЕ відбувається витрата води з озера?

- а. атмосферні опади, приплив річкових вод
- б. випаровування з водної поверхні озера
- в. русловий стік, фільтрація
- г. забір води на господарські потреби

727. Маса льоду з постійним закономірним рухом, що розміщена на суші, існує тривалий час, утворилася завдяки накопиченню та перекристалізації опадів називається:

- а. фірновий лід
- б. льодовик
- в. айсберг
- г. лавина

728. Здатність льоду текти під дією сили ваги називають:

- а. витратою льоду
- б. режіляцією
- в. пластичністю
- г. абляцією

729. Витрата речовини льодовика шляхом танення та випаровування з його поверхні називається:

- а. Абляція
- б. Абразія
- в. Ерозія
- г. Режіляція

730. Область рівноваги, або нульового балансу прибутку – витрат снігу (середньорічна кількість твердих опадів дорівнює витраті їх на танення та випаровування) називається:

- а. фірною зоною
- б. сніговою лінією
- в. фірною лінією
- г. язиком льодовика

731. Межа між зоною живлення льодовика з додатнім балансом снігу і зоною стоку льодовика з від'ємним балансом снігу називається:

- а. сніговою лінією
- б. підльодовиковою абляцією
- в. фірною лінією
- г. язиком льодовика

732. Серед перелічених виберіть ознаки НЕ характерні для гірських льодовиків:

- а. Невеликі розміри
- б. Залежність форми льодовика від характеру рельєфу
- в. Плоскоопукла форма, яка не залежить від рельєфу
- г. Чітка різниця між зонами живлення і витрат

733. У межах Передкарпатської передгірної височини не виділяють підобласті:

- а. Приподільського Передкарпаття;
 - б. Прибескидського Передкарпаття;
 - в. Пригор'анського Передкарпаття;
 - г. Покутсько-Буковинського Передкарпаття
734. Вершина гори Клива є найвищою точкою:
- а. Покутсько-Буковинського Передкарпаття;
 - б. Прибескидського Передкарпаття;
 - в. тільки Пригор'анського Передкарпаття;
 - г. усієї Передкарпатської передгірної височини
735. Вершини з висотами понад 600 м є у межах:
- а. Покутсько-Буковинського Передкарпаття;
 - б. Прибескидського Передкарпаття;
 - в. тільки Пригор'анського Передкарпаття;
 - г. усіх трьох підобластей Передкарпатської передгірної височини
736. Гора Клива (869 м) знаходиться у межах:
- а. Радицької височини;
 - б. Майданського горбогір'я;
 - в. Слобода-Рунгурського горбогір'я;
 - г. Гвіздськського горбогір'я
737. Велика складчаста область антиклінального типу, в основі якої залягає Скибова тектонічна зона, та частина Бориславсько-Покутської зони крайового прогину:
- а. Зовнішньофлішеві Карпати;
 - б. Українські Східні Besкиди;
 - в. Скибові Гор'ани;
 - г. Вододільно-Верховинські Карпати
738. До Зовнішньофлішевих Карпат належать підобласті:
- а. Свидовецько-Чорногірська;
 - б. Сянсько-Ріцька верховина;
 - в. Українські Східні Besкиди;
 - г. Привододільні Гор'ани
739. Які особливості зумовлюють відмінність у нагріванні води та ґрунту Сонцем:
- а. всі відповіді вірні
 - б. Вода, на відміну від ґрунту, для прямої та розсіяної сонячної радіації є прозорим тілом, і тому короткохвильова промениста енергія проникає у воду на досить значну глибину
 - в. об'ємна теплоємність води приблизно у 2 рази більша від теплоємності ґрунту
 - г. в легкорухомій воді передача тепла по вертикалі здійснюється в результаті більш активного процесу - турбулентного перемішування шарів води
740. До Зовнішньофлішевих Карпат не належить підобласть:
- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
 - б. Солотвинське низькогір'я;
 - в. Українські Східні Besкиди;
 - г. Скибові Гор'ани

741. Загальною особливістю рельєфу є переважання відносно невисоких хребтів (800–1200 м над рівнем моря), поширення скель-останців, які здебільшого утворені масивними ямненськими пісковиками (скелі Бубнища, Ямельниці, Тишівниці, Кам'янки, гори Ключ):

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Українські Східні Besкиди;
- г. Скибові Ґорґани

742. Гора Сивуля Велика — найвища вершина:

- а. Вододільно-Верховинських Карпат;
- б. Зовнішньофлішевих Карпат;
- в. Полонинсько-Чорногірських Карпат;
- г. Закрпатського низькогір'я

743. Гора Сивуля Велика знаходиться у геоморфологічній підобласті:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Привододільні Ґорґани;
- в. Українські Східні Besкиди;
- г. Скибові Ґорґани

744. Межу між Українськими Східними Besкидами та Скибовими Ґорґанами проводять по річці:

- а. Опір;
- б. Лужанка;
- в. Мізунка;
- г. Лімниця

745. Основною характерною ознакою середньовисотних вершин є наявність суцільних кам'яних розсіпів пісковиків, здебільшого світлосірого колольору, які виходять на поверхню у привершинній частині хребтів і масивів, але інколи спускаються у вигляді язиків до долин гірських потоків у геоморфологічній підобласті:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Рахівських гір;
- в. Українські Східні Besкиди;
- г. Скибові Ґорґани

746. Скибова зона лежить тільки в основі найвищих хребтів підобласті:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Чивчинських гір;
- в. Українські Східні Besкиди;
- г. Скибові Ґорґани

747. Висоти вершин зазвичай сягають 800–1200 м, досить поширені скельні останці (Протяті камені, Писаний Камінь, скелі Кінашки, скелі Сокільського, Терношори):

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Українські Східні Besкиди;
- г. Скибові Ґорґани

748. Найвища точка усіх Покутсько-Буковинських Карпат – гора:

- а. Магура;
- б. Муралевиця;

- в. Писаний Камінь;
- г. Лунгул

749. Європейський головний вододіл проходить у:

- а. Вододільно-Верховинських Карпатах;
- б. Покутсько-Буковинських Карпатах;
- в. Українських Східних Бескидах;
- г. Чивчинських горах

750. В основі Вододільно-Веховинських Карпат лежить тектонічна зона:

- а. Скибова;
- б. Дуклянська;
- в. Кросненська;
- г. Магурська

751. Найвищою точкою усієї гірської області Вододільно-Веховинських Карпат є гора:

- а. Гропа;
- б. Стримба;
- в. Негровець;
- г. Братківська

752. Північно-західну частину Вододільно-Веховинських Карпат займає підобласть:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Привододільні Ґорґани;
- г. Бистрице-Селятинського низькогір'я

753. Гора Братківська з абсолютною висотою 1788 м та ще ціла група вершин з висотами понад 1700 м знаходяться у межах підобласті:

- а. Східних Бескидів;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Привододільні Ґорґани;
- г. Бистрице-Селятинського низькогір'я

754. Гора Довга з абсолютною висотою 1371 м та ще декілька вершин з висотами понад 1200 м знаходяться у межах підобласті:

- а. Скибові Ґорґани;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Привододільні Ґорґани;
- г. Бистрице-Селятинського низькогір'я

755. Морфоструктурно являють собою горст-антикліноні хребти, які відповідають Внутрішній антиклінальній тектонічній зоні Флішевих Карпат. Складені вони потужною товщею декількох покривів крейдового і палеогенового флішу з переважанням щільних пісковиків:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Полонинсько-Чорногірські Карпати;
- в. Українські Східні Бескиди;
- г. Вулканічно-Верхньотисенські Карпати

756. У межі природно-географічної області Полонинсько-Чорногірських Карпат не входить підобласть:

- а. Полонинського пасма;
- б. Свидовецько-Чорногірська;
- в. Чивчинських гір;
- г. Гринявсько-Яловичорська

757. Вкажіть полонину, яка не входить до підобласті Полонинського пасма:

- а. Полонина Рівна;
- б. Полонина Яровиця;
- в. Полонина Красна;
- г. Полонина Боржава

758. Найвищий масив Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Чорногора;
- в. Боржава;
- г. Чивчинські гори

759. Гора Близниця Велика – найвища вершина масиву Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Чорногора;
- в. Скибові Горґани;
- г. Чивчинські гори

760. Гора Гутин Томнатик (2016 м) знаходиться у масиві Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Чорногора;
- в. Рахівські гори;
- г. Чивчинські гори

761. Масиви Свидовця і Чорногори розділяє річка:

- а. Тересва;
- б. Чорна Тиса;
- в. Кісва;
- г. Біла Тиса

762. Масиви Свидовця і Красної розділяє річка:

- а. Тересва;
- б. Чорна Тиса;
- в. Кісва;
- г. Біла Тиса

763. У межах природно-географічної області Полонинсько-Чорногірських Карпат льодовикові кари, трогові долини сформувалися у підобласті:

- а. Полонинського пасма;
- б. Свидовецько-Чорногірській;
- в. Чивчинських гір;
- г. Гринявсько-Яловичорській

764. Найвища точка Чернівецької області – гора Яровиця (1574 м) знаходиться у підобласті:

- а. Полонинського пасма;
- б. Свидовецько-Чорногірській;

- в. Чивчинських гір;
- г. Гринявсько-Яловичорській

765. У геологічному відношенні це склепінчато-брилова герцинська за віком споруда, яка утворена дуже давніми метаморфічними породами докембрію і палеозою, що перекриті осадовими відкладами мезозою та палеогену:

- а. Вигорлат-Гутинське низькогір'я;
- б. Бистрице-Селятинське низькогір'я;
- в. Гринявсько-Яловичорські Карпати;
- г. Мармароський кристалічний масив

766. Гора Піп Іван Мармароський –1938 м знаходиться у масиві Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Черногора;
- в. Рахівські гори;
- г. Чивчинські гори

767. Гора Гнатаса знаходиться у масиві Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Черногора;
- в. Скибові Горґани;
- г. Чивчинські гори

768. Область Закарпатського низькогір'я течією річки Ріка нижче села Липча розділяється на підобласті Вуканічних Карпат (Вигорлат-Гутинського низькогір'я) та:

- а. Березне-Липчанської міжгірної долини;
- б. Закарпатської рівнини;
- в. Солотвинського низькогір'я;
- г. Берегівського вулканічного горбогір'я

769. Вершина Бужора – 1086 м – найвища точка усього Вигорлат-Гутинського хребта знаходиться у масиві:

- а. Вигорлат;
- б. Маковиця;
- в. Тупий;
- г. Великий Діл

770. Геохімічними бар'єрами міграції хімічних елементів у ландшафті називають такі ділянки

- а. де інтенсивність міграції різко зменшується на короткій відстані, і це призводить до осаду мігруючих елементів і спричиняє їх значну концентрацію на певній ділянці
- б. де процеси переміщення, концентрації та розсіювання хімічних елементів відбуваються під впливом діяльності людини
- в. де інтенсивність міграції різко збільшується на короткій відстані
- г. правильної відповіді немає

771. Міжгірні улоговини Українських Карпат переважно мають абсолютні висоти:

- а. 200–400 м;
- б. 500–800 м;
- в. 1000–1300 м
- г. 1300–1600 м

772. Абсолютні висоти Закарпатська рівнина переважно має абсолютні висоти:

- а. 100–120 м;
- б. 220–300 м;
- в. 250–350 м
- г. 420–520 м

773. Найбільша середньорічна величина сонячної радіації (понад 4000 МДж/м²) серед природних областей Українських Карпат характерна для:

- а. Полонинсько-Чорногірських Карпат;
- б. Передкарпаття;
- в. Вулканічного Закарпаття;
- г. Низовинного Закарпаття

774. Найбільша середньорічна величина величина радіаційного балансу (понад 1700 МДж/м²) серед природних областей Українських Карпат характерна для:

- а. північно-західного Передкарпаття;
- б. центральної частини Передкарпаття;
- в. південно-західного Закарпаття;
- г. південно-східного Закарпаття

775. У літню пору року Українські Карпати переважно попадають під вплив:

- а. Азорського максимуму;
- б. Азіатського антициклону;
- в. Арктичного антициклону;
- г. Афганського мінімуму

776. На Полонині Боржава біля райцентру Воловець знаходиться метеорологічна станція:

- а. Плай;
- б. Яремче;
- в. Рахів;
- г. Пожижевська

777. Найвисокогірнішою в Українських Карпати є сніголавинна метеорологічна станція:

- а. Плай;
- б. Яремче;
- в. Рахів;
- г. Пожижевська

778. Основними чинниками нестійкості геосистем до антропогенних впливів (техногенних навантажень) є

- а. недостача тепла або вологи та гравітаційна і теплова нестійкість твердого фундаменту (остання в умовах багатолітньо-мерзлих гірських порід)
- б. потужність рослинного покриву, інтенсивність продукування біомаси
- в. відновлюваність інваріанту ландшафту після впливу або "гасіння" цього пливу
- г. правильної відповіді немає

779. Стабілізуючим чинником, який обумовлює стійкість ландшафту до антропогенних впливів, є

- а. потужність рослинного покриву, інтенсивність продукування біомаси, які обумовлюють відновлюваність ландшафту після впливу або "гасіння" цього пливу
- б. недостача тепла або вологи та гравітаційна і теплова нестійкість твердого фундаменту (остання в умовах багатолітньо-мерзлих гірських порід)
- в. низька активність біогеохімічних процесів і повільна самоочищуваність
- г. правильної відповіді немає

780. Ландшафти різних типів до антропогенних впливів

- а. мають різну стійкість
- б. мають однакову стійкість
- в. мають високу стійкість
- г. мають низьку стійкість

781. Тундрові ландшафти до техногенних навантажень

- а. дуже нестійкі
- б. дуже стійкі
- в. мають вироблену стійкість
- г. правильної відповіді немає

782. Рослини пустель накопичують важкі метали і до механічних впливів

- а. дуже нестійкі
- б. дуже нестійкі
- в. мають вироблену стійкість
- г. правильної відповіді немає

783. У замкнених котловинах часто застоюється важке холодне повітря і температура може бути на 10° нижча, ніж у навколишніх горах і вищих шарах. Це явище називається:

- а. інверсією температур;
- б. амплітудою температур;
- в. парадоксом температур;
- г. градієнтом температур

784. Змінений людиною ландшафт

- а. залишається частиною природи, природною системою, і в ньому продовжують діяти природні закономірності
- б. не має нічого спільного з природною системою
- в. у ньому не діють природні закономірності
- г. правильної відповіді немає

785. Річки південно-західного макросхилу Українських Карпат теж несуть свої води в Дунай через систему його найбільшої притоки:

- а. Тиси;
- б. Прута;
- в. Сірету;
- г. Бистриці

786. Змінені геосистеми, зазвичай

- а. менш стійкі, ніж первинні
- б. більш стійкі, ніж первинні
- в. настільки ж стійкі, як і первинні
- г. правильної відповіді немає

787. У цілому річки басейну Тиси, праві притоки Дністра, витоки Прута і Сірету відносять до річок за типом живлення:

- а. змішаного з переважанням підземного;
- б. змішаного з переважанням дощового;
- в. змішаного з переважанням снігового;
- г. виключно дощового

788. Умовно незмінні ландшафти

- а. безпосередньо не використовувались людиною; побічний вплив (осадження техногенних викидів із атмосфери в Антарктиді, Арктиці, високогір'ях)
- б. під екстенсивним господарським впливом (полювання, рибна ловля, вибіркова рубка лісу (тундра, тайга, пустелі, екваторіальні ландшафти) не залучені до активної господарської діяльності)
- в. інтенсивний вплив на різні компоненти, що призвело до суттєвого порушення структури, необоротного і несприятливого для людини (обезлісення, ерозія, дефляція, змив ґрунтів, засолення, забруднення)
- г. структура раціонально змінена і оптимізована на науковій основі в інтересах людства

789. Слабо змінні ландшафти

- а. під екстенсивним господарським впливом (полювання, рибна ловля, вибіркова рубка лісу (тундра, тайга, пустелі, екваторіальні ландшафти) не залучені до активної господарської діяльності)
- б. безпосередньо не використовувались людиною; побічний вплив (осадження техногенних викидів із атмосфери в Антарктиді, Арктиці, високогір'ях)
- в. інтенсивний вплив на різні компоненти, що призвело до суттєвого порушення структури, необоротного і несприятливого для людини (обезлісення, ерозія, дефляція, змив ґрунтів, засолення, забруднення)
- г. структура раціонально змінена і оптимізована на науковій основі в інтересах людства

790. Порушені (сильно змінні) ландшафти

- а. інтенсивний вплив на різні компоненти, що призвело до суттєвого порушення структури, необоротного і несприятливого для людини (обезлісення, ерозія, дефляція, змив ґрунтів, засолення, забруднення)
- б. під екстенсивним господарським впливом (полювання, рибна ловля, вибіркова рубка лісу (тундра, тайга, пустелі, екваторіальні ландшафти) не залучені до активної господарської діяльності)
- в. безпосередньо не використовувались людиною; побічний вплив (осадження техногенних викидів із атмосфери в Антарктиді, Арктиці, високогір'ях)
- г. структура раціонально змінена і оптимізована на науковій основі в інтересах людства

791. Культурні ландшафти

- а. структура раціонально змінена і оптимізована на науковій основі в інтересах людства
- б. інтенсивний вплив на різні компоненти, що призвело до суттєвого порушення структури, необоротного і несприятливого для людини (обезлісення, ерозія, дефляція, змив ґрунтів, засолення, забруднення)
- в. під екстенсивним господарським впливом (полювання, рибна ловля, вибіркова рубка лісу (тундра, тайга, пустелі, екваторіальні ландшафти) не залучені до активної господарської діяльності)
- г. безпосередньо не використовувались людиною; побічний вплив (осадження техногенних викидів із атмосфери в Антарктиді, Арктиці, високогір'ях)

792. Сакральними ландшафтами

- а. називають геосистеми, які виконують духовну функцію, пов'язану насамперед з релігійними запитами людства
- б. вважають надмірне збагачення водних екосистем поживними речовинами
- в. один з напрямів ландшафтознавства, що вивчає ландшафтні комплекси, які існували в минулому (палеоландшафти)

г. один з розділів ландшафтознавства, предметом дослідження якого є зміни природних ландшафтів

793. Річка Сірет – ліва притока Дунаю бере початок у межах області:

- а. Львівської;
- б. Івано-Франківської;
- в. Закарпатської;
- г. Чернівецької

794. Сакральні ландшафти

- а. є об'єктами паломництва, тобто викликають у певних категорій населення прагнення до спілкування з ними
- б. це поетапне відтворення (реконструкція) давніх ландшафтних комплексів різних рангів, які існували на Землі з часу її утворення
- в. складають палеоландшафтні документи
- г. характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом

795. Тафальні ландшафти

- а. це піраміди і гробниці (Хеопса, Джосера), мавзолеї, склепи, некрополі, цвинтарі
- б. складають палеоландшафтні документи
- в. характеризуються однаковими гідрологічним і гідротермічним режимом
- г. правильної відповіді немає

796. Найбільшим за площею серед озер Українських Карпат є:

- а. Гірське око;
- б. Синевир;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

797. Не відноситься до завального типу озеро:

- а. Гірське око;
- б. Мертве у Бескидах;
- в. Лебедине
- г. Синевир

798. Вкажіть яке із названих озер має вулканічне походженням:

- а. Ворочівське;
- б. Несамовите;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

799. Серед озер льодовикового походження до підтипу карових не належить:

- а. Герашаска;
- б. Несамовите;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

800. Виберіть озеро, котловина якого має вулканічне походження

- а. Липовецьке;
- б. Солоне;
- в. Апшинецьке
- г. Ворожеска

801. Басейн якої ріки є надзвичайно селенебезпечним

- а. Сян;
- б. Сірет;
- в. Луква;
- г. Черемош

802. Найбільше поширені зсуви вздовж верхньої течії річки:

- а. Стрий;
- б. Дністер;
- в. Сян;
- г. Тиса

803. В основному (на 35%) видовий склад рослинності Українських Карпат представлений видами:

- а. середньоєвропейських широколистих лісів;
- б. високогірної флори;
- в. степової флори;
- г. кримсько-кавказької флори

804. В Українських Карпатах достатньо чітко виділяються висотні пояси рослинності:

- а. передгірний дубовий, низькогірний смерековий, середньогірний буковий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
- б. передгірний смерековий, низькогірний буковий, середньогірний дубовий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
- в. передгірний дубовий, низькогірний буковий, середньогірний смерековий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
- г. передгірний буковий, низькогірний дубовий, середньогірний смерековий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський

805. У передгірному поясі, який піднімається до 400–600, ростуть мішані ліси, що складаються в основному з:

- а. бука і ялини;
- б. ялини і ялиці;
- в. ялини і модрина;
- г. дуба, граба, ялини

806. Низькогірний пояс на північно-східних схилах піднімається від 500—700, а південно-західних до 1350—1450 м. У ньому домінують:

- а. чисті смерекові ліси;
- б. високостовбурні букові, смереково-букові, грабово-букові і дубово-букові ліси;
- в. труднопрохідні зарості гірської сосни – жерепу та ялівцю;
- г. смерекові рідколісся і криволісся

807. Вершини Полонинсько-Чорногірських Карпат, Рахівсько-Чивчинських гір з висотами 1800—2000 м вкриті:

- а. чистими смерековими лісами;
- б. труднопрохідними заростями гірської сосни – жерепу та ялівцю;
- в. низькотрав'ям утвореним біловусо-щучниковими, осоково-ситниковими угрупованнями;
- г. смерековим рідколіссям та криволіссям

808. Сприятливість ландшафтних умов для ведення сільського господарства визначається

- а. різномірними природними якістьми території
- б. тільки характеристиками рельєфу
- в. тільки характеристиками ґрунтоутворюючих порід
- г. тільки характеристиками вологозабезпеченості

809. Мета агроландшафтознавчих досліджень

- а. виявлення ступеня сприятливості ландшафтних умов для ведення сільського господарства
- б. оцінка ландшафтних комплексів з точки зору необхідності і можливостей їх меліорації
- в. оцінка природних і соціально-економічних можливостей ландшафтних комплексів певної території, тобто рекреаційних ресурсів, для організації відпочинку
- г. аналіз порушеності середовищноутворюючих і ресурсовідтворюючих функцій ландшафтних комплексів, які складають конкретну територію

810. Які річкові долини відокремлюють Передкарпаття від Подільської височини

- а. Черемошу та Прута;
- б. Дністра та Прута;
- в. Дністра та Сірету;
- г. Прута та Сірету

811. Найвищий хребет піднімається окремими вершинами вище 1800 м у природно-географічній області Карпат:

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Вододільно-Верховинській;
- в. Зовнішньофлішевій;
- г. Закарпатського низькогір'я

812. Найбільш піднятою частиною Зовнішньофлішевих Карпат є:

- а. Східні Бескиди;
- б. Скибові Г'орґани;
- в. Привододільні Г'орґани;
- г. Покутсько-Буковинські Карпати

813. Геолого-геоморфологічна будова пов'язана, головним чином, з вгнутою Центральною синклінальною тектонічною зоною в природно-географічній області Карпат:

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Вододільно-Верховинській;
- в. Зовнішньофлішевій;
- г. Полонинсько-Чорногірській

814. У рельєфі переважають низькогірні й середньогірні хребти з м'якими обрисами з абсолютними висотами 800–1200 м у природно-географічній підобласті Карпат:

- а. Привододільні Г'орґан;
- б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;
- в. Скибових Г'орґан;
- г. Свидовецько-Чорногірській

815. У сучасному рельєфі важливу роль відіграють полонинські поверхні вирівнювання, структурно-денудаційні форми, давньольодовикові (кари, цирки), глибокі річкові долини в природно-географічній області Карпат:

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Зовнішньофлішевій;

- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Полонинсько-Чорногірській

816. Поширені давньольодовикові форми рельєфу (цирки, моренні вали). Стрімкі схили гір глибоко (400–500 м) розчленовані річковими долинами верхів'їв рік Тиса, Чорний і Білий Черемош в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

817. Березне-Липчанська міжгірна улоговина розташована в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

818. У межах яких одиниць розміщені Галицький НПП, Княздвірський ботанічний заказник, гідрологічний заказник "Турова дача", ландшафтний заказник "Цецине"

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Вододільно-Верховинській;
- в. Зовнішньофлішевій;
- г. Закарпатського низькогір'я

819. Масив Чорна Гора Карпатського біосферного заповідника поблизу м. Виногорова розміщений в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

820. Карпатський національний природний парк (північна частина НПП), національні природні парки "Сколівські Бескиди", "Гуцульщина", Вижницький знаходяться в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

821. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться велика частина Карпатського біосферного заповідника (два масиви, включаючи Кузійський)?

- а. Привододільні Горґан;
- б. Мармароського кристалічного масиву;
- в. Скибових Горґан;
- г. Свидовецько-Чорногірській

822. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться велика частина Карпатського біосферного заповідника (три масиви, включаючи Угольсько-Широколужанський та Свидовецький), Карпатський національний природний парк?

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Зовнішньофлішевій;

- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Полонинсько-Чорногірській

823. Єдиний в Україні музей екології гір та історії природокористування в Українських Карпатах розміщений в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

824. Які виділяють групи боліт за особливостями живлення, формою поверхні та складом рослинності

- а. Низинні, перехідні, верхові
- б. Плоскі, ввігнуті
- в. Плавноввігнуті, прямолінійні
- г. Опуклі, східчасті

825. Виберіть твердження, які відповідають особливостям теплового режиму ґрунту та водоюм

- а. всі відповіді вірні
- б. добові та річні коливання температури на поверхні ґрунту значно більші, ніж на поверхні води.
- в. добові коливання температури у воді поширюються на глибину порядку десятків метрів, а в ґрунті менше ніж до одного метра;
- г. річні коливання температури у воді розповсюджуються на глибину сотень метрів, а в ґрунті - на 10-20 м

826. НПП Верховинський та Черемоський охоплюють значну частину території у природно-географічній підобласті Карпат:

- а. Привододільні Горґан;
- б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;
- в. Чивчинській;
- г. Рахівських гір

827. У межах якої природно-географічної області розміщені Долина нарцисів Карпатського біосферного заповідника, НПП "Зачарований край":

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

828. У межах якого НПП розміщено заповідне болото Глуханя поблизу с. Негровець?

- а. Синевир;
- б. "Зачарований край";
- в. Верховинський;
- г. Черемоський

829. Який НПП охоплює частини території Запрутських Горґан та Покутських Карпат?

- а. Верховинський;
- б. "Зачарований край";
- в. Гуцульщина;
- г. Черемоський

830. У межах якого НПП найвищою є вершина Грегит (1471 м)?

- а. Гуцульщина
- б. Вижницький
- в. Верховинський
- г. Черемоський

831. У межах якого природо-заповідного об'єкта охороняється передусім реліктова сосна кедрова європейська?

- а. НПП Синевир
- б. заповідника "Горґани"
- в. Верховинського НПП
- г. Черемоського НПП

832. Молочнобратаський карстовий масив та хребет Чорний Діл розміщені в межах

- а. НПП "Синевир"
- б. заповідника "Горґани"
- в. Верховинського НПП
- г. Черемоського НПП

833. Найглибша карстова печера, карстовий міст знаходяться на території

- а. НПП "Синевир";
- б. Карпатського біосферного заповідника";
- в. Верховинського НПП;
- г. Карпатського НПП

834. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться найбільші ділянки букових та буково-ялицевих пралісів?

- а. НПП Синевир;
- б. Карпатського біосферного заповідника";
- в. Верховинського НПП;
- г. Ужанського НПП

835. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться Буковинські водоспади?

- а. НПП "Сколівські Beskidi";
- б. НПП "Синьогора";
- в. Верховинського НПП;
- г. Вижницького НПП

836. У межах якого НПП знаходиться заповідне болото "Чорне багно"?

- а. "Гуцульщина";
- б. "Зачарований край";
- в. Верховинській;
- г. Черемоський

837. Єдиний в Українських Карпатах державний природний заповідник знаходиться у природно-географічній підобласті Карпат:

- а. Привододільні Горґан;
- б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;
- в. Скибових Горґан;
- г. Свидовецько-Чорногірській

838. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться частина Карпатського біосферного заповідника, національні природні парки "Синевир" та Ужанський?
- а. Передкарпатській височинній;
 - б. Вододільно-Верховинській;
 - в. Зовнішньофлішевій;
 - г. Полонинсько-Чорногірській
839. Яку частину суходолу займають льодовики
- а. 35%
 - б. 21 %
 - в. 5%
 - г. 11%
840. Серед перелічених виберіть території, що НЕ є областями найбільшого зледеніння.
- а. Антарктида, Гренландія
 - б. Канадський арктичний архіпелаг, Аляска
 - в. Карпатські гори
 - г. острови Арктики, Шпіцберген
841. Вкажіть величину Y точки, яка не може бути на топографічній карті:
- а. 4407780
 - б. 4212780
 - в. 4108780
 - г. 4511320
842. Як називають в метеорології зміну будь-якої метеовеличини з часом:
- а. Ходом цієї величини
 - б. Кроком цієї величини
 - в. Діапазоном величини
 - г. Кривою величини
843. Встановіть Y точки на топографічній карті, яка віддалена від осьового меридіана геодезичної зони на 192 км 320 м.
- а. 4307780
 - б. 4212780
 - в. 4308780
 - г. 4211320
844. Встановіть Y точки на топографічній карті, яка віддалена від осьового меридіана геодезичної зони на 212 км 780 м.
- а. 4607780
 - б. 4712780
 - в. 4808780
 - г. 4811320
845. Масштаб, який виражається дією ділення, де ділене одиниця, а дільник число, яке показує, у скільки разів зменшена та чи інша відстань на місцевості, називається:
- а. іменованим
 - б. числовим;
 - в. лінійним
 - г. лінійним.

846. Масштаб, який вказується під південною рамкою листа карти у вигляді відношення чисел, називають:

- а. іменованим
- б. числовим;
- в. лінійним
- г. лінійним.

847. Пряма, розділена на рівні відрізки, що відповідають "круглим" десятковим числам відстаней місцевості називають масштабом:

- а. іменованим
- б. числовим;
- в. лінійним;
- г. десятковим.

848. Масштаб 1: 2000 означає, що зображення на плані зменшене у:

- а. 20 разів
- б. 200 разів;
- в. 2000 разів;
- г. 20 000 разів.

849. Масштаб, який вирізняється тим, що біля кожного числа записана назва одиниці вимірювання, називають:

- а. іменованим;
- б. числовим;
- в. лінійним;
- г. десятковим.

850. Відрізок, який на плані масштабу 1 см – 5 м має довжину 4 см, на місцевості відповідатиме відстані у:

- а. 200 м
- б. 20 м;
- в. 2 м;
- г. 1,25 м.

851. Числовий масштаб 1:1000 не буде відповідати такому іменованому:

- а. 1 см – 1000 см;
- б. 1 см – 10 м;
- в. 1 см – 100 м;
- г. 1 мм – 1 м.

852. Іменований масштаб 1 см – 5 м буде відповідати такому числовому:

- а. 1:5
- б. 1:50;
- в. 1:500;
- г. 1:5000.

853. Відстань на місцевості, що відповідає основі масштабу, називається:

- а. величиною лінійного масштабу;
- б. точністю лінійного масштабу;
- в. величиною числового масштабу;
- г. точністю числового масштабу.

854. Відрізок лінійного масштабу поділяється на більш дрібні частини – найменші поділки лінійного масштабу. Відстань на місцевості, що виражається однією такою поділкою, є:

- а. величиною лінійного масштабу;
- б. точністю лінійного масштабу;
- в. величиною числового масштабу;
- г. точністю числового масштабу.

855. Що таке смог:

- а. Явище, коли погіршується видимість за рахунок суміші туману з пічним та промисловим димом
- б. Помутніння повітря з дальністю видимості дещо вищою як 1 км
- в. Конденсація безпосередньо біля земної поверхні водяної пари з погіршенням горизонтальної видимості менше 1 км
- г. Погіршення видимості внаслідок присутності в повітрі сухих часток пилу

856. Хмари верхнього ярусу поширені на висотах:

- а. 6 і більше км
- б. 4-6 км
- в. 2-4 км
- г. до 2 км

857. Хмари середнього ярусу поширені на висотах:

- а. до 2 км
- б. від 2 до 6 км
- в. від 6 до 8 км
- г. вище 8 км

858. Хмари нижнього ярусу поширені на висотах

- а. до 2 км
- б. від 2 до 6 км
- в. від 6 до 8 км
- г. вище 8 км

859. Для яких територій характерне положення снігової лінії на рівні моря?

- а. На Алясці
- б. В Гімалаях
- в. Для полярних областей
- г. В горах Тибету

860. Серед перелічених виберіть чинник, що НЕ має впливу на формування снігової лінії.

- а. північна чи південна орієнтація схилів гірських систем
- б. положення гір по відношенню до напрямку перенесення атмосферних опадів
- в. наявність рослинного покриву
- г. кліматичні умови

861. Встановіть довжину кривої лінії, якщо при вимірюванні її на топографічній карті масштабу 1 : 25 000 було виконано циркулем 22 кроки, а довжина кроку становила 0,4 см:

- а. 220 м;
- б. 2200 м;
- в. 4400 м;
- г. 8800 м.

862. Встановіть довжину кривої лінії, якщо при вимірюванні її на топографічній карті масштабу 1 : 50 000 було виконано циркулем 32 кроки, а довжина кроку становила 0,5 см:

- а. 160 м;
- б. 800 м;
- в. 1600 м;
- г. 8 км.

863. Масштаб площ дорівнює:

- а. величині лінійного масштабу помноженій на 4;
- б. кубу лінійного масштабу;
- в. кореню квадратному з величини лінійного масштабу;
- г. квадрату лінійного масштабу.

864. Вкажіть неправильний масштаб площ, якщо лінійний масштаб топографічної карти 1 : 25 000:

- а. $1\text{ см}^2 - 625\ 000\ \text{м}^2$;
- б. $1\text{ см}^2 - 62\ 500\ \text{м}^2$;
- в. $1\text{ см}^2 - 625\ \text{ар}$;
- г. $1\text{ см}^2 - 6,25\ \text{га}$.

865. Прилад для вимірювання площ, який має два важелі і обчислювальний механізм, називається:

- а. курвіметром;
- б. екліметром;
- в. палеткою;
- г. планіметром.

866. Скільки сантиметрі квадратних становить на карті площа лісу, якщо при визначенні її сітковою палеткою було встановлено, що кількість повних квадратів у межах контуру 12, а неповних – 24:

- а. $32\ \text{см}^2$;
- б. $8\ \text{см}^2$;
- в. $24\ \text{см}^2$;
- г. $18\ \text{см}^2$.

867. Вкажіть площу ділянки лісу, якщо лінійний масштаб топографічної карти 1 : 50 000, а сітковою палеткою було встановлено, що кількість повних квадратів у межах контуру – 6, а неповних – 16:

- а. $350\ 000\ \text{м}^2$;
- б. $35\ \text{км}^2$;
- в. $35\ 000\ \text{ар}$;
- г. $70\ \text{га}$.

868. Які хмари відносяться до хмар вертикального розвитку:

- а. Висота основи менша 2 км але вершина може знаходитись в межах тропосфери
- б. Поширені на висотах 6 і більше км
- в. Поширені на висотах від 2 до 6 км
- г. Поширені на висотах менше 2 км

869. Які з перелічених хмар відносяться до особливих, що утворюються за межами тропосферного шару:

- а. Перламутрові і сріблясті хмари
- б. Перисті і шаруваті хмари
- в. Ниткоподібні і хвилясті хмари
- г. Плоскі та шаруваті хмари

870. Як називають зміну тиску на одиницю відстані в горизонтальному напрямку в сторону зменшення:

- а. Горизонтальним баричним градієнтом
- б. Вертикальним баричним градієнтом
- в. Баричним полем
- г. Баричним ступенем

871. Баричні системи - це

- а. Області підвищеного і пониженого тиску
- б. Області підвищеного тиску
- в. Області пониженого тиску
- г. Баричні градієнти

872. Циклони - це

- а. Області пониженого тиску
- б. Області підвищеного тиску
- в. Баричні системи
- г. Області підвищеного і пониженого тиску

873. Антициклони - це:

- а. Області підвищеного тиску
- б. Області пониженого тиску
- в. Баричні системи
- г. Області підвищеного і пониженого тиску

874. Охарактеризуйте поняття циклону:

- а. Це область пониженого тиску, де на кожному рівні він низький в центрі і зростає до периферії
- б. Це область підвищеного тиску, де на кожному рівні він в центрі буде найвищий і зменшуватиметься до периферії
- в. Області підвищеного і пониженого тиску
- г. Області пониженого тиску

875. Охарактеризуйте поняття антициклону:

- а. Це область підвищеного тиску, де на кожному рівні він в центрі буде найвищий і зменшуватиметься до периферії
- б. Це область пониженого тиску, де на кожному рівні він низький в центрі і зростає до периферії
- в. Області підвищеного і пониженого тиску
- г. Області пониженого тиску

876. Для якого типу клімату характерні такі ознаки й поширення: "Характеризується високою сталою температурою і великою кількістю опадів, зустрічається в екваторіальній Африці, Південній Америці (течія р.Амазонка), місцями в Центральній Америці, на східному узбережжі Мадагаскару і в південно-західній Індії, на західному узбережжі Індокитайського півострова, Філіппінських островах":

- а. клімат вологих тропічних лісів
- б. клімат серединноматерикових пустель
- в. клімат листяних лісів помірної зони
- г. клімат степів

877. Виберіть відповідь, яка містить тільки прилади, що використовуються для вимірювання температури повітря :

- а. Термометр, термограф, термометр-пращ, мінімальний/максимальний термометр
- б. Барометр, барограф, термометр
- в. Гігрометр, пльовіограф
- г. Термометр, барометр

878. Виберіть одиниці вимірювання сонячної активності :

- а. кВт/м²
- б. мм.рт.ст.
- в. ОС
- г. Румби

879. Що є чутливим елементом у приладах для вимірювання сонячної радіації

- а. Металева пластинка
- б. Гофрована трубка
- в. Рідина
- г. Спирт

880. Серед перелічених оберіть прилади, що використовуються в метеорологічній практиці для вимірювання параметрів прямої/розсіяної сонячної радіації та радіаційного балансу:

- а. Геліометри, актинометри, піранометри, балансоміри
- б. Терморезистори, піранометри, термометри
- в. Геліографи, барограми
- г. Анеморумбометри, пльовіографи

881. Вставте пропущене слово у вислові: "Для вимірювання ... застосовується чорна металева пластинка, яка за своїми поглинальними властивостями практично ідентична до абсолютно чорного тіла, тобто поглинає і перетворює в тепло всю ... , яка на неї падає":

- а. Сонячної радіації
- б. Температури
- в. Тиску
- г. Вологості

882. Як називають потоки сонячної радіації із довжинами хвиль від 0,1 до 4 мкм?:

- а. Короткохвильовою
- б. Довгохвильовою
- в. Відображеною
- г. Поглинутою

883. Як називають потоки сонячної радіації із довжинами хвиль від 4 до 120 мкм?:

- а. Довгохвильовою
- б. Короткохвильовою
- в. Відображеною
- г. Поглинутою

884. Виберіть тип температурної інверсії, що виникають у теплу пору року за безхмарної погоди. Після заходу сонця земна поверхня і прилеглий шар повітря охолоджується внаслідок радіаційного випромінювання теплоти.:

- а. Радіаційні
- б. Орографічні
- в. Адвентивні
- г. Снігові

885. Виберіть тип температурної інверсії, що утворюються в тиху погоду в улоговинах і долинах, куди стікає холодне повітря, а на вершинах горбів і схилах залишається більш тепле повітря :

- а. Орографічні
- б. Радіаційні
- в. Адвентивні
- г. Снігові

886. Які значення критичних точок прийнято для визначень температурних шкал?:

- а. Температура кипіння води та танення льоду при нормальному атмосферному тиску
- б. Температура кипіння і випаровування води
- в. Температура танення льоду та точка роси
- г. Максимальна температура влітку для певної кліматичної зони

887. Для якої шкали значення критичних точок знаходиться в діапазоні 273 – 373?:

- а. Градусів Кельвіна
- б. Градусів Цельсія
- в. Градусів Реомюра
- г. Градусів Ломоносова

888. Точний напрям на північ завжди показує тільки північний напрям:

- а. магнітного меридіану;
- б. географічного меридіану;
- в. осьового меридіану зони;
- г. вертикалі кілометрової сітки.

889. Кут між напрямом на північний полюс і напрямом на предмет, виміряний сторону ходу годинникової стрілки, називають:

- а. азимутом дійсним;
- б. азимутом магнітним;
- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

890. Кут між північним напрямом магнітного меридіана і напрямом на предмет виміряний сторону ходу годинникової стрілки, називають:

- а. азимутом дійсним;
- б. азимутом магнітним;
- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

891. Кут між північним напрямом вертикалі кілометрової сітки і напрямом на предмет виміряний сторону ходу годинникової стрілки, називають:

- а. азимутом дійсним;
- б. азимутом магнітним;

- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

892. Кут між північними напрямками стрілки компаса і географічного меридіана називають:

- а. магнітним схиленням;
- б. зближенням меридіанів;
- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

893. Кут між північними напрямками вертикалі кілометрової сітки і географічного меридіана називають:

- а. магнітним схиленням;
- б. зближенням меридіанів;
- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

894. Кут між напрямом на предмет і найближчим напрямом географічного меридіана із вказанням чверті називають:

- а. магнітним схиленням;
- б. зближенням меридіанів;
- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

895. Румб напрямку 1–2 становить $\text{Пн.}3\text{x}.52^\circ$. Скільки становить (у градусах) азимут дійсний напрямку 2–1?

- а. 308° ;
- б. 232° ;
- в. 142° ;
- г. 128° .

896. Дирекційний кут напрямку 1–2 становить 128° . Скільки становить (у градусах) азимут магнітний цього ж напрямку, якщо зближення меридіанів східне 2° , а магнітне схилення східне -7° ?

- а. 135° ;
- б. 137° ;
- в. 123° ;
- г. 121° .

897. Встановіть азимут магнітний з точки М на точку К на топографічній карті та їх величинами, якщо дирекційний кут з точки К на точку М 170° , магнітне схилення східне величиною 5° , зближення меридіанів західне 3° :

- а. 10° ;
- б. 347° ;
- в. 353° ;
- г. 342° .

898. Встановіть азимут магнітний з точки М на точку К на топографічній карті та їх величинами, якщо дирекційний кут з точки К на точку М 270° , магнітне схилення східне величиною 5° , зближення меридіанів східне 2° :

- а. 87° ;
- б. 347° ;
- в. 93° ;
- г. 83° .

899. Азимут дійсний напрямку 1–2 становить 86° . Скільки становить (у градусах) азимут дійсний напрямку 2–1?

- а. 186° ;
- б. 246° ;
- в. 94° ;
- г. 266° .

900. Як називають процес танення льодовика внаслідок надходження тепла від поверхні гірських порід, які мають вищу температуру, ніж льодовик, а також при підвищенні тиску на нижній межі льодовика?

- а. Підльодовиковою абляцією
- б. Внутрішньою абляцією
- в. Поверхневою абляцією
- г. Режиляцією

901. До картографічних умовних знаків ставлять дуже високі вимоги, до яких не належить:

- а. графічна простота;
- б. наочність;
- в. достатня виразність;
- г. точна подібність до реальних об'єктів.

902. Скільки видів умовних знаків використовують на топографічних картах?

- а. 2;
- б. 3;
- в. 4;
- г. 5°.

903. Ті об'єкти, які виражаються у масштабі карти, передаються умовними знаками контурними (площадними) або ще:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними
- в. масштабними;
- г. широтними.

904. Умовні знаки, які складаються з контуру (наприклад, лісу чи болота) і його заповнення (колір, штрихування тощо) називають:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними
- в. масштабними;
- г. широтними.

905. Умовні знаки, що використовуються для об'єктів, які не можна відобразити масштабі карти, називають:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними
- в. масштабними;
- г. контурними.

906. Умовні знаки, довжина їх відображена масштабі, а ширина – довільна, називають:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними

- в. масштабними;
- г. площадними.

907. Джерела, колодязі наносять на плані місцевості умовними знаками:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними;
- в. контурними;
- г. площадними.

908. Струмки, ґрунтові дороги наносять на плані місцевості умовними знаками:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними;
- в. контурними;
- г. площадними.

909. Болота, зарості чагарникі наносять на плані місцевості умовними знаками:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними
- в. масштабними;
- г. широтними.

910. Крім трьох виді умовних знаків, на картах є ще написи, буквені та цифрові позначення, а також знаки:

- а. буквені;
- б. цифрові
- в. широтні;
- г. пояснювальні.

911. Усі букви на топографічних картах виконуються друкованим шрифтом, причому величина і форма бук передає характеристики названих об'єктів:

- а. якісні і кількісні;
- б. тільки якісні
- в. тільки кількісні;
- г. просторові.

912. Усього умовних знаків на топографічних картах використовують близько:

- а. 35;
- б. 350
- в. 3500;
- г. 35000.

913. Усього скорочених пояснювальних підписів на топографічних картах використовують близько:

- а. 40-45;
- б. 140-150;
- в. 400-450;
- г. 1400-1500.

914. Стрілки, що показують напрями течії річок на топографічних картах відносяться до знаків:

- а. лінійних;
- б. позамасштабних;
- в. масштабних;
- г. пояснювальних.

915. Система використаних умовних знаків і позначень для кожної карти разом з поясненням їх називається:
- а. описом;
 - б. легендою;
 - в. фабулою;
 - г. переліком.
916. На топографічних картах не відображають:
- а. рельєф;
 - б. рослинний покрив;
 - в. вік гірських порід;
 - г. населені пункти.
917. Які основні природні чинники впливають на амплітуду добового ходу поверхні ґрунту:
- а. Всі відповіді
 - б. Пора року, широта місцевості, експозиція схилів
 - в. колір ґрунту, теплоємність і теплопровідність ґрунту
 - г. рослинний та сніговий покрив
918. Добре помітна на місцевості замкнута чашкоподібна западина:
- а. улоговина;
 - б. балка;
 - в. сідловина;
 - г. долина.
919. Понижена частина хребта чи витягнутої гори, розташована між двома сусідніми вершинами:
- а. улоговина;
 - б. балка;
 - в. сідловина;
 - г. долина.
920. Основні орографічні лінії творять скелет рельєфу. До них не належить:
- а. вододіли;
 - б. тальвеги;
 - в. бровки;
 - г. лощини.
921. Рельєф місцевості на топографічних картах відображають передусім за допомогою:
- а. ізогіпси та пошарового зафарбування;
 - б. горизонталей;
 - в. якісного фону;
 - г. способу лінійних знаків.
922. Лінії, які сполучають на топографічних картах точки з однаковими абсолютними висотами, називають:
- а. паралелями;
 - б. горизонталями;
 - в. закладеннями;
 - г. контурами.
923. Різницю висот двох сусідніх основних горизонталей називають:

- а. похилом;
- б. закладенням;
- в. падінням;
- г. висотою перетину рельєфу.

924. Проміжки на карті між двома сусідніми горизонталями називають:

- а. похилом;
- б. закладенням;
- в. падінням;
- г. крутістю.

925. Відношення величини перевищення місцевості до горизонтальної її протяжності, на якій вона спостерігається, називають:

- а. похилом;
- б. закладенням;
- в. падінням;
- г. крутістю схилу.

926. Горизонталі, що мають стандартну різницю висот, називають:

- а. потовщеними;
- б. основними;
- в. додатковими;
- г. бергштрихами.

927. Висоти яких конкретних точок земної поверхні зазвичай підписують на топографічних картах?

- а. підніжжя горбів;
- б. відносні найнижчих точок;
- в. абсолютні найвищих точок;
- г. абсолютні обриви і задернованих уступів.

928. Зображення річок і каналі не супроводжується на топографічних картах вказівкою про їх:

- а. ширину;
- б. глибину;
- в. хімічний склад води;
- г. швидкість і напрям течії.

929. Ділянки, зайняті лісом, виділяють фоном зеленого кольору, на яких зазначають відповідним умовним знаком природний склад дере та роблять напис про:

- а. площу лісу;
- б. віковий склад лісу;
- в. абсолютні висоти лісу;
- г. переважаючу породу.

930. Праворуч від знаку лісу на топографічних картах дається кількісна характеристика лісу метрах, де у чисельнику дробу подається:

- а. площу лісу;
- б. середня товщина стовбурі дерев;
- в. середня висота дерева;
- г. середня відстань між деревами.

931. основу класифікації населених пункті для їх відображення на географічних картах не покладена така ознака, як:

- а. тип поселення;
- б. політико-адміністративне значення;
- в. кількість жителів;
- г. площа поселення.

932. Біля умовного знаку моста підписують його характеристику у вигляді дробу, де у чисельнику подається:

- а. матеріал покриття;
- б. абсолютна висота моста;
- в. довжина і ширина моста;
- г. вантажопідйомність.

933. Границя видимого простору, де нам здається, що небо сходиться з землею, називають:

- а. небосхилом;
- б. світоглядом;
- в. орієнтиром
- г. горизонтом.

934. Орієнтуватись на місцевості — це значить визначити своє місцезнаходження відносно сторін горизонту і навколишніх місцевих предметів, а також знайти:

- а. відстань між предметами;
- б. потрібний напрям руху;
- в. напрям на сонце;
- г. відстань до лінії горизонту.

935. Що зорієнтуватися на незнайомій місцевості, потрібно насамперед визначити:

- а. абсолютну висоту точки стояння;
- б. характер рельєфу;
- в. сторони горизонту;
- г. характер рослинного покриву.

936. Якщо стати обличчям до півночі, то праворуч буде:

- а. захід;
- б. схід
- в. північ
- г. південь.

937. Зворотний азимут відрізняється від прямого на:

- а. 90° ;
- б. 180° ;
- в. 270° ;
- г. 360° .

938. О котрій годині за місцевим часом у день рівнодення Сонце знаходиться точно на сході у нашій півкулі?

- а. 5-й год;
- б. 6-й год;
- в. 7-й год;
- г. 9-й год.

939. Опівдні за місцевим часом Сонце знаходиться у південній стороні небосхилу (для мешканці нашої країни це справедливо завжди), а тінь від предметі падає строго на:

- а. захід;
- б. схід;
- в. північ;
- г. південь.

940. Що відшукати напрям меридіана (полуденну лінію), необхідно, тримаючи наручний годинник із стрілками горизонтально, повернути його так, що годинна стрілка вказувала на Сонце. період дії поясного часу бісектриса кута між годинною стрілкою і напрямом на цифру "12", на циферблаті годинника покаже напрям на:

- а. захід;
- б. схід;
- в. північ;
- г. південь.

941. Уночі можна визначити точний північний напрям за:

- а. Місяцем;
- б. Венерою;
- в. сузір'ям Оріона;
- г. Полярною зорею.

942. Якщо уявною лінією сполучити дві крайні зорі ковша Великого Воза і умовно продовжити цю лінію вгору на п'ять таких самих віддалей, то вона досягне Полярної зорі, яка знаходиться у хвості сузір'я:

- а. Рака;
- б. Малого Воза;
- в. Оріона;
- г. Касіопея.

943. Зорієнтувати карту — це означає розмістити її так, що верхня частина аркуша були повернена на північ, а напрямом бокових сторін рамок збіглися з напрямом:

- а. захід – схід;
- б. схід – захід;
- в. північ – південь;
- г. південь – північ.

944. Найкраще карту орієнтувати за лініями місцевості, візирною лінійкою (на добре помітні на місцевості орієнтири, позначені на карті) та:

- а. компасом;
- б. масштабом;
- в. циркулем;
- г. транспортиром.

945. Точку стояння на карті визначають за місцевими предметами і характерними деталями насамперед:

- а. рослинного покриву;
- б. гідрографічної мережі;
- в. форм рельєфу;
- г. поселенської мережі.

946. Зорієнтувавши карту, намічаємо на ній маршрут руху, вибираємо для точок повороту добре виражені на місцевості точки:

- а. тільки геодезичні знаки;
- б. орієнтири;
- в. засічки;
- г. репери.

947. Якщо видимість добра, намічаємо на лінії руху помітний орієнтир і рухаємось у його напрямі. Якщо видимість погана, то контролюємо процесі руху:

- а. азимут магнітний напрямку;
- б. дирекційний кут напрямку;
- в. азимут дійсний напрямку;
- г. магнітне схилення напрямку.

948. Компасом можна визначити напрям на місцевості за допомогою вимірювання його:

- а. дирекційного кута;
- б. істинного азимута;
- в. магнітного азимута;
- г. румба.

949. Що відшукати зворотний шлях за тим же маршрутом, який було пройдено, доводиться користуватися азимутом:

- а. оборотним;
- б. діагональним;
- в. паралельним;
- г. зворотним.

950. Виберіть варіант відповідей, що відображають значення сучасного зледеніння у світі.

- а. регулювання температури повітря
- б. вплив на солоність Світового океану
- в. формування річкового стоку
- г. всі відповіді взаємодоповнюються

951. Топографічні карти це:

- а. дрібномасштабні загальногеографічні карти, що відображають розміщення і властивості основних природних і соціально-економічних об'єктів місцевості;
- б. великомасштабні тематичні карти, що відображають розміщення і властивості основних природних і соціально-економічних об'єктів місцевості;
- в. великомасштабні загальногеографічні карти, що відображають розміщення і властивості основних природних і соціально-економічних об'єктів місцевості;
- г. середньомасштабні загальногеографічні карти, що відображають розміщення і властивості тільки соціально-економічних об'єктів місцевості.

952. На топографічних картах суші з більшою чи меншою детальністю і точністю, що допускається масштабом, зображують:

- а. клімат, водні об'єкти, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;
- б. рельєф, водні об'єкти, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;
- в. рельєф, геологічну будову, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;
- г. рельєф, водні об'єкти, ґрунтовий покрив, тваринний світ, населені пункти, шляхи сполучення.

953. Під час польових фізико-географічних, геологічних, геоботанічних та інших досліджень природного середовища топографічні карти не служать:

- а. путівниками по території, надійним засобом орієнтування;
- б. документом для фіксації матеріалі досліджень;
- в. джерелом одержання багатьох кількісних даних;
- г. основою для створення топографічних планів.

954. Під час фізико-географічних, геологічних, геоботанічних та інших досліджень природного середовища топографічні карти служать:

- а. основою для створення тематичних карт;
- б. засобом земле- і лісовпорядних робіт;
- в. джерелом одержання багатьох даних про якість земель;
- г. основою для проектування промислових, енергетичних і гідротехнічних споруд.

955. До основних напрямів використання топографічних карт не належать:

- а. використання карт як важливих засобів при проектуванні і будівництві населених пунктів, шляхи сполучення, меліоративних роботах;
- б. дослідження демографічних процесів та соціальних умов життя населення;
- в. у військовій справі при керуванні військами, при орієнтуванні на марші й у бою;
- г. робота з топографічними планами і картами як складовою частиною шкільного курсу географії.

956. Спотворення, які неминучі при переході від поверхні еліпсоїда до площини, на топографічних картах дуже незначні, тому що:

- а. навіть на детальних картах деякі об'єкти можуть бути відсутніми, контури об'єктів бувають узагальнені, розміри окремих об'єктів перебільшені;
- б. на топографічних картах використовують спеціальну систему умовних знаків;
- в. для топографічних карт, як і для інших картографічних творів, характерна генералізація зображення;
- г. на кожному листі зображується порівняно невелика ділянка місцевості, у межах якої поверхня земного еліпсоїда практично близька до площини.

957. Топографічні карти яких масштабі створюються переважно за матеріалами аерофототопографічного знімання, а при їх відсутності – польового знімання:

- а. 1: 500 000;
- б. 1: 200 000;
- в. 1: 100 000;
- г. 1: 25000 і більше.

958. Топографічний план – зображення обмеженої ділянки місцевості на площині, горизонтальну проекцію якої на еліпсоїд приймають за площину. Він відображає планову і висотну характеристику місцевості і створюється у масштабах:

- а. 1: 500 000 – 1: 200 000;
- б. 1: 200 000 – 1: 50 000;
- в. 1: 50 000 – 1: 5 000;
- г. 1: 2 000 і більше.

959. Систему розподілу територій для відображення на аркушах топографічних карт називають:

- а. розграфкою;
- б. номенклатурою;
- в. структуруванням;
- г. систематизацією.

960. Для встановлення адреси аркуша топографічної карти служить система позначень, яка залежить від його масштабу і географічного положення зображеної території. Її називають:

- а. розграфкою топографічних карт;
- б. номенклатурою топографічних карт;
- в. легендою топографічних карт;
- г. системою розподілу топографічних карт.

961. Чотириградусні смуги між двома паралелями, які створюють при розграфці топографічних карт, називають:

- а. поясами;
- б. колонами;
- в. рядами;
- г. зонами.

962. Ряд, який обмежений паралелями 12° і 16° позначаю літерою:

- а. В;
- б. Г;
- в. С;
- г. D.

963. Повних ряді у північній та південній півкулях:

- а. 22;
- б. 30;
- в. 44;
- г. 60.

964. Шестиградусні смуги між двома меридіанами, які створюють при розграфці топографічних карт, називають:

- а. поясами;
- б. колонами;
- в. секторами;
- г. зонами.

965. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 180° і 174° західної довготи, має номер:

- а. 1;
- б. 29;
- в. 31;
- г. 60.

966. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 6° західної довготи, має номер:

- а. 21;
- б. 29;
- в. 31;
- г. 33.

967. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 18° східної довготи, має номер:

- а. 3;
- б. 23;
- в. 31;
- г. 33.

968. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 90° і 96° східної довготи, має номер:

- а. 16;
- б. 31;
- в. 45;
- г. 46.

969. Колон, які створюють при розграфці топографічних карт, обох півкулях:

- а. 22;
- б. 30;
- в. 44;
- г. 60.

970. Разграфка і номенклатура топографічних карт засновані на разграфці і номенклатурі карти масштабі:

- а. 1: 1000 000;
- б. 1: 500 000;
- в. 1: 300 000;
- г. 1: 200 000.

971. Трапеція, яка отримана при розграфці топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 48° і 52° пн.ш. і між меридіанами з довготами 30° і 36° сх.д., буде мати номенклатуру:

- а. А – 31;
- б. М – 36;
- в. С – 36;
- г. М – 6.

972. Трапеція, яка отримана при розграфці топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 8° і 12° пн.ш. і між меридіанами з довготами 6° і 12° сх. д., буде мати номенклатуру:

- а. В– 31;
- б. В– 32;
- в. С – 32;
- г. С – 2.

973. Трапеція, яка отримана при розграфці топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 40° і 44° пн.ш. і між меридіанами з довготами 36° і 30° зх.д., буде мати номенклатуру:

- а. К – 36;
- б. С – 36;
- в. С – 55;
- г. К – 55.

974. При розграфці топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 500 000, беруть аркуш масштабу:

- а. 1:1 000 000 і ділять на 144;
- б. 1:1 000 000 і ділять на 36;
- в. 1:1 000 000 і ділять на 9;
- г. 1:1 000 000 і ділять на 4.

975. При розграфці топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 200 000, беруть аркуш масштабу:

- а. 1:1 000 000 і ділять на 144;
- б. 1:1 000 000 і ділять на 36;
- в. 1:1 000 000 і ділять на 9;
- г. 1:100 000 і ділять на 4.

976. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 3° , а між південною і північною – 2° .

- а. 1: 50 000;
- б. 1: 100 000;
- в. 1: 200 000;
- г. 1: 500 000.

977. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 1° , а між південною і північною – $40'$.

- а. 1: 50 000;
- б. 1: 200 000;
- в. 1: 100 000;
- г. 1: 25 000.

978. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить $15'$, а між південною і північною – $10'$.

- а. 1: 50 000;
- б. 1: 10 000;
- в. 1: 100 000;
- г. 1: 25 000.

979. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить $30'$, а між південною і північною – $20'$.

- а. 1: 50 000;
- б. 1: 200 000;
- в. 1: 100 000;
- г. 1: 25 000.

980. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить $3'15''$, а між південною і північною – $2'30''$.

- а. 1: 50 000;
- б. 1: 10 000;
- в. 1: 100 000;
- г. 1: 25 000.

981. Оберіть правильний варіант, де номенклатура топографічної карти відповідає вказаному масштабу.

- а. М-36-88 (1: 25 000);
- б. N-24-47 (1: 200 000);
- в. М-32-12 (1: 50 000);
- г. К-61-4 (1: 100 000).

982. Рамка, яка одержана у результаті розграфлення. Вона тонкими суцільними чорними лініями вона обмежує картографічне зображення аркуша топографічної карти:

- а. внутрішня
- б. хвилинна;
- в. зовнішня;
- г. градусна.

983. Внутрішня рамка топографічної карти має вигляд рівнобічної трапеції, якої бічні сторони — відрізки:

- а. магнітних меридіані
- б. географічних меридіанів;
- в. вертикалей кілометрової сітки;
- г. паралелей.

984. Внутрішня рамка топографічної карти має вигляд рівнобічної трапеції, якої основи — відрізки:

- а. магнітних меридіані
- б. географічних меридіанів;
- в. вертикалей кілометрової сітки;
- г. паралелей.

985. Рамка, яка утворена двома паралельними лініями і знаходиться на деякій відстані (6—7 мм) від внутрішньої рамки:

- а. широтна
- б. хвилинна;
- в. зовнішня;
- г. градусна.

986. У розривах якої рамки записують номенклатури чотирьох суміжних аркуші карт того самого масштабу:

- а. внутрішньої
- б. хвилинної;
- в. зовнішньої;
- г. градусної.

987. При складанні топографічних карт України використовують рінокутну проекцію Гауса-Крюгера, яка за видом допоміжної поверхні є:

- а. поперечною циліндричною;
- б. поперечною азимутальною;
- в. нормальною циліндричною;
- г. конічною.

988. Для зображення невеликих територій у проекції Гауса-Крюгера, усю поверхню Землі було уявно поділено на координатні зони різницею довгот:

- а. 4° ;
- б. 6° ;
- в. 12° ;
- г. 15° .

989. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 174° і 168° західної довготи, має номер:

- а. 2;
- б. 28;
- в. 32;
- г. 58.

990. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 6° західної довготи, має номер:

- а. 21;
- б. 29;
- в. 31;
- г. 59.

991. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 18° східної довготи, має номер:
- а. 3;
 - б. 23;
 - в. 31;
 - г. 33.
992. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 90° і 96° східної довготи, має номер:
- а. 16;
 - б. 31;
 - в. 45;
 - г. 46.
993. Геодезичних зон, які використовують для побудови аркуші топографічних карт, східній півкулі:
- а. 22;
 - б. 30;
 - в. 40;
 - г. 60.
994. Яка з геодезичних зон охоплює частину території України?
- а. 2;
 - б. 5;
 - в. 8;
 - г. 10.
995. За вісь абсцис у системі плоских прямокутних координат топографічних карт, прийнято:
- а. відрізок екватора;
 - б. бічний меридіан геодезичної зони;
 - в. осьовий меридіан геодезичної зони
 - г. осьову паралель геодезичної зони
996. Скільки кілометрів становить протяжність кожної геодезичної зони від екватора до Північного полюса?
- а. 666;
 - б. 1000;
 - в. 10 000;
 - г. 20 000.
997. Величина X у прямокутній системі координат на топографічних картах означає:
- а. відстань від точки до полюса у метрах;
 - б. відстань від точки до осьового меридіана геодезичної зони у метрах.
 - в. відстань від точки до екватора у метрах;
 - г. відстань від точки до нульового меридіана у метрах.
998. Що уникнути від'ємних значень прямокутної координати Y у геодезичній зоні, вісь абсцис (осьовий меридіан зони) уявно переносять на:
- а. 300 км на захід;
 - б. 500 км на захід;
 - в. 300 км на схід;
 - г. 500 км на схід.
999. Встановіть X точки, яка на топографічній карті віддалена від горизонталі кілометрової сітки 67 на 1 км 670 м.

- а. $X = 6065470$;
- б. $X = 6065130$;
- в. $X = 6065330$;
- г. $X = 6069670$

1000. Встановіть X точки, яка на топографічній карті віддалена від горизонталі кілометрової сітки 64 на 2 км 540 м.

- а. $X = 6063460$;
- б. $X = 6065140$;
- в. $X = 6061460$;
- г. $X = 6068540$